

SLUŽBENI GLASNIK

REPUBLIKE SRPSKE

Jezik
bošnjačkog naroda

JU Službeni glasnik Republike Srpske,
Banja Luka, Veljka Mladenovića bb
Telefon/faks: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Utorak, 16. august 2016. godine
BANJA LUKA

Broj 69

God. XXV.

Žiroračuni: Nova banka a.d. Banja Luka
555-007-00001332-44
NLB banka a.d. Banja Luka
562-099-00004292-34
Sberbank a.d. Banja Luka
567-162-10000010-81
UniCredit Bank a.d. Banja Luka
551-001-00029639-61
Komercijalna banka a.d. Banja Luka
571-010-00001043-39
Hypo-Alpe-Adria Bank a.d. Banja Luka
552-030-00026976-18

1155

Na osnovu Amandmana XL. tačka 2. na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 28/94), donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O JAVNIM TUŽILAŠTVIMA REPUBLIKE SRPSKE

Prolašavam Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Trinaestoj sjednici, održanoj 23. juna 2016. godine.

Vijeće naroda Republike Srpske je aktom broj: 03.2-273/16, od 4. jula 2016. godine, obavijestilo Narodnu skupštinu da navedeni zakon spada u pitanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda.

Zajednička komisija Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeće naroda Republike Srpske, na sjednici održanoj 18. jula 2016. godine, u skladu sa Amandmanom LXXVII, nije usaglasila navedeni zakon, te je isti dostavljen Vijeću za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske donijelo je Odluku broj: UV-6/16, od 11. augusta 2016. godine, kojom je utvrđeno da nije povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda u Zakonu o javnim tužilaštvima Republike Srpske.

Odluka Vijeća za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, broj: UV-6/16, od 11. augusta 2016. godine, objavljena je u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 67/16, od 11. augusta 2016. godine.

Broj: 01-020-2544/16
12. augusta 2016. godine
Banja Luka

Predsjednik
Republike,
Milorad Dodik, s.r.

ZAKON

O JAVNIM TUŽILAŠTVIMA REPUBLIKE SRPSKE

GLAVA I.

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se organizacija, nadležnost i ovlast javnih tužilaštava u Republici Srpskoj, uvjeti i man-

dat za vršenje tužilačke funkcije, pitanje uređivanja tužilačke uprave, kao i sredstva za rad tužilaštava u Republici Srpskoj.

Član 2.

Javna tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštva) su samostalni državni organi koji u okviru propisanih prava i dužnosti preduzimaju zakonom određene mjere u pogledu otkrivanja i gonjenja učinilaca krivičnih djela i ulažu pravne lijekove radi zaštite zakonitosti.

Član 3.

Tužilaštva vrše svoju funkciju na osnovu Ustava i zakona.

Član 4.

(1) U okviru svojih nadležnosti, tužilaštva štite ostvarivanje ljudskih prava i slobode svih, zagarantiranih Ustavom i zakonom, i osiguravaju ustavnost i zakonitost.

(2) U vršenju poslova iz svoje nadležnosti, zaposleni u tužilaštvima dužni su da poštuju ljudska prava i slobode, bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovinsko stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili druge okolnosti.

Član 5.

Tužilaštva se osnivaju i ukidaju zakonom.

Član 6.

(1) Funkciju tužilaštva vrši glavni republički javni tužilac (u daljem tekstu: glavni republički tužilac), zamjenik glavnog republičkog javnog tužioca (u daljem tekstu: zamjenik glavnog republičkog tužioca), zamjenik glavnog republičkog javnog tužioca – specijalni tužilac (u daljem tekstu: specijalni tužilac) i republički javni tužilac (u daljem tekstu: republički tužilac) u Republičkom javnom tužilaštvu.

(2) Funkciju tužilaštva vrše i glavni okružni javni tužilac (u daljem tekstu: glavni okružni tužilac), zamjenik glavnog okružnog javnog tužioca (u daljem tekstu: zamjenik glavnog okružnog javnog tužioca) i okružni javni tužilac (u daljem tekstu: okružni tužilac) u okružnim javnim tužilaštvima.

(3) Glavne tužioce, njihove zamjenike i tužioce imenuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

Član 7.

(1) Glavni republički i glavni okružni tužilac mogu imati najviše dva zamjenika.

(2) Broj zamjenika glavnih tužilaca, kao i broj tužilaca određuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

(3) Ukoliko glavni tužilac ima dva zamjenika, Visoko sudsko i tužilačko vijeće, na prijedlog glavnog tužioca, imenuje jednog od ta dva zamjenika za prvog zamjenika.

Član 8.

(1) Radom Republičkog javnog tužilaštva (u daljem tekstu: Republičko tužilaštvo) rukovodi i predstavlja ga glavni republički tužilac.

(2) Radom okružnog javnog tužilaštva (u daljem tekstu: okružno tužilaštvo) rukovodi i predstavlja ga glavni okružni tužilac.

(3) Zamjenici glavnog tužioca i tužioci vrše poslove i zadatke koje im povjeri glavni tužilac i u pogledu izvršavanja tih poslova odgovorni su glavnom tužiocu.

(4) Zamjenici glavnog tužioca i tužioci mogu vršiti svaku radnju u postupku pred sudom i drugim organima za koju je po zakonu ovlašten glavni tužilac.

Član 9.

(1) Glavni republički tužilac vrši nadzor nad radom okružnih tužilaštava u cilju garantiranja zakonitosti i efikasnosti postupka.

(2) Na zahtjev glavnog republičkog tužioca, okružna tužilaštva obavezna su da dostave izvještaje o predmetima sa detaljnim opisom preduzetih mjera.

(3) Glavni okružni tužilac redovno, a najmanje jednom u šest mjeseci, Republičkom tužilaštvu podnosi izvještaj o stanju kriminaliteta i rješavanju predmeta.

Član 10.

(1) Tužioci imaju službene legitimacije, koje izdaje glavni republički tužilac.

(2) Pravilnik o izgledu i sadržaju službene legitimacije iz stava 1. ovog člana donosi glavni republički tužilac.

Član 11.

(1) Kolegij tužilaca Republičkog tužilaštva čine glavni republički tužilac, zamjenici glavnog republičkog tužioca i republički tužioci.

(2) Kolegij tužilaca okružnog tužilaštva čine glavni okružni tužilac, zamjenici glavnog okružnog tužioca i okružni tužioci.

(3) Prošireni kolegij tužilaca Republičkog tužilaštva čine glavni republički tužilac, zamjenici glavnog republičkog tužioca, republički tužioci i glavni okružni tužioci.

Član 12.

Republički tužilac ima pravo i dužnost da u okviru ostvarivanja svojih funkcija, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, izvještava Narodnu skupštinu Republike Srpske, Vladu Republike Srpske i predsjednika Republike Srpske o primjeni krivičnog zakonodavstva u Republici Srpskoj, kao i o radu tužilaštava.

Član 13.

(1) Tužilaštva putem sredstava informiranja i na drugi način obavještavaju javnost o stanju kriminaliteta u Republici Srpskoj.

(2) U granicama svojih zakonom određenih nadležnosti i u skladu sa interesima postupka, tužilaštva mogu obavještavati javnost i o pojedinim predmetima u kojima postupaju, ako su te informacije od javnog interesa, a vodeći računa o propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

(3) Prilikom obavještavanja javnosti tužilaštva se rukovode interesima pravde, imajući u vidu standarde propisane Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 14.

(1) Tužilaštva prate i proučavaju probleme iz prakse tužilaštava u Republici Srpskoj koji su od značaja za primjenu Krivičnog zakona Republike Srpske.

(2) Prema pitanjima iz djelokruga tužilaštava koja su od značaja za primjenu Krivičnog zakona Republike Srpske, a u okviru ovlasti iz člana 9. ovog zakona, glavni republički tužilac može zauzeti stav.

Član 15.

(1) Službeni jezici koji se koriste u tužilaštvima su jezik srpskog, jezik bošnjačkog i jezik hrvatskog naroda, a službena pisma su ćirilica i latinica.

(2) Stranke mogu pismena upućivati tužilaštvu na bilo kojem od službenih jezika.

Član 16.

(1) Tužilaštva imaju pečat u skladu sa zakonom.

(2) Sjedište Republičkog tužilaštva je u Banjoj Luci.

GLAVA II.

OPĆA NADLEŽNOST I OVLAŠTI

Član 17.

Tužilaštva provode istražne radnje i gone učinioce krivičnih djela u skladu sa zakonima Republike Srpske i ulažu pravna sredstva za zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Član 18.

(1) Glavni okružni tužioci obavještavaju glavnog republičkog tužioca ukoliko se u njihovoj praksi postavi pitanje ustavnosti zakona.

(2) Glavni republički tužilac pred Ustavnim sudom Republike Srpske pokreće postupak za ocjenu ustavnosti zakona Republike Srpske koji se primjenjuju u krivičnim postupcima, ukoliko se u praksi postavi pitanje ustavnosti.

Član 19.

Glavni republički tužilac rješava o sukobu nadležnosti između okružnih tužilaštava.

Član 20.

(1) U okviru djelokruga svog rada određenog članom 9. ovog zakona, glavni republički tužilac može davati opća ili pojedinačna obavezna uputstva okružnim tužilaštvima, provoditi krivične istrage i gonjenje pred okružnim i osnovnim sudovima kad god smatra da okružna tužilaštva ne primjenjuju Krivični zakon Republike Srpske ili da se gonjenje krivičnih djela ne može efikasno provesti u nadležnosti okružnog tužilaštva.

(2) Glavni republički tužilac predmete ili radnje iz djelokruga jednog okružnog tužilaštva može povjeriti drugom okružnom tužilaštvu.

(3) Bez obzira na nadležnost određenog okružnog tužilaštva, glavni republički tužilac može povjeriti pojedine predmete pojedinim glavnim tužiocima, zamjenicima glavnih tužilaca ili tužiocima.

Član 21.

Glavni republički tužilac ima pravo i dužnost da daje obavezujuća uputstva zamjeniku glavnog republičkog tužioca i tužiocu u vezi sa njihovim radom, a može i:

1) preduzeti određene radnje iz djelokruga zamjenika glavnog republičkog tužioca ili tužioca,

2) ovlastiti zamjenika glavnog republičkog tužioca ili tužioca da vodi pojedine predmete iz djelokruga drugog zamjenika glavnog republičkog tužioca ili tužioca i

3) ovlastiti zamjenika glavnog republičkog tužioca ili tužioca da preduzima određene radnje iz djelokruga drugog zamjenika glavnog republičkog tužioca ili tužioca.

Član 22.

(1) U smislu ovog zakona, obavezujuća uputstva za rad podrazumijevaju uputstva općeg karaktera u pogledu rada i aktivnosti tužilaca, kao i posebna uputstva za preduzimanje radnji u određenim predmetima.

(2) Uputstva koja donosi glavni tužilac obavezujućeg su karaktera.

GLAVA III.

ORGANIZACIJA I RAD TUŽILAŠTAVA

Član 23.

Tužilaštva su Republičko tužilaštvo i okružna tužilaštva.

Član 24.

(1) Republičko tužilaštvo osniva se za teritoriju Republike Srpske, a okružna tužilaštva za područje okružnih sudova.

(2) Na prijedlog glavnog okružnog tužioca, a nakon pribavljene saglasnosti Vlade Republike Srpske i mišljenja Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, ukoliko postoji hitna i neophodna potreba, glavni republički tužilac može donijeti odluku o uspostavljanju ili ukidanju područnih kancelarija okružnog tužilaštva u određenim općinama.

(3) Okružna tužilaštva i područne kancelarije predstavljaju jedinstveni organizacioni organ.

Član 25.

(1) Tužilaštva u ostvarivanju svojih funkcija nadležna su da postupaju, i to:

1) Republičko tužilaštvo – pred svim sudovima Republike Srpske, a u skladu sa članom 18. stav 2. ovog zakona i pred Ustavnim sudom Republike Srpske i

2) okružna tužilaštva – pred osnovnim i okružnim sudovima.

(2) Tužioci svoju funkciju obavljaju u tužilaštvu u kojem su imenovani.

(3) Izuzetno, tužioci se mogu uputiti na rad u drugo tužilaštvo po postupku koji se primjenjuje prilikom privremenog upućivanja sudija u drugi sud.

Član 26.

(1) Okružna tužilaštva su:

1) Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci, za područje Okružnog suda u Banjoj Luci,

2) Okružno tužilaštvo u Bijeljini, za područje Okružnog suda u Bijeljini,

3) Okružno tužilaštvo u Doboju, za područje Okružnog suda u Doboju,

4) Okružno tužilaštvo u Istočnom Sarajevu, za područje Okružnog suda u Istočnom Sarajevu,

5) Okružno tužilaštvo u Trebinju, za područje Okružnog suda u Trebinju i

6) Okružno tužilaštvo u Prijedoru, za područje Okružnog suda u Prijedoru.

(2) Područne kancelarije pri okružnim tužilaštvima su:

1) za Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci, područna kancelarija u Prijedoru, područna kancelarija u Mrkonjić Gradu i područna kancelarija u Gradišci,

2) za Okružno tužilaštvo u Bijeljini, područna kancelarija u Srebrenici,

3) za Okružno tužilaštvo u Istočnom Sarajevu, područna kancelarija u Višegradu i područna kancelarija u Vlasenici i

4) za Okružno tužilaštvo u Trebinju, područna kancelarija u Foči.

(3) Odredbe člana 24. stav 2. ovog zakona shodno se primjenjuju na ukidanje područnih kancelarija iz stava 2. ovog člana.

Član 27.

(1) Kada je glavni republički tužilac odsutan ili spriječen u obavljanju svoje dužnosti, zamjenjuje ga zamjenik glavnog republičkog tužioca.

(2) Ako su glavni republički tužilac i njegov zamjenik odsutni ili spriječeni u obavljanju svojih dužnosti, republički tužilac koji ima najviše radnog iskustva na poslovima tužioca preuzima poslove kao privremeni glavni republički tužilac.

(3) Ako su glavni republički tužilac i njegovi zamjenici odsutni ili spriječeni u obavljanju svojih dužnosti u periodu dužem od mjesec dana, iz reda republičkih tužilaca imenuje se vršilac dužnosti glavnog republičkog tužioca do izbora glavnog republičkog tužioca, u skladu sa zakonom.

Član 28.

(1) Kada je glavni okružni tužilac odsutan ili spriječen u obavljanju svoje dužnosti, zamjenjuje ga prvi zamjenik glavnog okružnog tužioca, a nakon njega zamjenik glavnog okružnog tužioca, ako je zamjenik imenovan.

(2) U slučaju da su i glavni okružni tužilac i zamjenici glavnog okružnog tužioca odsutni ili spriječeni u obavljanju svojih dužnosti, glavni republički tužilac iz reda tužilaca tog tužilaštva imenuje vršioca dužnosti glavnog okružnog tužioca do izbora glavnog okružnog tužioca.

Član 29.

(1) Glavni tužioci, zamjenici glavnih tužilaca i tužioci ne mogu biti krivično gonjeni, uhapšeni ili zadržani u pritvoru niti mogu odgovarati u građanskom postupku za mišljenje koje daju ili za odluke koje donese u okviru svojih službenih dužnosti.

(2) Posjedovanje imuniteta neće spriječiti ili odgoditi istragu u krivičnom ili građanskom postupku koja se o nekoj stvari u skladu sa zakonom vodi protiv tužioca.

GLAVA IV.

UVJETI I MANDAT ZA VRŠENJE TUŽILAČKE FUNKCIJE

Član 30.

Za tužioca može da bude imenovano lice koje ispunjava sljedeće opće uvjete:

1) da je državljanin Bosne i Hercegovine,

2) da ispunjava opće zdravstvene uvjete za obavljanje poslova tužioca,

3) da ima diplomu pravnog fakulteta iz Bosne i Hercegovine ili bivše SFRJ stečenu do 6. aprila 1992. godine ili nekog drugog pravnog fakulteta, pod uvjetom da je diploma koju je izdao taj fakultet nostrificirana u skladu sa zakonom i

4) da ima položen pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini ili u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine ili u nekoj drugoj državi, pod uvjetom da je uvjerenje o položenom pravosudnom ispitu nostrificirano u skladu sa zakonom.

Član 31.

Za okružnog tužioca može biti imenovano lice koje osim uvjeta iz člana 30. ovog zakona ima najmanje tri godine iskustva u radu na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita.

Član 32.

(1) Za glavnog okružnog tužioca i zamjenika glavnog okružnog tužioca može biti imenovano lice koje osim uvjeta iz člana 30. ovog zakona ima najmanje pet godina iskustva u

radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita.

(2) Glavni okružni tužilac i zamjenik glavnog okružnog tužioca mora imati dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad ovih tužilaštava.

(3) Glavni okružni tužilac i zamjenik glavnog okružnog tužioca imenuju se na mandat od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

Član 33.

Za republičkog tužioca može biti imenovano lice koje osim uvjeta iz člana 30. ovog zakona ima najmanje pet godina iskustva u radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita.

Član 34.

(1) Za glavnog republičkog tužioca i zamjenika glavnog republičkog tužioca može biti imenovano lice koje osim uvjeta iz člana 30. ovog zakona ima najmanje osam godina iskustva u radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita, kao i dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog tužilaštva.

(2) Glavni republički tužilac i zamjenik glavnog republičkog tužioca imenuju se na mandat od šest godina i mogu biti ponovo imenovani.

Član 35.

(1) Tužilac se imenuju na mandat koji nije ograničen, a koji prestaje:

- 1) smrću,
- 2) na osobni zahtjev,
- 3) kada navrší 70 godina života i
- 4) kada bude razriješen dužnosti iz razloga koji su utvrđeni zakonom.

GLAVA V.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA TUŽILAŠTAVA

Član 36.

(1) Organizacija Republičkog tužilaštva i okružnih tužilaštava, broj administrativno-tehničkog osoblja i uvjeti za obavljanje poslova utvrđuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju tužilaštava Republike Srpske.

(2) Pravilnik iz stava 1. ovog člana donosi glavni republički tužilac uz pribavljeno mišljenje Kolegija tužilaca Republičkog tužilaštva i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, a uz saglasnost Ministarstva.

Član 37.

Glavni republički, odnosno glavni okružni tužilac rukovode tužilačkom upravom i donose opća uputstva za rad tužilačkih i administrativnih odjeljenja tužilaštva u skladu sa Pravilnikom iz člana 36. stav 1. ovog zakona.

Član 38.

Republičko tužilaštvo i okružna tužilaštva vode evidenciju predmeta u skladu sa aktom kojim se uređuje sistem za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima koje donosi Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

Član 39.

(1) Na kraju svake godine glavni republički tužilac sačinjava godišnji analitički izvještaj o radu Republičkog tužilaštva.

(2) Na kraju godine, a na osnovu izvještaja iz stava 1. ovog člana, glavni republički tužilac izvještava Narodnu skupštinu Republike Srpske i pritom obrazlaže stanje kriminaliteta u Republici Srpskoj i ukazuje na tendencije u njegovom kretanju.

(3) Glavni okružni tužioci Republike Srpske dostavljaju glavnom republičkom tužiocu neophodne podatke navedene u stavu 2. ovog člana.

(4) Rezultati rada tužilaca ocjenjuju se najmanje jednom godišnje u skladu sa kriterijima koje utvrdi Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

(5) Ocjenjivanje rezultata rada okružnih tužilaca i zamjenika glavnog okružnog tužioca vrši glavni okružni tužilac, ocjenjivanje rezultata rada glavnih okružnih tužilaca, republičkih tužilaca i zamjenika glavnog republičkog tužioca vrši glavni republički tužilac, a ocjenjivanje rezultata rada glavnog republičkog tužioca vrši Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

(6) Protiv odluke o ocjeni rezultata rada može se izjaviti prigovor Visokom sudskom i tužilačkom vijeću.

GLAVA VI.

TUŽILAČKA UPRAVA

Član 40.

(1) U okviru svojih ovlasti Ministarstvo ostvaruje određena prava i obaveze u vezi sa pitanjima tužilačke uprave.

(2) U ostvarivanju redovnih poslova tužilačke uprave Ministarstvo:

1) vrši nadzor i prati primjenu ovog zakona i drugih propisa koji se odnose na organizaciju i poslovanje tužilaštva,

2) prati obavljanje poslova tužilačke uprave,

3) daje saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju tužilaštava Republike Srpske, kojim se uređuju unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Republičkom tužilaštvu, okružnim tužilaštvima i Posebnom odjeljenju za suzbijanje korupcije, organiziranog i najtežih oblika privrednog kriminala,

4) saraduje sa glavnim republičkim tužiocem i glavnim okružnim tužiocem u rješavanju pritužbi koje prima Ministarstvo, a koje se odnose na tužilačku upravu,

5) daje prijedloge glavnom republičkom tužiocu i s njim saraduje radi unapređivanja organizacije i poslovanja tužilaštva,

6) prikuplja statističke podatke o radu tužilaštva,

7) osigurava materijalne uvjete za rad tužilaštva i

8) vrši i nadležnosti u vezi sa budžetom za rad tužilaštva u skladu sa zakonom.

Član 41.

(1) Glavni republički tužilac i glavni okružni tužilac dužni su da dostave Ministarstvu podatke koji su potrebni za provođenje ovlasti iz člana 40. ovog zakona.

(2) Glavni republički tužilac podnosi objedinjeni godišnji izvještaj o radu za sva tužilaštva Ministarstvu i Visokom sudskom i tužilačkom vijeću.

Član 42.

Ako Ministarstvo utvrdi da u tužilaštvu postoje nepravilnosti u primjeni ovog zakona, kao i primjeni drugih propisa koji se odnose na organizaciju i poslovanje tužilaštva, o tome će obavijestiti glavnog republičkog tužioca i rješenjem naložiti otklanjanje uočenih nepravilnosti ili pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti.

Član 43.

(1) U provođenju nadležnosti iz člana 40. ovog zakona Ministarstvo vrši inspekciju rada tužilaštva, kao i reviziju finansijskog poslovanja tužilaštva.

(2) Ministarstvo, u primjeni ovlasti koja su utvrđena ovim zakonom, neće uticati na rad tužilaštva u vezi sa ovlastima tužioca koja su utvrđena u zakonu.

GLAVA VII.
RADNICI TUŽILAŠTVA

Član 44.

(1) Radnicima tužilaštva, u smislu ovog zakona, smatraju se sva zaposlena lica u tužilaštvu, osim tužilaca.

(2) Struktura radnika tužilaštva treba da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu.

(3) Propisi Republike Srpske o radnim odnosima radnika u republičkim organima uprave shodno se primjenjuju i na radnike tužilaštava, ako zakonom nije drugačije određeno.

(4) Rezultati rada radnika tužilaštva ocjenjuju se godišnje u skladu sa pravilnikom koji donosi glavni republički tužilac.

Član 45.

(1) Republičko tužilaštvo i okružna tužilaštva mogu imati sekretara, kojeg po okončanju javnog konkursa imenuje glavni republički, odnosno glavni okružni tužilac.

(2) Sekretar tužilaštava pomaže glavnom republičkom, odnosno glavnom okružnom tužiocu u obavljanju administrativnih poslova i pri izradi administrativnog dijela općeg plana.

(3) Poslove sekretara tužilaštva obavlja diplomirani pravnik sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(4) Sekretar tužilaštava pomaže glavnom republičkom, odnosno glavnom okružnom tužiocu i prilikom pripreme i izvršenja budžeta tužilaštava.

Član 46.

(1) U tužilaštva mogu biti imenovani, po okončanju postupka javne konkurencije, stručni saradnici na neodređeno vrijeme.

(2) Kriterije za određivanje broja stručnih saradnika određuje glavni republički tužilac.

(3) Stručni saradnici mogu vršiti sve radnje u postupcima za izdavanje kaznenih naloga pred sudovima u skladu sa zakonom, a na osnovu zahtjeva i posebne ovlasti glavnog okružnog tužioca.

(4) Stručni saradnik pomaže tužiocu u njegovom radu, izrađuje nacрте tužilačkih odluka, proučava pravna pitanja, sudsku praksu i pravnu literaturu, izrađuje nacрте pravnih shvatanja, te obavlja samostalno ili pod nadzorom i po uputstvima tužioca i druge stručne poslove.

(5) Edukacija stručnih saradnika vrši se u skladu sa programom edukacije, koju utvrđuje Centar za edukaciju sudija i tužilaca Republike Srpske.

(6) U Okružno tužilaštvo za stručnog saradnika može biti imenovan diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i sa najmanje dvije godine radnog iskustva na pravnim poslovima.

(7) Stručni saradnici imaju službene legitimacije koje izdaje glavni republički tužilac.

(8) Izgled i sadržaj službene legitimacije iz stava 7. ovog člana utvrđuju se pravilnikom koji donosi glavni republički tužilac.

Član 47.

(1) Na mjesto pripravnika može biti primljen državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i koji ispunjava opće uvjete za prijem u organima republičke uprave.

(2) Pripravnici se zapošljavaju u tužilaštvima radi sticanja praktičnog iskustva za rad u tužilaštvima.

(3) Pripravnici se zapošljavaju na određeno vrijeme koje nije duže od dvije godine.

(4) Pripravnici se u određenom periodu svoje službe upućuju na praktični rad u osnovne i okružne sudove.

(5) Trajanje praktičnog rada pripravnika, uvjeti koje moraju ispuniti da bi mogli polagati pravosudni ispit, te program i način polaganja pravosudnog ispita utvrđuju se posebnim zakonom.

GLAVA VIII.

SREDSTVA ZA RAD TUŽILAŠTAVA

Član 48.

Tužilaštva imaju svoj budžet, koji je sastavni dio budžeta Republike Srpske.

Član 49.

(1) Prijedlog budžeta izrađuje tužilaštvo u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske.

(2) Prijedlog budžeta dostavlja se Ministarstvu u zakonom utvrđenom roku.

(3) Prijedlog budžeta, usaglašen za sva tužilaštva, Ministarstvo dostavlja Visokom sudskom i tužilačkom vijeću radi davanja eventualnih sugestija.

Član 50.

(1) Glavni tužioc, zamjenici glavnih tužilaca i tužioc, kao i ostali zaposleni imaju pravo na plaću i druga prava koja im po osnovu rada pripadaju, odnosno funkcije koju obavljaju.

(2) Na plaće tužilaca primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju plaće i druge naknade sudija i tužilaca u Republici Srpskoj.

Član 51.

Na plaće i ostala prava po osnovu rada radnika tužilaštva primjenjuju se odredbe zakona kojim se propisuju plaće zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske.

GLAVA IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

(1) Glavni republički tužilac će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik iz člana 10. stav 2. i člana 46. stav 8. ovog zakona, kojim se uređuje izgled i sadržaj službene legitimacije za tužioce i stručne saradnike u Republici Srpskoj, Pravilnik iz člana 36. stav 2. ovog zakona, kojim se uređuje organizacija Republičkog tužilaštva i okružnih tužilaštava, broj administrativno-tehničkog osoblja i uvjeti za obavljanje tih poslova i Pravilnik iz člana 44. stav 4. ovog zakona, kojim se uređuje ocjenjivanje radnika tužilaštva.

(2) Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se propisi doneseni na osnovu Zakona o tužilaštvima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske, br. 55/02, 85/03 i 115/04), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 53.

(1) Okružno tužilaštvo u Prijedoru početak će sa radom kada se ispune materijalne i druge pretpostavke za rad Tužilaštva, a najkasnije do 31.12.2016. godine.

(2) O ispunjenosti uvjeta za početak rada Tužilaštva iz stava 1. ovog člana Vlada donosi odluku na prijedlog ministra.

(3) Početkom rada Okružnog tužilaštva u Prijedoru prestat će sa radom Područna kancelarija u Prijedoru pri Okružnom tužilaštvu Banja Luka.

Član 54.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o tužilaštvima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 55/02, 85/03 i 115/04).

Član 55.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 02/1-021-789/16
23. juna 2016. godine
Banja Luka

Predsjednik
Narodne skupštine,
Nedeljko Čubrilović, s.r.

1156

Na osnovu člana 81. stav 2. Zakona o republickoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16) i člana 43. stav 3. Zakona o Vladi Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 118/08), Vlada Republike Srpske, na 86. sjednici, održanoj 11.8.2016. godine, d o n o s i

O D L U K U

**O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRAVILNIK O
UNUTRAŠNJOJ ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI
RADNIH MJESTA U MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

I.

Daje se saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

II.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 04/1-012-2-1778/16
11. augusta 2016. godine
Banja Luka

Predsjednica
Vlade,
Željka Cvijanović, s.r.

1157

Na osnovu člana 31. Zakona o zaštiti zdravlja bilja u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 25/09) i člana 82. stav 2. Zakona o republickoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12 i 15/16), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede d o n o s i

P R O G R A M

**POSEBNOG NADZORA NAD PRISUSTVOM
KARANTINSKIH ŠTETNIH ORGANIZAMA U
REGISTRIRANIM RASADNICIMA U REPUBLICI
SRPSKOJ U 2016. GODINI**

Član 1.

Ovim programom utvrđuju se mjere, rokovi, način provođenja mjera, subjekti koji će ih provoditi, izvori i način osiguravanja i korištenja sredstava, kao i način kontrole provođenja mjera posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih štetnih organizama u registriranim rasadnicima u Republici Srpskoj u 2016. godini.

Član 2.

(1) Cilj ovog programa je utvrđivanje prisustva, odnosno odsustva karantinskih štetnih organizama na mjestima proizvodnje sadnog materijala, plemki i podloga u registriranim rasadnicima u Republici Srpskoj.

(2) Cilj posebnog nadzora je i ispunjavanje fitosanitarnih uvjeta za proizvodnju, premještanje i izvoz sadnog materijala voća.

Član 3.

(1) Poseban nadzor radi detekcije karantinskih štetnih organizama u proizvodnji sadnog materijala voća provodi se na cijeloj teritoriji Republike Srpske.

(2) Poseban nadzor i mjere nadzora provode Republička uprava za inspeksijske poslove Republike Srpske (u daljem tek-

stu: Inspektorat Republike Srpske) i institucije koje imaju ovlast Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) za provođenje poslova od javnog interesa u oblasti dijagnostike štetnih organizama i zaštite zdravlja bilja (u daljem tekstu: ovlaštene institucije).

(3) Vizuelne preglede, uzorkovanje i šifriranje uzoraka vrše fitosanitarni inspektori Inspektorata Republike Srpske (u daljem tekstu: fitosanitarni inspektori).

(4) Laboratorijska testiranja dostavljenih uzoraka, izradu izvještaja i rezultata testiranja vrše ovlaštene institucije.

Član 4.

(1) Vizuelni pregledi, uzorkovanje i laboratorijska testiranja uzoraka vrše se na prisustvo sljedećih karantinskih štetnih organizama:

- 1) Plum pox virus - PPV i
- 2) Candidatus Phytoplasma mali Seemüller et Schneider - AP.

(2) Biljke-domaćini karantinski štetnog organizma Plum pox virus - PPV iz roda Prunus sa najvećim ekonomskim značajem su šljiva, kajsija, breskva, nektarina, trešnja i višnja.

(3) Glavna biljka-domaćin karantinski štetnog organizma Candidatus Phytoplasma mali Seemüller et Schneider - AP je jabuka (*Malus spp.*).

(4) Odabir lokacija izvršen je na osnovu biologije ciljanih štetnih organizama, klimatskih uvjeta za njihov razvoj, geografske distribucije registriranih rasadnika sadnog materijala i fenologije i zastupljenosti biljaka-domaćina.

Član 5.

Pregled broja uzoraka po voćnim vrstama za sadni materijal i matična stabla prikazan je u Tabeli broj 1, koja se nalazi u Prilogu 1. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

Član 6.

(1) Područje rada su registrirani rasadnici i matičnjaci u Republici Srpskoj.

(2) Biljke se pregledaju pojedinačno, dok je pri opisu mjesta uzimanja uzoraka obavezno što detaljnije opisati mjesto uzorkovanja sa obaveznim unošenjem GPS pozicije, a što se navodi u Zapisniku o uzimanju uzoraka i prijavi uzoraka, koji se nalazi se u Prilogu 2. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

(3) Tok vizuelnog pregleda i uzimanje službenih uzoraka prikazano je u Prilogu 3. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

Član 7.

(1) Laboratorijska ispitivanja uzoraka vrše se u skladu sa međunarodno priznatim i validnim EPPO dijagnostičkim metodama - EPPO PM 7/62(1) Diagnostic protocols for regulated pests Candidatus Phytoplasma mali i EPPO PM 7/32(1) Diagnostic protocols for regulated pests Plum pox virus.

(2) Laboratorijski izvještaji, osim rezultata analiza, moraju sadržavati metode po kojima je vršena detekcija.

Član 8.

(1) Na osnovu rezultata provođenja ovog programa, uzorkovanja i izvještaja iz laboratorija, ovlaštene institucije i Inspektorat dužni su da izrade kartu geografske disperzije pregledanih površina i lokacija uzorkovanja.

(2) Svaka lokacija uzorkovanja se jasno prikazuje na karti Republike Srpske, a mjesto uzimanja uzoraka je neophodno prikazati uz obavezno korištenje GPS.

Član 9.

(1) Vršioци posebnog nadzora dostavljaju Ministarstvu izvještaj o provođenju ovog programa u skladu sa propisanim rokovima.

(2) Rok za završetak poslova iz stava 1. ovog člana je 1. decembar 2016. godine.

(3) Svi vršioi posebnog nadzora pravovremeno izvještavaju Ministarstvo o posebnim događajima tokom provođenja ovog programa, a posebno o svim slučajevima otkrivanja štetnog organizma koji je predmet posebnog nadzora.

Član 10.

Provođenje ovog programa finansira se iz budžeta Republike Srpske na osnovu člana 39. st. 1. i 5. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela u 2016. godini - pravo na podsticajna sredstva za finansiranje programa iz oblasti zaštite zdravlja bilja ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 27/16).

Član 11.

Ukupni rezultati Programa posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih štetnih organizama u registriranim rasadnicima u Republici Srpskoj u 2016. godini vode se i dostavljaju Ministarstvu na Obrascu 1, koji se nalazi u Prilogu 4. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

Član 12.

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 12.03.3-330-2631/16
5. augusta 2016. godine
Banja Luka

Ministar,
Dr. Stevo Mirjanić, s.r.

PRILOG 1.

Tabela 1 – Pregled broja uzoraka po voćnim vrstama za sadni materijal i matična stabla

	Štetni organizam	Voćna vrsta	Broj uzoraka	Ukupan broj uzoraka po organizmu
Sadni materijal	Plum pox virus PPV	Šljiva	54	184
		Kajsija	19	
		Breskva	33	
		Nektarina	7	
		Višnja*	21	
		Trešnja	50	
	Candidatus Phytoplasma mali (Apple proliferation – AP)	Jabuka	118	118
Matičnjaci	Plum pox potyvirus PPV	Šljiva	60	189
		Kajsija	15	
		Breskva	21	
		Nektarina	7	
		Višnja*	23	
		Trešnja	63	
	Candidatus Phytoplasma mali (Apple proliferation, AP)	Jabuka	132	132
Ukupan broj uzoraka za sve organizme				623

* Prirodna infekcija višnje (*Prunus cerasus*) karantinski štetnim organizmom Plum pox virus PPV utvrđena je od Kalashyna et al. 1994. godine, ali je ona još nepoznata u praksi u EPPO regiji.

PRILOG 2.

Zapisnik za poseban nadzor nad prisustvom karantinski štetnih organizama u registrovanim rasadnicima u Republici Srpskoj (pregledi površina za proizvodnju sadnog materijala i u registrovanim matičnjacima i uzorkovanje za laboratorijsku analizu)

Broj: br. regije – br. službe – period godine – vaš broj, godina

Npr.: 01-01a-III-10/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.../2016.

Datum:

Šifre uzorka:

Podaci o proizvođaču

Naziv:	
Adresa:	
Telefon:	
Broj poljoprivrednog gazdinstva:	

Podaci o biljnoj vrsti

Područje:	
Opština:	
Katastarska opština:	
Potes:	
Pregledana površina:	
Porijeklo biljnog materijala:	
GPS koordinate:	
Vrsta biljke domaćina:	
Sorta:	

Dijelovi biljke koji se uzorkuju:	
Porijeklo sadnog materijala ukoliko je uvezen:	
Primjedbe:	

Odgovorno lice
proizvođač / vlasnik bilja

Fitosanitarni inspektor

PRILOG 3.

TOK VIZUELNOG PREGLEDA I UZORKOVANJE

1.1. Pun naziv vrste: Plum pox virus

Domaći naziv bolesti: šarka šljive

Akronim: PPV

Sinonimi: Plum pox potyvirus, Prunus virus 7, Charka virus

Aktuelni status: EU lista; II/A2

1.1.1. Tok vizuelnog pregleda

Vizuelni pregledi biljaka-domaćina vrše se tokom perioda vegetacije (ne tokom faze mirovanja), sa optimalnim periodom od sredine juna do kraja avgusta. Ovlašćeno lice pažljivo prolazi između redova biljaka i traži karakteristične simptome oboljenja, zatim evidentira broj biljaka na kojima su uočeni takvi simptomi.

Vizuelne preglede na mjestu proizvodnje i uzgoja sprovesti samo tokom vegetacije, po mogućnosti po oblačnom vremenu.

1.1.2. Uzorkovanje za laboratorijska testiranja

Biljke sa ispoljenim simptomima

Uzorkovanje simptomatičnih biljaka domaćina osjetljivih prema PPV vrši se u periodu ispoljavanja simptoma, od proljeća do jeseni i/ili tokom perioda mirovanja.

Uzorkovanje biljnog materijala vršiti iz unutrašnjosti krošnje, i to:

- uzorkovanje cvjetova, mladih izdanaka ili plodića u proljeće,
- uzorkovanje zrelih listova u jesen,
- uzorkovanje spavajućih pupoljaka ili kore sa grana tokom zimskog perioda.

Biljke bez ispoljenih tipičnih simptoma

- Standardni uzorak treba da se sastoji od pet izdanaka ili deset potpuno razvijenih listova sakupljenih sa svih dijelova krošnje sa jednog stabla sa sredine skeletne grane.

- Uzorkovanje vršiti do pojave visokih temperatura početkom ljeta. U mediteranskom području izbjegavati uzorkovanje od jula do septembra.

- Uzorke čuvati pri temperaturi od 4 °C ne više od sedam dana prije obrade. Plodovi se mogu čuvati mjesec dana pri temperaturi od 4 °C.

- Navedeni tip uzoraka tkiva može da obezbijedi najviši mogući nivo detekcije ciljanog štetnog organizma. Prilikom uzorkovanja

potrebno je ispratiti principe dobre prakse za uzorkovanje bilja i biljnih dijelova za laboratorijske analize (npr. evidencija podataka o uzroku na mjestu uzorkovanja, korišćenje odgovarajućeg pribora i materijala za uzorkovanje, dezinfekcija pribora i alata itd.).

1.2. Pun naziv vrste: Candidatus Phytoplasma mali Seemüller et Schneider

Domaći naziv bolesti: metličavost mladara jabuke

Akronim: AP

Sinonimi: Apple proliferation mycoplasma; Apple proliferation phytoplasma, Apple proliferation MLO; Phytoplasma mali

Aktuelni status: EU lista; I/A2

1.2.1. Tok vizuelnog pregleda

Vizuelni pregled matičnih zasada na prisustvo fitoplazme započeti u prvoj polovini jula i nastaviti do kraja septembra. Obratiti pažnju na sljedeće simptome:

- mladari koji imaju rozetast oblik i često su zaražene pepelnicom (*Podosphaera leucotricha*) nekroza na promijenjenim dijelovima lista,
- ranije razvijeni listovi su nepravilnog oblika (kopljastog),
- zaperci su uvećani i često ih je i do četiri na jednom listu,
- peteljke su kraće,
- ponekad se javlja i hloroza ili crvenilo listova,
- plodovi su mali, kržljavi, hlorotični, deformisani sa uvećanom peteljkom zbog slabe akumulacije šećera su kiselog i oporog okusa.

1.2.2. Uzorkovanje za laboratorijska testiranja:

- Kada nisu prisutni simptomi oboljenja, preporučljivo je uzeti više materijala sa različitih mjesta na krošnji. Sakupiti cijele listove sa peteljka, staviti u plastične kese i držati u frižideru do slanja u ovlašćenu laboratoriju (ne duže od dva dana). Optimalan broj uzorkovanih listova je pet do deset komada po krošnji voćke.

- Za testiranje latentne zaraze sa fitoplazmama voćki potrebno je uzorkovati korijenje. Korijenje se uzorkuje sa tri mjesta u blizini stabla. Za analizu su najprimjereniji 0,5 cm do 1 cm debeli korijeni, odgovaraju, takođe, i tanji korjenčići od 1 mm i u pojedinim slučajevima u nedostatku odgovarajućeg materijala debelo korijenje.

- Uzorke listova i korijenja staviti u dvije razdvojene kese i spojiti kese kao jedan uzorak.

PRILOG 4.

Tabela 1 – Ukupni rezultati Programa posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih štetnih organizama u registrovanim rasadnicima u Republici Srpskoj u 2016. godini

	Štetni organizam	Voćna vrsta	Period uzorkovanja	Lokacija	Površina uzorkovanja	Broj pozitivnih uzoraka	Broj negativnih uzoraka
Sadni materijal	Plum pox potyvirus PPV	Šljiva					
		Kajsija					
		Breskva					
		Nektarina					
		Višnja					
		Trešnja					
	Candidatus Phytoplasma mali (Apple proliferation, AP)	Jabuka					

Matičnjaci	Plum pox potyvirus PPV	Šljiva					
		Kajsija					
		Breskva					
		Nektarina					
		Višnja					
	Trešnja						
	Candidatus Phytoplasma mali (Apple proliferation, AP)	Jabuka					

1158

Na osnovu člana 31. Zakona o zaštiti zdravlja bilja u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 25/09) i člana 82. stav 2. Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12 i 15/16), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede d o n o s i

PROGRAM**POSEBNOG NADZORA NAD PRISUSTVOM TSWV (ENGL. TOMATO SPOTTED WILT VIRUS) NA PODRUČJU REPUBLIKE SRPSKE U 2016. GODINI****Član 1.**

Ovim programom utvrđuju se mjere, rokovi, način provođenja mjera, subjekti koji će ih provoditi, izvori i način osiguravanja i korištenja sredstava, kao i način kontrole provođenja mjera posebnog nadzora nad prisustvom TSWV (engl. Tomato spotted wilt virus), na području Republike Srpske u 2016. godini.

Član 2.

(1) Cilj ovog programa je utvrđivanje prisustva, odnosno odsustva karantinski štetnog organizma TSWV (engl. Tomato spotted wilt virus); (u daljem tekstu: TSWV), na mjestima ulaska pošiljki biljaka domaćina koje se uvoze u Republiku Srpsku, te kod proizvođača rasada, proizvođača povrća i cvijeća i drugih vrsta domaćina patogena koji su navedeni u Prilogu 1. ovog programa i čine njegov sastavni dio.

(2) Biljne vrste domaćini ovog patogena u Republici Srpskoj su: paprika (*Capsicum annum*), salata (*Lactuca sativa*), duhan (*Nicotiana tabacum*), paradajz (*Lycopersicon esculentum*), kao i ostalo bilje navedeno u Prilogu 1. ovog programa.

(3) Za postizanje navedenog cilja posebnim nadzorom istražuje se područje, odnosno lokaliteti na kojima se u Republici Srpskoj uzgajaju biljke domaćini iz stava 2. ovog člana, radi određivanja statusa istraživanog područja za navedeni organizam, te utvrđivanja mogućih puteva ulaska ili širenja u Republici Srpskoj.

Član 3.

(1) Poseban nadzor radi detekcije karantinski štetnog organizama TSWV provodi se na cijeloj teritoriji Republike Srpske.

(2) Poseban nadzor i mjere nadzora na granici provodi Republička uprava za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Inspektorat Republike Srpske).

(3) Institucije koje imaju ovlast Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) za provođenje poslova od javnog interesa u oblasti dijagnostike štetnih organizama i zaštite zdravlja bilja za štetni organizam iz stava 1. ovog člana (u daljem tekstu: ovlaštene institucije) provode poseban nadzor kod proizvođača rasada, proizvođača povrća i cvjetnih vrsta koje su domaćini TSWV.

Član 4.

Odabir lokacija izvršen je na osnovu biologije štetnog organizma, klimatskih uvjeta za njegov razvoj, geografske

distribucije i veličine komercijalnih proizvodnih zasada, registriranih rasadnika i javnih površina biljnih vrsta biljki domaćina.

Član 5.

(1) Područja rada su granični prijelazi kao mjesta ulaska u Republiku Srpsku, mjesta proizvodnje rasada biljaka domaćina, kao i proizvodni zasadi biljaka domaćina.

(2) Nadzorom se obuhvaćaju proizvođači rasada i proizvođači povrća i cvijeća biljaka domaćina iz člana 2. stav 2. ovog programa i granični prijelazi kao mjesta ulaska pošiljki rasada povrća i cvijeća, kao i cvijeća namijenjenog za direktnu prodaju kao mogućeg puta unošenja karantinski štetnog organizma u Republiku Srpsku.

Član 6.

Vrijeme vršenja nadzora kod proizvođača rasada i proizvođača povrća i cvijeća je propisano na osnovu životnog ciklusa štetnog organizma i fenologije biljaka domaćina i vrši se u skladu sa međunarodno priznatom i validnom dijagnostičkom metodom.

Član 7.

(1) Vizuelni pregledi i uzimanje službenih uzoraka za laboratorijske analize vrše se tokom sezone rasta kada su simptomi vidljivi, a monitoring ovisi od vrste biljke domaćina i geografskog položaja i vrši se:

1) kod proizvođača rasada povrća i cvijeća biljaka domaćina TSWV,

2) u proizvodnim zasadima povrća i cvijeća biljaka domaćina TSWV sa podacima koji ukazuju na porijeklo rasada u zasadu (proizvodnja na otvorenom i u zatvorenim objektima) i

3) pri uvozu rasada povrća i cvijeća, kao i cvijeća namijenjenog za direktnu prodaju biljaka domaćina TSWV.

(2) Biljke se pregledaju pojedinačno, pri opisu mjesta uzimanja uzoraka, obavezno je što detaljnije opisati mjesto uzorkovanja sa obaveznim unošenjem GPS pozicije, a što se navodi u Zapisniku o uzimanju uzoraka i prijavi uzoraka, koji se nalazi se u Prilogu 2. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

(3) Tok vizuelnog pregleda i uzimanje službenih uzoraka prikazano je u Prilogu 3. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

Član 8.

Regionalni pregled distribucije i broja vizuelnih pregleda i uzoraka za laboratorijsko ispitivanje prisustva TSWV, koje vrše ovlaštene institucije, prikazan je u Prilogu 4. Tabela 1. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

Član 9.

Broj vizuelnih pregleda i službenih uzoraka za laboratorijsko ispitivanje prisustva TSWV, koje vrši Inspektorat Republike Srpske, propisan je u Prilogu 4. Tabela 2. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

Član 10.

(1) Laboratorijska ispitivanja uzoraka vrše se u skladu sa međunarodno priznatim i validnim dijagnostičkim metodama (EPPO, 2004. Diagnostic protocols for regulated

pests. Tomato spotted wilt tospovirus Bulletin OEPP/EPPO 34:271-279).

(2) Laboratorijski izvještaji pored rezultata analiza moraju sadržavati metode po kojima je vršena detekcija.

Član 11.

(1) Svi vršioci posebnog nadzora dostavljaju Ministarstvu izvještaj o provođenju ovog programa u skladu sa rokovima za realizaciju pojedinih faza.

(2) Rok za završetak poslova iz stava 1. ovog člana je 1. decembar 2016. godine.

(3) Svi vršioci posebnog nadzora pravovremeno izvještavaju Ministarstvo o posebnim događajima tokom provođenja ovog programa, a posebno o svim slučajevima otkrivanja štetnog organizma koji je predmet posebnog nadzora.

Član 12.

Provođenje ovog programa finansira se iz budžeta Republike Srpske na osnovu člana 39. st. 1. i 5. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela u 2016. godini – pravo na podsticajna sredstva za finansiranje programa iz oblasti zaštite zdravlja bilja ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 27/16).

Član 13.

(1) Ukupne rezultate ovog programa ovlaštene institucije vode i dostavljaju Ministarstvu do 1. decembra 2016. godine na Obrascu 1, koji se nalazi u Prilogu 5. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

(2) Inspektorat Republike Srpske vodi evidencije provođenja Programa na graničnim prijelazima i ukupne rezultate dostavlja Ministarstvu na Obrascu 2, koji se nalazi u Prilogu 5. ovog programa i čini njegov sastavni dio.

(3) Rok za dostavljanje Ministarstvu rezultata iz ovog člana je 1. decembar 2016. godine.

Član 14.

(1) Na osnovu rezultata provođenja ovog programa, uzorkovanja i izvještaja iz laboratorija, ovlaštene institucije

dužne su da izrade kartu geografske rasprostranjenosti pregledanih površina i lokacija uzorkovanja.

(2) Svaka lokacija uzorkovanja se jasno prikazuje na karti Republike Srpske, a mjesto uzimanja uzoraka je neophodno prikazati uz odgovarajući sistem za ponovnu identifikaciju i obavezno korištenje GPS.

Član 15.

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 12.03.3-330-2630/16
5. augusta 2016. godine
Banja Luka

Ministar,
Dr. **Stevo Mirjanić**, s.r.

PRILOG 1.

Biljke domaćini

U EPPO regionu glavni domaćini su:

paprika,
paradajz,
plavi patlidžan,
salata,
grašak,
pasulj,
artičoka,
cikorija,
vrezaste kulture (krastavac, dinja, lubenica),
duvan,
krompir

i veliki broj ukrasnih biljaka (Alstroemeria, Anemone, Antirrhinum, Araceae, Aster, Begonia, Bouvardia, Calceolaria, Callistephus, Celosia, Cestrum, Columnea, Cyclamen, Dahlia, Dendranthema x grandiflorum, Eustoma, Fatsia japonica, Gazania, Gerbera, Gladiolus, Hydrangea, Impatiens, Iris, Kalanchoe, Leucanthemum, Limonium, Pelargonium, Ranunculus, Saintpaulia, Senecio cruentus, Sinningia, Tagetes, Verbena, Vinca i Zinnia).

Ovaj virus pripada grupi štetnih virusa za proizvodnju paradajza, paprike, salate, duvana i ukrasnih biljaka Begonia hiemalis Fotsh, Dianthus caryophyllus L., Euphorbia pulcherrima (Wild ex Kletzch), Gerbera L. Chrysanthemum indicum, i Pelargonium L.

PRILOG 2.

Zapisnik za poseban nadzor nad prisustvom TSWV (engl. Tomato spotted wilt virus)

(pregledi površina proizvođača rasada i proizvodnih zasada biljki domaćina za laboratorijsku analizu)

Broj: br. regije – br. službe – kraj maja do kraja juna – vaš broj, godina

Npr.: 01-01a-III-10/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.../2016.

Datum:

Šifre uzorka:

Podaci o proizvođaču

Naziv:	
Adresa:	
Telefon:	
Broj poljoprivrednog gazdinstva:	

Podaci o biljnoj vrsti

Područje:	
Opština:	
Katastarska opština:	
Potes:	
Pregledana površina:	
Porijeklo biljnog materijala:	
GPS koordinate:	
Vrsta biljke domaćina:	
Sorta:	

Dijelovi biljke koji se uzorkuju:	
Porijeklo rasada ukoliko je proizvodni zasad:	

Primjedbe: _____

Odgovorno lice
proizvođač / uvoznik / vlasnik bilja

Ovlašćeno lice
za pregled

PRILOG 3.

TOK VIZUELNOG PREGLEDA I UZORKOVANJE

1.1. Tok vizuelnog pregleda

- Simptomi prouzrokovani drugim Tospovirusima ne razlikuju se od onih koje izaziva TSWV. Simptomi mogu podsjećati na fiziopatije ili na simptome bakterijskih ili mikoznih oboljenja. Nekrotične pjege na lišću mogu da podsjećaju i na oštećenja od pesticida. U nekim slučajevima zaraze su latentne, odnosno bez vidljivih simptoma. Takve biljke predstavljaju najveću opasnost i izvor zaraze u zatvorenim prostorima.

- Biljke-domaćini, uključujući paradajz, impatiens, ciklamu, begoniju i gloksiniju, ispoljavaju specifične simptome u vidu koncentričnih prstenova na lišću, cvjetovima ili plodovima. Ove zonirane pjege, koje imaju izgled mete, u početku su žute ili ljubičaste, a kasnije mogu da postanu žutosmeđe ili smeđe. Kao specifični simptomi javljaju se i bronzana boja na najmlađem lišću paradajza i ljubičaste pruge na stablu paradajza i impatiensa.

- Zajedničko za ispoljavanje simptoma na različitim domaćinima jesu prstenaste pjege (žuti ili tamnosmeđi nekrotični prstenovi) ili druge linijske šare, crne pruge na peteljka i stablu, nekrotične pjege na lišću ili nekroza vrha biljaka.

- Na paradajzu se uočava bronzavost lišća, kovrdžanje, nekrotične pruge i tačke na lišću. Tamnosmeđe pruge se pojavljuju i na lisnim drškama, stabljici i vršnim dijelovima. Biljke su krhke i slabijeg porasta u poređenju sa nezaraženim. Zreli plodovi ispoljavaju svijetlocrvene ili žute regije na pokožici.

- Na paprici simptomi se ogledaju pojavom krhkih i hlorotičnih biljaka. Lišće može da ispoljava hlorotičnu crtičavost ili mozaik sa nekrotičnim pjegama. Nekrotične pruge javljaju se i na stabljici sve do terminalnih izdanaka.

- Kod salate infekcija počinje na lišću koje postaje hlorotično sa smeđim mrljama. Promjena boje se širi na unutrašnje lišće i dovodi do prestanka rasta na jednoj strani biljke.

- Na hrizantemama postoji širok spektar varijacija simptoma između sorti. Obično se pojavljuju crne pruge na stabljici i uve-

lost. Na *Sinningia* spp. inficirani listovi pokazuju žute ili smeđe pjege na listovima ili različite paterne. Pojava nekrotičnih prstenastih pjega vidljiva je na lišću *impatiens*.

1.2. Uzorkovanje za laboratorijska testiranja

- Pri uzorkovanju potrebno je voditi računa o neravnomjernoj distribuciji virusa u biljci. Način odabira biljnog materijala preporučena za pripremu uzoraka za testiranje ELISA testom i RT PCR je sljedeći: neophodno je uzorkovati biljni organ sa izraženim simptomima, uzorak formirati i od različitih simptoma na različitim biljnim organima, sa iste biljke. Obratiti pažnju da se odvojeni uzorci formiraju od što različitijih simptoma prisutnih u usjevu.

- Ukoliko ne postoje biljke sa simptomima, potrebno je izvršiti pregled usjeva u prohodu u obliku slova W ili dijagonalno ili po redovima. Bez obzira na to koji način prohoda se odabere, treba sakupiti lišće biljaka bez simptoma po slučajnom izboru. Najmanje po 50 uzoraka listova treba sakupiti iz jednog usjeva. Od sakupljenog lišća bez simptoma treba praviti zbirne uzorke, pet grupa po deset listova, za laboratorijsko testiranje.

- Kod reznica koje se smatraju vegetativnim propagativnom materijalom ili usjevu koji je jako osjetljiv, neophodno je stalno uzorkovanje biljaka bez simptoma jer one služe kao izvor inokluma za dalje širenje TSWV.

- Prilikom provjeravanja fitosanitarnog statusa rasada paradajza na ekonomski važne viruse, treba uključiti i TSWV, jer je paradajz jedna od jako osjetljivih gajenih biljaka na ovaj virus. Uzorkovanja treba obaviti kada je rasad u fazi 4–6 pravih listova. Ako je u pitanju manja proizvodnja rasada, pregled i uzorkovanje treba obaviti kako je to navedeno. U slučaju veće proizvodnje paradajza, gde je proizvodnja po jednom stakleničkom objektu oko 100.000 sijanaca paradajza u polistirenskim kontejnerima, uzorkovanje treba obaviti po ramu oblika slova W, na svakih 2 m² (oko 2.300 biljaka) treba sakupiti 24 poduzorka, koji čine listovi pojedinačnih biljaka. Tako odabrani poduzorci čuvaju se u jednoj plastičnoj kesi i od njih se formira jedinica uzorka za testiranje, čija veličina treba da bude 1,2 g.

PRILOG 4.

Tabela 1 – Pregled distribucije i broja vizuelnih pregleda i uzoraka za laboratorijsko ispitivanje nad prisustvom simptoma infekcije TSWV – Tomato spotted wilt virus kod proizvođača rasada i proizvođača povrća i cvijeća u Republici Srpskoj

Biljke domaćini	Paradajz		Paprika		Salata		Duvan		Cvijeće i ukrasno bilje iz Priloga 1. ovog programa		Ukupno	
	Vizuelni pregled	Broj uzoraka za laboratorijsku analizu	Vizuelni pregled	Broj uzoraka za laboratorijsku analizu	Vizuelni pregled	Broj uzoraka za laboratorijsku analizu	Vizuelni pregled	Broj uzoraka za laboratorijsku analizu	Vizuelni pregled	Broj uzoraka za laboratorijsku analizu	Vizuelni pregled	Broj uzoraka za laboratorijsku analizu
Prijedor	100	3	100	4	50	1	-	-	30	1	280	9
Banja Luka	60	1	60	1	-	-	-	-	-	-	120	2
Doboj	100	3	100	3	-	-	100	4	-	-	300	10
Bijeljina	200	20	200	30	-	-	100	8	-	-	500	58
I. Sarajevo												
Gradiška	100	9	100	9	40	1	-	-	40	2	240	21
Trebinje	100	5	100	5	-	-	-	-	-	-	200	10
Ukupno:	660	41	660	52	100	2	200	14	70	3	990	110

* Uzimaće se grupni uzorci pet grupa po deset listova.

Tabela 2 – Broj službenih uzoraka za laboratorijsko ispitivanje TSWV – Tomato spotted wilt virus iz uvoza

Uzorci	Broj uzoraka
Uvezene pošiljke biljki domaćina	5*

* U slučaju postojanja sumnje na zarazu, potrebno je uzeti i veći broj uzoraka i izvršiti laboratorijsku analizu.

PRILOG 5.

Obrazac 1 – Ukupni rezultati Programa posebnog nadzora nad prisustvom TSWV na biljkama domaćinima iz člana 2. ovog programa, koji je sproveden od ovlašćenih institucija na unutrašnjem području Republike Srpske u 2016. godini

Proizvođači rasada	Paradajz	Paprika	Salata	Duvan	Cvijeće i ukrasno bilje iz Priloga 1. ovog programa	Ukupno
Broj uzoraka za vizuelni pregled						
Broj uzoraka za laboratorijsku analizu						
Površina uzorkovanja (ha)						
Perioda uzorkovanja						h
Broj pozitivnih uzoraka						
Broj negativnih uzoraka						
Proizvodni zasadi	Paradajz	Paprika	Salata	Duvan	Cvijeće i ukrasno bilje iz Priloga 1. ovog programa	Ukupno
Broj uzoraka za vizuelni pregled						
Broj uzoraka za laboratorijsku analizu						
Površina uzorkovanja (ha)						
Perioda uzorkovanja						h
Broj pozitivnih uzoraka						
Broj negativnih uzoraka						

Obrazac 2 – Ukupni rezultati Programa posebnog nadzora nad prisustvom TSWV – Tomato spotted wilt virus na biljkama domaćinima iz člana 2. ovog programa, koji su izvršeni na graničnim prelazima Republike Srpske u 2016. godini

	Paradajz	Paprika	Salata	Duvan	Cvijeće i ukrasno bilje iz Priloga 1. ovog programa	Ukupno
Broj uzoraka za laboratorijsku analizu						
Broj pozitivnih uzoraka						
Broj negativnih uzoraka						

Nakon završetka Programa posebnog nadzora, popunjene table u elektronskoj formi potrebno je dostaviti Ministarstvu, na mejl mps@mps.vladars.net

Rok za završetak navedenih poslova je 1. decembar 2016. godine.

1159

Na osnovu člana 255. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 1/16), člana 82. Zakona o republickoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12 i 15/16), člana 190. Zakona o općem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/02, 87/08 i 50/10) i člana 7. Pravilnika o registraciji kolektivnih ugovora ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 40/16), rješavajući po zahtjevu Sindikata uprave Republike Srpske za upis Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim službama Republike Srpske u Registar kolektivnih ugovora koji vodi ovo ministarstvo, ministar rada i boračko-invalidske zaštite d o n o s i

RJEŠENJE

(1) U Registar kolektivnih ugovora koji vodi Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite, pod registarskim bro-

jem: 1/16, izvršen je upis Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim službama Republike Srpske, koji je zaključen 11.8.2016. godine između Vlade Republike Srpske i Sindikata uprave Republike Srpske, sa svim podacima sadržanim u prijavi.

(2) Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske" zajedno sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim službama Republike Srpske.

Broj: 16-04-020-180/16
12. augusta 2016. godine
Banja Luka

Ministar,
Milenko Savanović, s.r.

1160

Ministar prosvjete i kulture Republike Srpske, na osnovu člana 35. stav 7. i člana 72. stav 1. Zakona o bibliotečko-informacionoj djelatnosti ("Službeni glasnik Republike Srp-

ske”, broj 44/16), te člana 82. stav 2. Zakona o republickoj upravi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12 i 15/16), u postupku razrješenja Upravnog odbora JU Narodna biblioteka Gradiška, 11. augusta 2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU VRŠILACA DUŽNOSTI ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA JAVNE USTANOVE NARODNA BIBLIOTEKA GRADIŠKA

1. Razrješavaju se vršioци dužnosti članova Upravnog odbora JU Narodna biblioteka Gradiška, sa 11. augustom 2016. godine, u sljedećem sastavu:

- 1) Mira Lendić,
- 2) Danijela Vuković i
- 3) Jasna Kahrić.

2. Ovo rješenje stupa na snagu narednog dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 07.06/052-5802/16
11. augusta 2016. godine
Banja Luka

Ministar,
Dr. **Dane Malešević**, s.r.

1161

Ministar prosvjete i kulture Republike Srpske, na osnovu člana 38. stav 4. Zakona o bibliotečko-informacionoj djelatnosti (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 44/16), u postupku imenovanja Upravnog odbora JU Narodna biblioteka Gradiška, 11. augusta 2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE

O IMENOVANJU UPRAVNOG ODBORA ZA PRIVREMENO UPRAVLJANJE JU NARODNA BIBLIOTEKA GRADIŠKA

1. Imenuje se Upravni odbor za privremeno upravljanje JU Narodna biblioteka Gradiška, u sljedećem sastavu:

- 1) Jovana Gvozden,
- 2) Slađana Šinik i
- 3) Vanja Janjanin Vidović.

2. Imenovanje iz tačke 1. ovog rješenja vrši se na period do konstituiranja novog upravnog odbora, a najduže na šest mjeseci, počevši od 12. augusta 2016. godine.

3. Ovo rješenje stupa na snagu narednog dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 07.06/052-5802-1/16
11. augusta 2016. godine
Banja Luka

Ministar,
Dr. **Dane Malešević**, s.r.

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove

Na osnovu člana 86. stav 2. Zakona o republickoj upravi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16), člana 115. stav 1. Zakona o izmjeri i katastru Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 6/12) i člana 31a. Zakona o općem upravnom postupku (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 13/02, 87/07 i 50/10), pomoćnik direktora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske Aleksandar Deurić, dipl. pravnik, a po Ovlasti broj: 21.01/052-174/16, od 15.4.2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE

O POTVRĐIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA DIO KATASTARSKE OPĆINE DERVENTA 1, OPĆINA DERVENTA

1. Potvrđuje se da je katastar nepokretnosti za dio katastarske općine Derventa 1, općina Derventa, i to za kata-

starske parcele br. 487/1 i 487/2, ukupne površine 1156 m², osnovan u skladu sa Zakonom o izmjeri i katastru Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 6/12).

2. Danom stupanja na snagu katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Derventa 1, općina Derventa, za katastarske parcele navedene u tački 1. ovog rješenja stavlja se van snage i prestaje važiti katastar zemljišta u k.o. Derventa 1, općina Derventa, za katastarske parcele br. 487/1 i 487/2, upisane u posjedovni list broj 3417, kao i zemljišna knjiga za parcele br. 487/1 i 487/2, upisane u zk. ul. broj 101 k.o. Derventa 1.

3. Katastar nepokretnosti za nepokretnosti poblize opisane u tački 1. ovog rješenja stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 21.04/951-1887/13
29. jula 2016. godine
Banja Luka

Pomoćnik direktora
za osnivanje i održavanje
katastra nepokretnosti,
Aleksandar Deurić, s.r.

Na osnovu člana 86. stav 2. Zakona o republickoj upravi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16), člana 115. stav 1. Zakona o izmjeri i katastru Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 6/12) i člana 31a. Zakona o općem upravnom postupku (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 13/02, 87/07 i 50/10), pomoćnik direktora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske Aleksandar Deurić, dipl. pravnik, a po Ovlasti broj: 21.01/052-174/16, od 15.4.2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE

O POTVRĐIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA DIO KATASTARSKE OPĆINE MIŠKOVCI, OPĆINA DERVENTA

1. Potvrđuje se da je katastar nepokretnosti za dio katastarske općine Miškovci, općina Derventa, i to za katastarske parcele br. 689 i 690, ukupne površine 3800 m², osnovan u skladu sa Zakonom o izmjeri i katastru Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 6/12).

2. Danom stupanja na snagu katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Miškovci, općina Derventa, za katastarske parcele navedene u tački 1. ovog rješenja stavlja se van snage i prestaje važiti katastar zemljišta u k.o. Miškovci, općina Derventa, za katastarske parcele br. 689 i 690, upisane u posjedovni list broj 183.

3. Katastar nepokretnosti za nepokretnosti poblize opisane u tački 1. ovog rješenja stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 21.04/951-1903/15
27. jula 2016. godine
Banja Luka

Pomoćnik direktora
za osnivanje i održavanje
katastra nepokretnosti,
Aleksandar Deurić, s.r.

Na osnovu člana 86. stav 2. Zakona o republickoj upravi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16), člana 115. stav 1. Zakona o izmjeri i katastru Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 6/12) i člana 31a. Zakona o općem upravnom postupku (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 13/02, 87/07 i 50/10), pomoćnik direktora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske Aleksandar Deurić, dipl. pravnik, a po Ovlasti broj: 21.01/052-174/16, od 15.4.2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE**O POTVRĐIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI
ZA DIO KATASTARSKE OPĆINE LABUCKA,
OPĆINA LOPARE**

1. Potvrđuje se da je katastar nepokretnosti za dio katastarske općine Labucka, općina Lopare, i to za katastarske parcele br. 1681, 1833, 1834, 3599, 3600, 3601 i 3602, ukupne površine 36899 m², osnovan u skladu sa Zakonom o izmjeri i katastru Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/12).

2. Danom stupanja na snagu katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Labucka, općina Lopare, za katastarske parcele navedene u tački 1. ovog rješenja stavlja se van snage i prestaje važiti katastar zemljišta u k.o. Labucka, općina Lopare, za katastarske parcele br. 1664/1, 1691/3, 1770/1, 1785/1, 1785/2, 1785/3 i 1785/4, upisane u posjedovni list broj 354, kao i zemljišna knjiga za parcele br. 1785/1, 1785/2, 1785/3 i 1785/4, upisane u zk. ul. broj 445 k.o. Labucka, parcelu broj 1770/1, upisanu u zk. ul. br. 268 k.o. Labucka, parcelu broj 1691/3, upisanu u zk. ul. br. 358 k.o. Labucka, i parcelu broj 1644/1, upisanu u zk. ul. br. 194 k.o. Labucka.

3. Katastar nepokretnosti za nepokretnosti poblize opisane u tački 1. ovog rješenja stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 21.04/951-1117/16
1. augusta 2016. godine
Banja Luka

Pomoćnik direktora
za osnivanje i održavanje
katastra nepokretnosti,
Aleksandar Deurić, s.r.

Na osnovu člana 86. stav 2. Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16), člana 115. stav 1. Zakona o izmjeri i katastru Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/12) i člana 31a. Zakona o općem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/02, 87/07 i 50/10), pomoćnik direktora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske Aleksandar Deurić, dipl. pravnik, a po Ovlasti broj: 21.01/052-174/16, od 15.4.2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE**O POTVRĐIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI
ZA DIO KATASTARSKE OPĆINE BUTMIR,
OPĆINA ISTOČNA ILIDŽA**

1. Potvrđuje se da je katastar nepokretnosti za dio katastarske općine Butmir, općina Istočna Ilidža, i to za katastarsku parcelu broj 1749/3, ukupne površine 24982 m², osnovan u skladu sa Zakonom o izmjeri i katastru Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/12).

2. Danom stupanja na snagu katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Butmir, općina Istočna Ilidža, za katastarsku parcelu navedenu u tački 1. ovog rješenja stavlja se van snage i prestaje važiti katastar zemljišta u k.o. Butmir, općina Istočna Ilidža, za katastarsku parcelu broj 1749/3, upisanu u posjedovni list broj 1176.

3. Katastar nepokretnosti za nepokretnosti poblize opisane u tački 1. ovog rješenja stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 21.04/951-510/16
29. jula 2016. godine
Banja Luka

Pomoćnik direktora
za osnivanje i održavanje
katastra nepokretnosti,
Aleksandar Deurić, s.r.

Na osnovu člana 86. stav 2. Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16), člana 115. stav 1. Zakona o izmjeri i katastru Republike Srpske ("Službeni

glasnik Republike Srpske", broj 6/12) i člana 31a. Zakona o općem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/02, 87/07 i 50/10), pomoćnik direktora za osnivanje i održavanje katastra nepokretnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske Aleksandar Deurić, dipl. pravnik, a po Ovlasti broj: 21.01/052-174/16, od 15.4.2016. godine, d o n o s i

RJEŠENJE**O POTVRĐIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI
ZA DIO KATASTARSKE OPĆINE BUTMIR,
OPĆINA ISTOČNA ILIDŽA**

1. Potvrđuje se da je katastar nepokretnosti za dio katastarske općine Butmir, općina Istočna Ilidža, i to za katastarske parcele br. 1856/1, 1856/2, 1899, 1900, 1904 i 1905, ukupne površine 27843 m², osnovan u skladu sa Zakonom o izmjeri i katastru Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/12).

2. Danom stupanja na snagu katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Butmir, općina Istočna Ilidža, za katastarske parcele navedene u tački 1. ovog rješenja stavlja se van snage i prestaje važiti katastar zemljišta u k.o. Butmir, općina Istočna Ilidža, za katastarske parcele br. 1856/1, 1856/2, 1899, 1900, 1904 i 1905, upisane u posjedovni list broj 427.

3. Katastar nepokretnosti za nepokretnosti poblize opisane u tački 1. ovog rješenja stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 21.04/951-1285/16
1. augusta 2016. godine
Banja Luka

Pomoćnik direktora
za osnivanje i održavanje
katastra nepokretnosti,
Aleksandar Deurić, s.r.

Agencija za bankarstvo Republike Srpske

Na osnovu člana 16. Zakona o Agenciji za bankarstvo Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/13), člana 6. Pravilnika o Ombudsmanu za bankarski sistem Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 51/16), tačke IV. Odluke o utvrđivanju uvjeta i kriterija za izbor i imenovanje lica koje rukovodi Ombudsmanom za bankarski sistem Republike Srpske UO broj: 212/16, od 15.7.2016. godine, i Odluke o raspisivanju internog oglasa za izbor i imenovanje lica koje rukovodi Ombudsmanom za bankarski sistem Republike Srpske UO broj: 213/16, od 15.7.2016. godine, Upravni odbor Agencije za bankarstvo Republike Srpske, na sjednici održanoj 5.8.2016. godine, d o n o s i

ODLUKU**O IMENOVANJU LICA KOJE RUKOVODI
OMBUDSMANOM ZA BANKARSKI SISTEM
REPUBLIKE SRPSKE****I.**

Vladimir Rudić iz Banje Luke, diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom, imenuje se za lice koje rukovodi Ombudsmanom za bankarski sistem Republike Srpske kao samostalnom organizacionom jedinicom u sastavu Agencije za bankarstvo Republike Srpske, na vremenski period od 5 (pet) godina.

II.

Za realizaciju ove odluke zadužuje se Sektor za pravne i opće poslove Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

III.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

UO broj: 216/16
5. augusta 2016. godine
Banja Luka

Predsjednik
Upravnog odbora,
Mira Bjelac, s.r.

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske

Na osnovu člana 260. stav 1. tačka v. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 92/06, 34/09, 30/12, 59/13 i 108/13), člana 243d. stav 3. Zakona o investicionim fondovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 92/06 i 82/15), a u vezi sa članom 10. stav 1. Pravilnika o preoblikovanju zatvorenog investicionog fonda ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 108/15), Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, rješavajući po Zahtjevu Društva za upravljanje investicionim fondovima "Zepter invest" a.d. Banja Luka, Veselina Masleše 21, Banja Luka, za odobrenje Plana usklađivanja i Plana preoblikovanja Zatvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom "Zepter fond" a.d. Banja Luka, na sjednici održanoj 1.8.2016. godine, donijela je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se Zatvorenom investicionom fondu sa javnom ponudom "Zepter fond" a.d. Banja Luka:

- Plan usklađivanja Zatvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom "Zepter fond" a.d. Banja Luka i

- Plan preoblikovanja Zatvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom "Zepter fond" a.d. Banja Luka.

2. Odobrava se Zatvorenom investicionom fondu sa javnom ponudom "Zepter fond" a.d. Banja Luka:

- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta, broj: 93-01/16, od 24.6.2016. godine, i broj: 867-01/16, od 21.7.2016. godine, ovjerena pod brojem: OPU: 1317/2016, u formi Prečišćenog teksta Statuta Zatvorenog mješovitog investicionog fonda sa javnom ponudom u preoblikovanju "Zepter fond" a.d. Banja Luka i

- Prospekt Zatvorenog mješovitog investicionog fonda sa javnom ponudom u preoblikovanju "Zepter fond" a.d. Banja Luka, usvojen Odlukom Upravnog odbora, broj: 868-01/16, od 21.7.2016. godine.

3. Društvo za upravljanje investicionim fondovima "Zepter invest" a.d. Banja Luka dužno je da rješenje o davanju saglasnosti na Plan usklađivanja i Plan preoblikovanja objavi na Jedinstvenom portalu tržišta kapitala Republike Srpske i svojoj internet stranici prvog narednog radnog dana nakon prijema ovog rješenja.

4. Društvo za upravljanje investicionim fondovima "Zepter invest" a.d. Banja Luka je dužno da u roku od osam dana od dana prijema ovog rješenja podnese registarskom sudu prijavu za registraciju promjene u nazivu fonda na način da se dodaju riječi: "fond u preoblikovanju", te da u roku od osam dana od dana prijema rješenja o registraciji dostavi Komisiji za hartije od vrijednosti kopiju tog rješenja.

Broj: 01-UP-52-492-3/16
1. augusta 2016. godine
Banja Luka

Predsjednica
Komisije za hartije
od vrijednosti RS,
Mira Potkonjak, s.r.

Na osnovu člana 257. i člana 260. tačka v) Zakona o tržištu hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 92/06, 34/09, 30/12, 59/13 i 108/13), člana 7. stav 4. Pravilnika o postupku i vrsti poslova koje društvo za upravljanje može prenijeti na treće lice i načinu prijenosa poslova upravljanja investicionim fondom na drugo društvo za upravljanje ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 105/15), rješavajući u postupku pokrenutom po Zahtjevu Društva za upravljanje investicionim fondovima "Management solutions" d.o.o. Banja Luka, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora Zatvorenog investicionog fonda "Aktiva invest fond" a.d. Banja Luka o izboru društva za upravljanje, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, 5.8.2016. godine, donijela je sljedeće

RJEŠENJE

1. Društvo za upravljanje investicionim fondovima "Management solutions" d.o.o. Banja Luka, Vidovdanska 33, Banja Luka daje se Dozvola za upravljanje Zatvorenim investicionim fondom "Aktiva invest fond" a.d. Banja Luka, koji je upisan u Registar fondova Republike Srpske, pod identifikacionim brojem: ZJP - 11.

2. Dispozitiv ovog rješenja objavit će se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 05-UP-51-575-2/16
5. augusta 2016. godine
Banja Luka

Predsjednica
Komisije za hartije
od vrijednosti RS,
Mira Potkonjak, s.r.

Na osnovu člana 257. i člana 260. tačka v) Zakona o tržištu hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 92/06, 34/09, 30/12, 59/13 i 108/13), člana 7. stav 4. Pravilnika o postupku i vrsti poslova koje društvo za upravljanje može prenijeti na treće lice i načinu prijenosa poslova upravljanja investicionim fondom na drugo društvo za upravljanje ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 105/15), rješavajući u postupku pokrenutom po Zahtjevu Društva za upravljanje investicionim fondovima "Management solutions" d.o.o. Banja Luka, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora Zatvorenog investicionog fonda "VB fond" a.d. Banja Luka o izboru društva za upravljanje, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, 5.8.2016. godine, donijela je sljedeće

RJEŠENJE

1. Društvo za upravljanje investicionim fondovima "Management solutions" d.o.o. Banja Luka, Vidovdanska 33, Banja Luka daje se Dozvola za upravljanje Zatvorenim investicionim fondom "VB fond" a.d. Banja Luka, koji je upisan u Registar fondova Republike Srpske, pod identifikacionim brojem: ZJP - 8.

2. Dispozitiv ovog rješenja objavit će se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 05-UP-51-576-3/16
5. augusta 2016. godine
Banja Luka

Predsjednica
Komisije za hartije
od vrijednosti RS,
Mira Potkonjak, s.r.

Sindikata uprave Republike Srpske

Na osnovu člana 240. stav 3. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 1/16), člana 17. stav 2. Zakona o plaćama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 31/14), ministar rada i boračko-invalidske zaštite u Vladi Republike Srpske, po ovlasti Vlade Republike Srpske, i Sindikat uprave Republike Srpske, kao reprezentativni sindikat, 11.8.2016. godine, zaključili su

POSEBNI KOLEKTIVNI UGOVOR

ZA ZAPOSLENE U JAVNIM SLUŽBAMA REPUBLIKE SRPSKE

Član 1.

(1) Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim službama Republike Srpske (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor) uređuju se prava i obaveze zaposlenih u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske, Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Javnoj ustanovi Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Javnom fondu dječije zaštite Republike Srpske, Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Republike Srpske i javnim ustanovama socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srpska (u daljem tekstu: zaposleni) koja proističu iz rada i po osnovu rada, kao i druga pitanja koja nisu na potpun i cjelovit način uređena Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu i Zakonom o plaćama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske.

(2) Odredbama ovog kolektivnog ugovora ne može se utvrditi manji obim prava od prava koja su određena zakoni- ma iz stava 1. ovog člana.

(3) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom kolektivnom ugovoru za označavanje muškog i ženskog roda podrazu- mijevaju oba pola.

Član 2.

(1) Osnovna plaća zaposlenih uvećava se:

- 1) po osnovu rada noću - 35%,
- 2) za rad na dane državnog praznika i druge dane u koje se po zakonu ne radi - 50% i
- 3) po osnovu obavljanja poslova pod posebno otežanim uvjetima, odnosno rada na radnom mjestu sa povećanim rizi- kom koje je utvrđeno aktom o procjeni rizika - 15%.

(2) Osnovi uvećanja plaće iz stava 1. ovog člana među- sobno se ne isključuju.

Član 3.

Poslodavac zaposlenima na teret materijalnih troškova isplaćuje:

1) dnevnicu za službeno putovanje u Republici Srpskoj, Federaciji BiH i u inozemstvu - u visini koju odredi Vlada Republike Srpske posebnim aktom,

2) naknadu troškova prijevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla za zaposlene kojima je mjesto stanovanja udaljeno od radnog mjesta više od četiri kilometra - u visi- ni pune cijene prijevozne karte u javnom saobraćaju, što će se bliže urediti aktom poslodavca, uz prethodno pribavljeno mišljenje reprezentativnog sindikata,

3) naknadu za povećane troškove boravka za svaki dan rada na terenu - 10% od utvrđene cijene rada,

4) otpremninu prilikom odlaska u penziju - u visini tri prosječne neto plaće zaposlenog isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa i

5) naknadu troškova za korištenje sopstvenog automobi- la prilikom obavljanja službenog posla po nalogu poslodavca - u visini od 20% od cijene goriva po jednom litru za svaki pređeni kilometar.

Član 4.

(1) Zaposleni koji radi sa punim radnim vremenom ili najmanje šest sati dnevno ima pravo na odmor u toku radnog vremena u trajanju od 30 minuta.

(2) Raspored korištenja dnevnog odmora utvrđuje ruko- vodič javne službe.

(3) Zaposleni koji radi duže od četiri sata, a kraće od šest sati dnevno ima pravo na odmor u toku rada u trajanju od najmanje 15 minuta.

(4) Zaposleni koji radi duže od punog radnog vremena, a najmanje deset sati dnevno, pored odmora iz stava 1. ovog člana, ima pravo i na dodatni odmor u toku rada u trajanju od najmanje 15 minuta.

Član 5.

(1) Zaposleni ima pravo na dnevni odmor između dva uza- stopna radna dana u trajanju od najmanje 12 sati neprekidno.

(2) Zaposleni ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 sata neprekidno, kojem se dodaje najmanje osam sati odmora iz stava 1. ovog člana prema unaprijed određenom rasporedu.

Član 6.

(1) U svakoj kalendarskoj godini zaposleni ima pravo na godišnji odmor u trajanju najmanje četiri radne sedmice, od- nosno najmanje 20 radnih dana.

(2) Godišnji odmor iz stava 1. ovog člana uvećava se po osnovu:

1) za svake četiri navršene godine radnog staža jedan radni dan,

2) invaliditeta, usvojenja, starateljstva, hraniteljstva i ro- diteljstva djeteta ometenog u psihofizičkom razvoju starosti do sedam godina života - dva radna dana.

(3) Godišnji odmor uvećan po osnovima iz stava 2. ovog člana ne može se utvrditi u trajanju dužem od trideset radnih dana, osim radnicima iz člana 80. stav 3. Zakona o radu.

Član 7.

Zaposleni koji nije navršio šest mjeseci neprekidnog rad- nog staža ima pravo na godišnji odmor u trajanju od jednog radnog dana za svaki mjesec rada.

Član 8.

(1) Godišnji odmor, po pravilu, koristi se bez prekida.

(2) Godišnji odmor može se, izuzetno, koristiti u dijelo- vima, u skladu sa mogućnostima i potrebama javne službe.

(3) Ako zaposleni koristi godišnji odmor u dijelovima, prvi dio koristi najmanje u trajanju od dvije radne sedmice u toku kalendarske godine, a drugi dio najkasnije do 30. juna naredne kalendarske godine.

(4) Prilikom raspoređivanja godišnjeg odmora uzet će se u obzir želja i potrebe zaposlenog.

Član 9.

Prilikom ostvarivanja prava na godišnji odmor i drugih prava čije ostvarivanje ovisi o neprekidnom radu sva odsu- stvovanja sa rada za koja je zaposleni ostvario naknadu plaće neće se smatrati prekidom u radu.

Član 10.

(1) Zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo u toku jed- ne kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

- 1) sklapanja braka - pet radnih dana,
- 2) smrti člana uže porodice - pet radnih dana,
- 3) rođenja djeteta - tri radna dana,
- 4) teže bolesti člana uže porodice - tri radna dana,
- 5) elementarne nepogode i više sile kojom je ugrožena egzistencija zaposlenog i njegove porodice - tri radna dana,
- 6) smrti člana šire porodice - dva radna dana,
- 7) radi zadovoljavanja vjerskih i tradicijskih potreba - dva radna dana,
- 8) dobrovoljnog davanja krvi - dva radna dana prilikom svakog davanja,
- 9) preseljenja u drugi stan - dva radna dana,
- 10) polaganja stručnog ispita - jedan radni dan.

(2) Zaposleni, u slučaju potrebe, može u toku kalendar- ske godine koristiti plaćeno odsustvo po više osnova.

(3) Poslodavac može, na zahtjev zaposlenog, odobriti plaćeno odsustvo duže od pet radnih dana u toku kalendar- ske godine u opravdanim slučajevima, ali ne više od 15 dana.

(4) Uz zahtjev za korištenje plaćenog odsustva po svim osnovima potrebno je priložiti odgovarajući dokaz o postoj- anju slučaja za koji se traži plaćeno odsustvo.

(5) Članom uže porodice, u smislu ovog kolektivnog ugovora, smatraju se: bračni i vanbračni supružnici, njihova djeca (bračna, vanbračna i usvojena), pastorčad, djeca uzeta pod starateljstvo i druga djeca bez roditelja uzeta na izdrža- vanje, majka, otac, očuh i maćeha, a članom šire porodice: djed, baka, brat, sestra i članovi uže porodice bračnog supru- žnika u prvom stepenu srodstva.

Član 11.

(1) Poslodavac može zaposlenom, na njegov pisani zah- tjev, odobriti neplaćeno odsustvo u sljedećim slučajevima:

- 1) stručnog ili naučnog usavršavanja u inozemstvu,

2) njege teško oboljelog člana porodice i

3) u drugim opravdanim slučajevima, na zahtjev zaposlenog.

(2) Neplaćeno odsustvo iz stava 2. ovog člana može trajati do tri mjeseca, osim u slučajevima stručnog ili naučnog usavršavanja u inozemstvu, koje može trajati do jedne godine.

Član 12.

(1) Zaposleni ili njegova porodica imaju pravo na pomoć u slučaju:

1) smrti zaposlenog - u visini tri prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca,

2) smrti člana uže porodice - u visini dvije prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca,

3) nastanka teške invalidnosti zaposlenog - u visini dvije prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca,

4) dugotrajne nesposobnosti za rad usljed povrede ili bolesti zaposlenog koja traje duže od tri mjeseca - u visini jedne prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca,

5) rođenja djeteta - u visini jedne prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca.

(2) Ukoliko više članova porodice ispunjava uvjete za ostvarivanje prava iz stava 1. t. 2. i 5. ovog člana, isplaćuje se samo jedna pomoć.

(3) Poslodavac može zaposlenom isplatiti novčanu nagradu za posebne rezultate rada - u visini do jedne prosječne plaće zaposlenog ostvarene u prethodnom mjesecu prije dodjeljivanja nagrade.

(4) Novčana nagrada zaposlenom iz stava 3. ovog člana može se isplatiti samo jednom godišnje, a odluka o dodjeli novčane nagrade objavljuje se na oglasnoj ploči poslodavca.

(5) Zaposlenom se isplaćuje jubilarna nagrada za ostvareni staž kod poslodavca, u trajanju od:

1) 20 godina radnog staža - u visini jedne prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca i

2) 30 godina radnog staža - u visini dvije posljednje prosječne mjesečne plaće kod poslodavca isplaćene u posljednja tri mjeseca.

Član 13.

Ukoliko iz bilo kojih razloga ne isplati potraživanja zaposlenog iz ovog kolektivnog ugovora, poslodavac je obavezan da potraživanja vodi u svojim poslovnim knjigama kao obavezu koju je dužan isplatiti zaposlenom u narednoj budžetskoj godini.

Član 14.

Zaposleni je dužan da se na radu pridržava radnih obaveza i radne discipline propisanih zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu i da svoje radne obaveze izvršava na način kojim neće onemogućavati ili ometati druge radnike u izvršavanju njihovih radnih obaveza.

Član 15.

(1) Za povredu radnih obaveza ili radne discipline radnik je odgovoran poslodavcu.

(2) O postojanju povrede radnih obaveza ili radne discipline i izricanju odgovarajuće mjere odlučuje poslovodni organ poslodavca (direktor) ili drugo lice određeno statutom ili aktom o osnivanju, po okončanju postupka utvrđivanja odgovornosti radnika (u daljem tekstu: disciplinski postupak), koji provodi komisija za utvrđivanje odgovornosti radnika (u daljem tekstu: disciplinska komisija).

Član 16.

(1) Rukovodilac javne službe imenuje na mandat od četiri godine disciplinsku komisiju, koja ima najmanje tri člana.

(2) Disciplinska komisija obavezna je da zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka sa potrebnom dokumentacijom dostavi nadležnom sindikatu radi pribavljanja mišljenja.

(3) Predsjednik disciplinske komisije mora biti diplomirani pravnik.

Član 17.

(1) U disciplinskom postupku održava se usmena rasprava, na kojoj zaposleni ima pravo da iznese svoju odbranu.

(2) Zaposleni protiv koga se vodi disciplinski postupak ima pravo da uzme branioca, odnosno, uz njegov pristanak, u postupku ga može zastupati predstavnik Sindikata.

(3) Rasprava može da se održi i bez prisustva zaposlenog ako za to postoje važni razlozi, a zaposleni je na raspravu uredno pozvan.

Član 18.

Pokretanje i vođenje, način rada i odlučivanja organa za vođenje postupka, izricanje i izvršavanje disciplinskih mjera bliže se uređuju pojedinačnim kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih u javnim službama.

Član 19.

U slučaju prestanka radnog odnosa zaposlenih u javnim službama Republike Srpske u skladu sa odredbama člana 192. Zakona o radu, zaposleni imaju pravo na otkazni rok za:

- 1) radni staž od dvije do deset godina.....30 dana,
- 2) radni staž od deset do 20 godina.....45 dana,
- 3) radni staž od 20 do 30 godina.....75 dana,
- 4) radni staž preko 30 godina.....90 dana.

Član 20.

(1) Zaposleni, u skladu sa članom 194. Zakona o radu, ima pravo na otpremninu na teret poslodavca, i to:

1) za rad od dvije do tri godine rada kod poslodavca - jedna prosječna neto mjesečna plaća radnika isplaćena u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu ili koja mu pripada u skladu sa kolektivnim ugovorom;

2) za rad od tri do šest godina kod poslodavca - dvije prosječne neto mjesečne plaće radnika isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu ili koja mu pripada u skladu sa kolektivnim ugovorom;

3) za rad od šest do 10 godina kod poslodavca - tri prosječne neto mjesečne plaće radnika isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu ili koja mu pripada u skladu sa kolektivnim ugovorom;

4) za rad od 10 do 15 godina kod poslodavca - pet prosječnih neto mjesečnih plaća radnika isplaćenih u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu ili koja mu pripada u skladu sa kolektivnim ugovorom;

5) za rad preko 15 godina kod poslodavca - šest prosječnih neto mjesečnih plaća radnika isplaćenih u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu ili plaća koje radniku pripadaju u skladu sa kolektivnim ugovorom.

(2) Prilikom utvrđivanja programa rješavanja viška zaposlenih poslodavac je dužan da sa reprezentativnim sindikatom razradi kriterije za utvrđivanje viška zaposlenih u skladu sa zakonom.

Član 21.

Poslodavac je dužan informirati zaposlene o pravima, obavezama i odgovornostima proisteklim iz zakona.

Član 22.

Poslodavac je dužan da zaposlene obavještava o svim aktivnostima vezanim za utvrđivanje prestanka potreba za radom zaposlenih i da omogući da se svaki zaposleni osobno upozna sa mogućnostima za rješavanje svog radno-pravnog statusa.

Član 23.

Sindikata ima pravo da zahtijeva od poslodavca i druge informacije za ostvarivanja prava zaposlenih.

Član 24.

Poslodavac je obavezan Sindikatu omogućiti djelovanje u skladu sa njegovom ulogom i zadacima, Statutom, Programom i međunarodnim konvencijama o radu, i to:

- 1) da pokreće inicijativu, podnosi zahtjeve i prijedloge i da zauzima stavove od značaja za materijalni, ekonomski i socijalni položaj zaposlenih,
- 2) da mišljenja i prijedloge Sindikata razmotri prije donošenja odluke od značaja za materijalni, ekonomski i socijalni položaj zaposlenih i da se u odnosu na njih opredijeli i
- 3) da Sindikatu uručuje pozive za sastanke na kojima se odlučuje o pravima zaposlenih.

Član 25.

(1) Poslodavac osigurava Sindikatu sljedeće uvjete za njegovo djelovanje:

- 1) korištenje odgovarajućih prostorija i potrebne administrativno-tehničke usluge,
- 2) naknadu plaće u visini od 15% predsjedniku ili povjereniku sindikata kod poslodavca do 100 zaposlenih, odnosno za svakih narednih 100 zaposlenih još po 2,5% na osnovnu plaću.

Član 26.

(1) Sindikalnog predstavnika, zbog njegove sindikalne aktivnosti, ako djeluje u skladu sa važećim zakonima, kolektivnim ugovorima i općim aktima, nije moguće bez saglasnosti nadležnog organa Sindikata rasporediti na drugo radno mjesto, niti uputiti na rad kod drugog poslodavca.

(2) Zbog sindikalnog djelovanja poslodavac ne može sindikalnom predstavniku, bez saglasnosti nadležnog organa sindikata kojem pripada, smanjiti plaću, niti zbog sindikalnog djelovanja pokrenuti protiv njega disciplinski postupak, niti ga na drugi način dovesti u neugodan ili podređen položaj.

(3) Pravo iz stava 1. ovog člana traje za vrijeme obavljanja funkcije i godinu dana nakon isteka funkcije.

(4) Sindikalni predstavnici u smislu ovog člana su i funkcioneri sindikata na višim nivoima koji svoju funkciju obavljaju volonterski, a zaposleni su kod poslodavca.

Član 27.

(1) Predstavnicima Sindikata mora se omogućiti odsustvovanje s posla radi prisustvovanja sindikalnim sastancima, konferencijama, sjednicama i kongresima i radi osposobljavanja na seminarima i kursovima, do sedam radnih dana u toku kalendarske godine.

(2) Predstavnicima Sindikata omogućuje se pristup svim zaposlenim na radnim mjestima kod poslodavca kada je to potrebno za obavljanje njihove funkcije.

(3) U slučaju potrebe ubiranja sredstava solidarnosti, predstavnici zaposlenih koje Sindikat za to ovlasti imaju pravo da ovu aktivnost obavljaju u odgovarajućim prostorijama poslodavca.

(4) Predstavnicima Sindikata dozvoljeno je da ističu obavijest Sindikata u prostorijama poslodavca na mjestima koja su pristupačna radnicima.

(5) Predstavnicima Sindikata dozvoljava se da koriste najmanje dva sata mjesečno u toku radnog vremena

za sastanke i dva sata sedmično za ostale sindikalne aktivnosti.

(6) Poslodavac je dužan da predstavnicima Sindikata dozvoli da zaposlenim dostavljaju informacije, biltene, publikacije, letke i druga dokumenta Sindikata.

(7) Aktivnosti Sindikata vrše se tako da to ne ide na štetu redovnog funkcioniranja poslodavca i radne discipline.

Član 28.

Poslodavac je dužan da osigura obračun i uplatu sindikalne članarine obustavom iznosa članarine iz plaća zaposlenih članova Sindikata prilikom svake isplate plaće, a prema odluci nadležnog organa Sindikata, uz pismenu saglasnost, odnosno sindikalnu pristupnicu zaposlenog.

Član 29.

(1) Zaposleni u ovoj djelatnosti imaju pravo na štrajk u skladu sa Zakonom o štrajku i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast.

(2) Sindikat u štrajku postupa u skladu sa pravilima Sindikata u štrajku, koje je donio nadležni organ Sindikata.

Član 30.

(1) Zaposleni ima pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u skladu sa zakonom, posebnim propisima kojima se uređuje oblast sigurnost i zaštite zdravlja na radu i aktima poslodavca.

(2) Poslodavac je dužan da osigura zaposlenom rad na radnom mjestu i u radnoj sredini u kojim su provedene mjere zaštite i zdravlja na radu i odgovoran je za neprimjenjivanje tih mjera.

Član 31.

(1) Zaposleni kod poslodavca imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu.

(2) Kod poslodavca kod kojeg je organiziran sindikat, poslove predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu obavlja sindikalni odbor ili ovlašteni predstavnici reprezentativnog sindikata.

(3) Kod poslodavca koji zapošljava pedeset ili više zaposlenih obrazuje se Odbor za zaštitu i zdravlje na radu, a ukoliko zapošljava više od 250 zaposlenih, Centralni odbor za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 32.

(1) Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu:

- 1) omogući uvid u sve akte koji se odnose na sigurnost i zdravlje na radu,
- 2) omogući da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na provođenje sigurnosti i zdravlja na radu,

3) osigura potrebne administrativno-tehničke uvjete i stručnu pomoć u radu, kao i pristup podacima i informacijama neophodnim za nesmetano obavljanje poslova,

4) upozna sa nalazima i prijedlozima ili preduzetim mjerama inspekcije rada, izvještajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i o preduzetim mjerama za sigurnost i zdravlje na radu, o planiranim i preduzetim mjerama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje, izvještajem o stanju sigurnosti i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o provedenim mjerama.

(2) Poslodavac je dužan da omogući aktivno i neposredno učešće predstavnika zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu u izradi akta o procjeni rizika na radnom mjestu i u radnoj sredini.

(3) Poslodavac je obavezan da, prije konačnog usvajanja akta o procjeni rizika, razmotri sve primjedbe, prijedloge

i sugestije predstavnika zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu i organa Sindikata i da mu pisanim putem dostavi obrazložen odgovor, najkasnije u roku od tri dana prije usvajanja akta o procjeni rizika.

(4) Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih informira najmanje jednom u šest mjeseci o svim podacima koji se odnose na sigurnost i zdravlje na radu.

(5) Na pismeni zahtjev za ostvarivanje prava iz stava 1. ovog člana poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu dostavi pismeni odgovor u roku od petnaest dana od dana prijema zahtjeva.

Član 33.

Poslodavac može svojim aktom bliže određivati pojedina prava, obaveze i odgovornosti zaposlenog i način njihovog ostvarivanja, pri čemu ne može odrediti manji obim prava zaposlenog od onog koji je utvrđen ovim kolektivnim ugovorom.

Član 34.

(1) Radi praćenja, primjene i tumačenja ovog kolektivnog ugovora, učesnici ovog kolektivnog ugovora formiraju komisiju, koju čine po tri predstavnika učesnika ovog kolektivnog ugovora.

(2) Komisija donosi zaključke konsenzusom.

(3) Zaključci komisije su obavezujući za ugovorne strane.

Član 35.

Ovaj kolektivni ugovor učesnice mogu izmijeniti na način i po postupku kojim je zaključen.

Član 36.

(1) Učesnici ovog kolektivnog ugovora saglasni su da se ovaj kolektivni ugovor zaključi na period od tri godine.

(2) Svaki od učesnika ovog kolektivnog ugovora može otkazati ovaj ugovor na način propisan Zakonom o radu.

Član 37.

Kolektivni ugovor registrira se kod ministarstva nadležnog za poslove rada.

Član 38.

(1) Ovaj kolektivni ugovor smatra se zaključenim kada ga u istovjetnom tekstu potpišu njegovi učesnici.

(2) Ovaj posebni kolektivni ugovor stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(3) Stupanjem na snagu ovog posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim službama Republike Srpske prestaje da se primjenjuje Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 61/14).

Broj: 16-020-172/16
11. augusta 2016. godine
Banja Luka

Broj: 016-1-51/16
11. augusta 2016. godine
Banja Luka

Vlada Republike Srpske
Ministarstvo rada i
boračko-invalidske zaštite,
Milenko Savanović, s.r.

Savez sindikata
Republike Srpske,
Sindikat uprave,
Tomislav Vrhovac, s.r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U 7/15, rješavajući zahtjev Safeta Softića, drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav 2. alineja b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

- Mirsad Ćeman, predsjednik,
- Mato Tadić, potpredsjednik,

- Zlatko M. Knežević, potpredsjednik,
- Margarita Caca-Nikolovska, potpredsjednica,
- Tudor Pantiru, sudija,
- Valerija Galić, sutkinja,
- Miodrag Simović, sudija,
- Constance Grewe, sutkinja i
- Seada Palavrić, sutkinja,

na sjednici održanoj 26. maja 2016. godine, donio je

ODLUKU

O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovan zahtjev Safeta Softića, drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, za ocjenu ustavnosti prve rečenice člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda".

Utvrđuje se da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda" u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

Obrazloženje

I. Uvod

1. Safet Softić, drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), podnio je 9. septembra 2015. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti prve rečenice člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda".

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 17. septembra 2015. godine da dostavi odgovor na zahtjev.

3. Narodna skupština je dostavila odgovor na zahtjev 9. novembra 2015. godine.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnosilac zahtjeva smatra da osporeni član 7. stav 1. prva rečenica Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" nije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustav BiH). Na početku izlaganja podnosilac zahtjeva naglašava da se zahtjev za ocjenu ustavnosti bavi ustavnim pravom na jezik, koje uključuje i pravo kolektiviteta da zove svoj jezik onako kako želi i da ga upotrebljava na način na koji to propisuje međunarodno i ustavno pravo. Posebno je istaknuto da se "ne radi o pokretanju bilo kakvog pitanja u vezi sa sadržajem jezika, njegove sličnosti ili usporedbe sa drugim službenim jezicima u Bosni i Hercegovini, opravdanosti postojanja tri jezika itd., a što su, prije svega, pitanja za lingvističke nauke, te van interesa ovog konkretnog zahtjeva".

5. Neustavnost prve rečenice člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu kojim se propisuje da su u Republici Srpskoj službeni jezici: "(...) jezik bošnjačkog naroda" podnosilac zahtjeva vidi u pet aspekata:

a) Nameće bošnjačkom narodu naziv jezika i uskraćuje mu se pravo na imenovanje vlastitog jezika kao inherentnog prava na jezik, a što je sastavni dio vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda

6. Podnosilac zahtjeva ističe da posljednja, deseta rečenica Preambule Ustava BiH propisuje načelo konstitutivnosti naroda koje sadrži niz pojedinačnih kolektivnih prava konstitutivnih naroda. U samom Ustavu BiH, kako dalje navodi podnosilac zahtjeva, nije propisano da je jezik dio načela konstitutivnosti naroda, ali da pravo na jezik predstavlja sastavni dio načela konstitutivnosti naroda i da proizlazi explicite iz odredaba ustava entiteta. Također, ne radi se o individualnom, već o kolektivnom pravu na jezik kao dijelu vitalnog nacionalnog interesa svakog konstitutivnog naroda u smislu člana IV/3.f) Ustava BiH, te se u kontekstu navedenog podnosilac zahtjeva poziva na Odluku Ustavnog suda broj U 10/05. Podnosilac zahtjeva konstatira da se "Konvencija za regionalne jezike i jezike nacionalnih manjina" ne primjenjuje na konstitutivne narode (U 10/05), ali smatra da je neprihvatljiv zaključak da se pristup pravu kolektiviteta na jezik ne primjenjuje i na konstitutivne narode s obzirom na to da bi država

morala uzimati u obzir potrebe i želje konstitutivnih naroda koji koriste svoje jezike. Naglašava da se u konkretnom slučaju radi o jeziku kolektiviteta koji u Republici Srpskoj predstavlja faktički manjinu, te se poziva na Odluku Ustavnog suda broj U 5/98-III od 1. jula 2000. godine (tač. 58. i 59, koje u cijelosti citira).

7. Podnosilac zahtjeva dalje ističe da kada se koristi izraz "pravo na jezik", to pravo podrazumijeva i pravo kolektiviteta da svom jeziku dâ određeno ime, a ne da mu ime nameću drugi. Pravo na naziv jezika, kako tvrdi podnosilac zahtjeva, predstavlja inherentni element općeg prava na jezik jer pravo na priznanje jezika obuhvaća i pravo na priznanje naziva jezika. Ova veza je dio efektivne zaštite prava na jezik, jer su jezik i njegov naziv izraz kulturnog bogatstva jednog kolektiviteta (član 7. stav 1. alineja 1. "Konvencije za regionalne jezike i jezike nacionalnih manjina").

8. Da bi se izveo zaključak, kako to ističe podnosilac zahtjeva, da je Republika Srpska povrijedila načelo konstitutivnosti naroda tako što je u Ustavu Republike Srpske uvela "jezik bošnjačkog naroda", a ne "jezik bosanskog naroda", podnosilac zahtjeva ukazuje da je, prema popisu stanovništva 1991. godine, bosanskim jezikom kao maternjim govorilo 37,2853 % stanovništva, te da je bosanski jezik činjenica ustavnopravnog sistema i poretka Bosne i Hercegovine i prije trenutno važećeg Ustava BiH. Dalje navodi da je Opći okvirni sporazum za mir u BiH napisan, između ostalog, i na bosanskom jeziku, te citira član XI stav 2. Sporazuma u kojem je navedeno: "Sklopljen u Parizu dana 14. decembra 1995. na bosanskom, hrvatskom, engleskom i srpskom jeziku s tim da je svaki tekst jednako vjerodostojan." Iako ovaj sporazum, kako navodi podnosilac zahtjeva, nije objavljen na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini, ova činjenica je nepobitna, a engleska verzija jasno upotrebljava izraz "Bosnian language" tako da ne postoji dilema da li je sklopljen na "bosanskom" ili "bošnjačkom" ili na "jeziku bošnjačkog naroda". Podnosilac zahtjeva se poziva na Odluku Ustavnog suda broj U 32/01, i to na tačku 17. u kojoj je navedeno da: "Ustav BiH, čiji je tekst dat u Aneksu 4 sastavni je dio Sporazuma pa prema tome iz same strukture sporazuma proizilazi da su Aneksi istog karaktera i da tvorcima Aneksa nije bila namjera da dođe do bilo kakvog sukoba", pa zaključuje da je Ustav BiH, kao i ostali aneksi uz Opći okvirni sporazum za mir u BiH kao njegovi dijelovi, pisan, između ostalog, i na "bosanskom jeziku", te polazeći od tumačenja Općeg okvirnog sporazuma i pojedinih aneksa "bosanski jezik" je ustavni jezik u Bosni i Hercegovini i jedan od tri službena jezika. Ovo je obavezujuće za Republiku Srpsku u smislu člana III/3.b) Ustava BiH i entitet nema diskreciono pravo da priznaje druge jezike od onih koji postoje ili da im mijenja nazive. Dalje, podnosilac zahtjeva navodi primjer da su svi državni zakoni na nivou Bosne i Hercegovine objavljeni u "Službenom glasniku BiH" na "bosanskom jeziku" s obzirom na to da u zaglavlju jasno piše: "Izdanje na srpskom, hrvatskom i bosanskom jeziku." Također, navodi da i Ustavni sud u svom radu koristi "bosanski jezik" i kao primjer navodi tačku 10. apelacionog formulara.

9. Narodna skupština je, kako navodi podnosilac zahtjeva, nakon što je "bosanski jezik" faktički i pravno postojao i bio uveden u Opći okvirni sporazum, te nakon što je egzistirao u Federaciji Bosne i Hercegovine (bosanski jezik i hrvatski jezik su bili službeni jezici do ustavnih promjena) sebi dala za pravo da preimenuje taj jezik u "jezik bošnjačkog naroda", a da nije imala bilo kakav legalan ili legitiman osnov. Smatra da je Republika Srpska oduzela i povrijedila kolektivno pravo bošnjačkog naroda da zove svoj maternji i jedan od službenih jezika onako kako taj narod to želi, što je suprotno načelu konstitutivnosti u smislu posljednje, 10. alineje Preambule Ustava BiH.

b) Vršiti de facto diskriminaciju bošnjačkog naroda u odnosu na srpski narod jer se u praksi različito pristupa "jeziku srpskog naroda" i "jeziku bošnjačkog naroda" kada je u pitanju njihovo imenovanje

10. Podnosilac zahtjeva, dalje, ističe da vlast u Republici Srpskoj "jezik srpskog naroda" u praksi naziva "srpski", dok se isti takav pristup ne koristi za "jezik bošnjačkog naroda" u smislu da se u praksi koristi izraz "bosanski". Dakle, u praksi postoji različit tretman "jezika srpskog naroda" u odnosu na "jezik bošnjačkog naroda". Kao primjer podnosilac zahtjeva navodi zvaničnu stranicu Vrhovnog suda Republike Srpske koja koristi izraz "srpski jezik". Iz zvanične stranice Republičkog pedagoškog zavoda, kako navodi podnosilac zahtjeva, jasno je da se u Republici Srpskoj uči "srpski jezik", dok "bosanskog jezika" i nema. Potvrda za to je što se u školskim knjižicama upisuje ocjena iz srpskog jezika, a ne iz "jezika srpskog naroda". Dalje ističe da na svim internetskim stranicama javnih organa u Republici Srpskoj nije uopće napisano na kojem jeziku se čita internetska stranica na koji način se pokušava prikriti etablirana praksa "srpskog jezika" za razliku od formalnog i nepri-

rodnog forsiranja u praksi "jezika bošnjačkog naroda". Podnosilac zahtjeva smatra da je ova praksa odraz vrlo "nedemokratskog i politički nekorektnog odnosa prema kolektivnim pravima konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini". Također navodi da i u mnogobrojnim pravnim aktima vlasti Republike Srpske piše da se radi o "srpskom", a ne o "jeziku srpskog naroda". Kao primjer navodi da se u Banjoj Luci svi dokumenti prevode sa engleskog na "srpski jezik", kao i sa "srpskog jezika" na engleski. U medijima se naglašava da se radi o "srpskom jeziku", a ne "jeziku srpskog naroda".

11. Podnosilac zahtjeva se poziva na Odluku broj U 5/98-III u kojoj je Ustavni sud ukazao da diskriminacija ne postoji samo kada zakon formalno pravi razlike bez opravdanja već i kada "zakonodavstvo i administrativne prakse sa diskriminacijskom namjerom ili efektom" budu usvojeni. Tu je, kako dalje navodi, također rečeno da postoji nekoliko načina diskriminacije koje podnosilac u daljnjem izlaganju citira iz spomenute odluke. Dalje se poziva na opis diskriminacije iz Explanatory Report za DP broj 12 uz Evropsku konvenciju u kojoj je navedeno da diskriminacija postoji ne samo u slučaju tzv. formalne diskriminacije nego kada se država faktički ponaša na diskriminatorski način, kada država svoje diskreciono pravo upotrebljava na diskriminatorski način ili bilo kojim drugim aktom. Iako Ustav Republike Srpske formalno-pravno jednako tretira sva tri naroda, postoji jasna distinkcija u faktičkom tretmanu između "jezika srpskog naroda" i "jezika bošnjačkog naroda", jer se u praksi "jezik srpskog naroda" koristi kao "srpski jezik", što je stvarna volja srpskog naroda. Opisana de facto diskriminacija, kako navodi podnosilac zahtjeva, dešava se samo iz jednog razloga, a to je što "bosanski" jezik podsjeća na državu Bosnu i Hercegovinu, na izraz koji ukazuje na nešto zajedničko, nadnarodno, nadnacionalno i što se konceptualno ne uklapa u politiku Republike Srpske izraženu u izvornoj verziji Ustava Republike Srpske (čl. 1. i 7) prema kojem je Republika Srpska "država srpskog naroda" u kojoj je "srpski" jedini službeni jezik. Ovaj homofobični, etno-nacionalni i diskriminatorni koncept koji negira druge narode i njihova prava, te ih diskriminira u uživanju osnovnih ljudskih prava odavno je proglašen neustavnim i protivnim osnovnim evropskim vrijednostima pluralnih društava. Negiranje kako prava na imenovanje jezika, tako i njegovog postojanja, te diskriminiranje bošnjačkog naroda u odnosu na srpski narod i srpski jezik predstavlja narušavanje načela pluralnog društva u smislu 3. alineje Preambule Ustava BiH, jer ovaj ustavnopravni pojam obuhvaća kulturnu raznovrsnost u što spada i jezik. Podnosilac zahtjeva se ponovo poziva na Odluku broj U 5/98 u kojoj je Ustavni sud u tački 26. dao tumačenje Preambule Ustava BiH, istakavši da služi i kao mjerilo za ustave entiteta.

c) Povreda prava "Ostalih" na maternji jezik kao dio identiteta grupe "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici

12. U daljnjem izlaganju podnosilac zahtjeva daje definiciju maternjeg jezika, navodeći da korištenje maternjeg jezika predstavlja jedan od osnovnih elemenata duhovnosti čovjeka, njegove kulture i tradicije. Ponovo podsjeća da je prilikom popisa stanovništva 1991. godine, prema statističkim podacima, u Bosni i Hercegovini živio veliki broj osoba koje nisu bile pripadnici današnjih konstitutivnih naroda. Mislili se na građane koji iz objektivnih ili subjektivnih razloga ne pripadaju bilo kojoj zajednici i kolektivitetu, ili koji se identificiraju kao pripadnici (ne)priznatih nacionalnih manjina, ali ne govore više jezikom koji je službeni u državama u kojim su te nacionalne manjine državotvorni narodi (npr. Jevreji, Poljaci, Austrijanci...). Svi ti "bh" građani su, kako dalje navodi, nakon ponovnog uvođenja bosanskog jezika kao ustavnopravne kategorije ("a što je cenzus iz 1991. godine i pokazao") identificirali bosanski jezik kao maternji jezik. Prema tome "bosanski jezik" fungira dvojako i igra ulogu kako za "Ostale", tako i za bošnjački narod. Vukući paralelu sa konstitutivnim narodima, kako dalje navodi podnosilac zahtjeva, svi pripadnici "Ostalih" koji su identificirali "bosanski jezik" kao svoj maternji predstavljaju posebnu jezičku zajednicu, tj. kolektivitet koji bi morao imati jednaka ustavna prava kao i konstitutivni narod jer su ustavna kategorija iz 10. alineje Ustava BiH, te imaju pravo na jednak tretman bez diskriminacije. Ustavnopravne promjene u Republici Srpskoj kojima je došlo do ukidanja "bosanskog jezika" uzrokovala su nemogućnost da se pripadnici "Ostalih" identificiraju s jednim od službenih jezika u Bosni i Hercegovini u identitetskom smislu. Na taj način ugroženo je njihovo pravo na privatnost i porodični život u smislu člana 8. Evropske konvencije jer se utječe na depersonalizaciju mladih osoba u identitet. Pored navedenog, podnosilac zahtjeva se poziva na član 27. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt) koji propisuje pravo jezičkih manjina, što pripadnici iz grupe "Ostalih" koji govore bosanski jezik jesu i koji imaju pravo na jezik i njegovo korištenje. U kontekstu navedenog podnosilac zahtjeva se poziva na presude Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Her-

cegovine i Zornić protiv Bosne i Hercegovine, tač. 30. i 31, kojima je jasno identificiran zaključak da "Ostali" moraju biti jednaki u uživanju ustavnih prava i sloboda, te da se kolektivna jednakost konstitutivnih naroda ne može ostvariti na račun pripadnika "Ostalih".

13. Podnosilac zahtjeva ukazuje da je pravo izbora maternjeg jezika stvar "vlastitog samoodređenja osobe", te činjenica da se pripadnici "Ostalih" identificiraju sa jednim jezikom koji funkcira kao službeni jezik jeste lična stvar svakog čovjeka, a citirana presuda Zornić protiv Bosne i Hercegovine ukazuje da država nema pravo da ulazi u razloge takvog opredjeljenja, jer je to privatna stvar i opredjeljenje koje je zaštićeno članom 8. Evropske konvencije. Podnosilac zahtjeva zaključuje da prva rečenica stava 1. člana 7. Ustava Republike Srpske građanima iz reda "Ostalih" koji govore bosanskim jezikom krši pravo na maternji jezik u smislu sastavnog dijela pojma "Ostali" iz 10. alineje Preambule Ustava BiH, pravo na privatni i porodični život iz člana 8. Evropske konvencije, pravo na upotrebu jezika iz člana 27. Međunarodnog pakta, člana 30. Konvencije o pravima djeteta, "Okvirne konvencije o regionalnim jezicima i jezicima manjina", Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i "Okvirne konvencije o pravima manjina".

d) Povreda prava na obrazovanje na maternjem jeziku bošnjačkog naroda i "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici

14. U daljnjem izlaganju podnosilac zahtjeva polazi od teze da ustavnopravno načelo konstitutivnosti naroda inkorporira i štiti pravo na maternji jezik, a to pravo obuhvaća i pravo da maternji jezik nazove onako kako ga određena grupa i želi imenovati, i teze da pripadnici "Ostalih" koji govore "bosanski jezik" kao maternji predstavljaju posebnu jezičku zajednicu, kolektivitet koji ima pravo na jezik kao dio svog nacionalnog identiteta na isti način kao i pripadnici konstitutivnih naroda, te postavlja pitanje da li ukidanje "bosanskog jezika" ujedno predstavlja i povredu prava na obrazovanje u smislu člana 2. stav 1. prve rečenice Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Ukazuje na sadržinu navedene odredbe prema kojoj pravo na obrazovanje garantira pravo svake individue ne samo na pristup obrazovanju već i na djelotvorno obrazovanje, te citira relevantne presude Evropskog suda. Tako se podnosilac zahtjeva poziva na predmet Kipar protiv Turske (aplikacija broj 25781/94, presuda od 10. maja 2001. godine, st. 277-279) u kome negiranje prava na obrazovanje na maternjem jeziku predstavlja negiranje suštine prava na obrazovanje.

15. Podnosilac zahtjeva smatra da faktor faktičke većine ne daje pravo javnoj vlasti da srpski narod privilegira, te negira drugim konstitutivnim narodima ili "Ostalim" upotrebu maternjeg jezika u sistemu javnog obrazovnog sistema, pozivajući se na Djelimičnu odluku Ustavnog suda broj U 5/98 od 18. augusta 2000. godine (tačka 34) u kojoj se potvrđuje jednako korištenje bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika ne samo u institucijama BiH već i na nivou entiteta i svih njihovih administrativnih jedinica pri zakonodavnim, izvršnim i sudskim vlastima, što podrazumijeva mogućnost korištenja ovih jezika i u obrazovanju. Ukidanjem bosanskog jezika, kako tvrdi podnosilac zahtjeva, djeca i roditelji povratnici u Republiku Srpsku nemaju pravo na obrazovanje, niti pravo da osiguraju svojoj djeci obrazovanje na vlastitom maternjem jeziku. Neprihvatljivo je da se nemogućnost obrazovanja na vlastitom jeziku kompenzira mogućnošću da se djeci bošnjačkog i hrvatskog porijekla, te "Ostalim" koji govore bosanski jezik nudi obrazovanje na bosanskom i hrvatskom na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Takva alternativa znači ponovno razdvajanje djece od roditelja ili nemogućnost održivog opstanka bošnjačkih i hrvatskih porodica u Republici Srpskoj nakon povratka poslije rata u prijeratna mjesta življenja.

16. Podnosilac zahtjeva dalje navodi da inherentan element konstitutivnosti triju naroda u Bosni i Hercegovini jeste i nacionalni etnički identitet pripadnika konstitutivnih naroda, što uključuje i pravo na maternji jezik, u konkretnom slučaju bosanski. U kontekstu navedenog podnosilac zahtjeva citira tačku 31. Odluke Ustavnog suda broj U 10/05, te zaključuje da je etno-nacionalni identitet pripadnika konstitutivnih naroda obilježen jezikom zbog čega roditelji u Bosni i Hercegovini imaju pravo da traže od školskog sistema da se njihovo identitetsko opredjeljenje kroz jezik poštuje u javnom sistemu školovanja. Podnosilac zahtjeva iznosi stav iz presude Evropskog suda Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine da "etničitet vodi porijeklo od ideje o društvenim grupama označenim istom nacionalnošću, religijskim uvjerenjem, zajedničkim jezikom ili kulturnim i tradicionalnim porijeklom i istorijom", što, kako zaključuje podnosilac zahtjeva, znači da pitanja jezika i etniciteta ne mogu biti razdvojena, nego su u potpunosti isprepletene. Osim toga, podnosilac zahtjeva se poziva na presudu Evropskog suda Champan protiv Velike Britanije od 18. januara 2001. godine, aplikacija broj 27238/95, stav 93, u kojoj je Evropski sud naglasio da postoji

"međunarodni konsenzus među državama članicama Vijeća Evrope u smislu priznavanja posebnih potreba manjina i obaveze da se zaštiti njihova sigurnost, identitet i način života". Bosna i Hercegovina ima obavezu ne samo da prizna pravo na obrazovanje na maternjem jeziku koje je dio identiteta konstitutivnih naroda u BiH i "Ostalih" već i da afirmira pluralističko društvo. Osporenom odredbom Ustava Republike Srpske jasno se mijša u pravo Bošnjaka i "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici na način da se djeci i roditeljima ne garantira pravo na obrazovanje na maternjem jeziku te se, kako navodi, postavlja pitanje ove opravdanosti.

17. U daljnjem izlaganju podnosilac zahtjeva citira relevantne odredbe Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 18/03) kao i odredbe Zakona o osnovnom vaspitanju i obrazovanju ("Službeni glasnik RS" br. 119/08 i 71/09), te zaključuje da negiranje prava bošnjačkog konstitutivnog naroda i pripadnika "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici na školovanje na maternjem jeziku u Republici Srpskoj nije "zakonito" u smislu načela zakonitosti jer je suprotno Ustavu BiH, te nije potrebno ispitivati daljnje aspekte opravdanosti mijšejanja u pravo na obrazovanje na vlastitom jeziku: javni interes, adekvatnost i proporcionalnost.

e) Povreda načela zabrane diskriminacije građana iz grupe "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici u vezi sa pravom na maternji jezik

18. Podnosilac zahtjeva ukazuje da je objasnio na koji način funkcionira "jezik srpskog naroda" kako formalno-pravno tako i u praksi i da je dokazao da "postoji jaz između jednog i drugog na način da se u praksi jezik srpskog naroda tretira kao "srpski jezik", te da građani koji su pripadnici "Ostalih", a koji govore "bosanski jezik", imaju kolektivno pravo na maternji "bosanski jezik" jer se mogu tretirati kao "jezička zajednica". U trenutku kada je u Republici Srpskoj izbačen "bosanski jezik" u normativnom smislu i u praksi, pripadnici "Ostalih" koji govore bosanskim jezikom izgubili su pravo na maternji jezik kako generalno tako i na području obrazovanja, a koje je zaštićeno članom 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, na koji način je različito tretirana ova grupa građana u odnosu na srpski konstitutivni narod jer im je ovo pravo uskraćeno. Nemogućnost "Ostalih" koji govore "bosanski jezik" da koriste svoj maternji jezik u sistemu obrazovanja, već moraju izabrati jedan od jezika konstitutivnih naroda predstavlja zabranjenu diskriminaciju iz člana 14. Evropske konvencije u vezi sa članom 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

19. Na kraju, podnosilac zahtjeva zaključuje da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske neustavna jer krši:

a) posljednju, 10. alineju Preambule Ustava BiH i njegovo načelo konstitutivnosti bošnjačkog naroda jer tom narodu nameće naziv jezika i uskraćuje mu pravo na imenovanje svog vlastitog jezika kao inherentnog elementa prava na jezik, koje je sastavni element vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda u smislu člana IV/3.f) Ustava BiH;

b) član II/4 Ustava BiH u vezi sa posljednjom, 10. alinejom Preambule Ustava BiH jer predstavlja de facto diskriminaciju bošnjačkog naroda u odnosu na srpski s obzirom na to da vlasti u Republici Srpskoj u praksi različito pristupaju "jeziku srpskog naroda" i "jeziku bošnjačkog naroda" kada je u pitanju njihovo imenovanje;

c) član 3. i posljednju, 10. alineju Preambule Ustava BiH, član 8. Evropske konvencije, član 27. Međunarodnog pakta, član 30. Konvencije o pravima djeteta, "Okvirnu konvenciju o regionalnim jezicima i jezicima manjina", Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i "Okvirnu konvenciju o pravima manjina" u smislu da se "bh" građanima iz grupe "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici oduzima pravo na maternji jezik kao dio identiteta ove jezičke zajednice;

d) član 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju jer se bošnjačkom narodu i pripadnicima "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici oduzima pravo na obrazovanje na maternjem jeziku jer pravo na jezik podrazumijeva i pravo na identifikaciju jezika;

e) član 14. Evropske konvencije u vezi sa članom 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju jer se "bh" građanima iz reda "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici oduzima pravo na obrazovanje na maternjem jeziku u odnosu na srpski konstitutivni narod bez opravdanja, tj. na neustavan način.

20. Također, podnosilac zahtjeva konstatira da bi supremacija Ustava BiH, koja proizlazi iz člana III/3.b) Ustava BiH, bila iluzorna ukoliko bi Republika Srpska ukidala ustavne standarde koji su predviđeni u Ustavu BiH, a jedan od tih standarda je i službeni bosanski jezik u cijeloj i za cijelu Bosnu i Hercegovinu, pored hrvatskog i srpskog, tako da Ustav Republike Srpske u osporenim dijelima

krši i član III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Podnosilac zahtjeva je predložio da Ustavni sud proglašuje prvu rečenicu člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda" neustavnom, te naredi Narodnoj skupštini da odmah, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku BiH", izvrši izmjenu i dopunu ove norme na način da će Ustav Republike Srpske umjesto riječi "jezik bošnjačkog naroda" garantirati bosanski jezik bez konotacije na "bošnjački narod".

b) Odgovor na zahtjev

21. U odgovoru na zahtjev Narodna skupština je navela da podnosilac zahtjeva neosnovano ističe i predviđa da je ustavno pravo na upotrebu jezika i pisma garantirano članom 34. stav 1, u vezi sa članom 49. stav 5. Ustava Republike Srpske. Naime članom 70, koji je dopunjen Amandmanom LXXVII na Ustav Republike Srpske, definirano je kao vitalni nacionalni interes konstitutivnih naroda i pravo na upotrebu jezika, a Amandmanom LXXXII na Ustav Republike Srpske osigurana je zaštita vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda putem Vijeća naroda Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Republike Srpske.

22. Narodna skupština je ukazala da je, u skladu s odredbom člana III/3.b) Ustava BiH, kao i Odlukom Ustavnog suda broj U 5/98, koja se odnosi na konstitutivnost naroda, Amandmanom LXXI na član 7. stav 1. i Amandmanom XLIV na član 1. Ustava BiH izvršila usklađivanje sa Ustavom BiH. Tako je utvrđeno da su konstitutivni narodi u Republici Srpskoj Srbi, Bošnjaci, Hrvati kojima se zajedno sa Ostalim i građanima garantira ravnopravnost bez diskriminacije po bilo kom osnovu ili statusu, te je utvrđeno da su službeni jezici i jezici konstitutivnih naroda: jezik srpskog, jezik bošnjačkog i jezik hrvatskog naroda u vezi s čim je i Venecijanska komisija dala pozitivno mišljenje. S obzirom na navedeno, Narodna skupština je zaključila da tvrdnja podnosioca zahtjeva da je prva rečenica člana 7. Ustava Republike Srpske u dijelu kojim se propisuje da se u Republici Srpskoj govori kao jedan od tri jezika "jezik bošnjačkog naroda" neustavna jer nameće bošnjačkom narodu naziv jezika, koji je sastavni dio vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda, netačna.

23. Kriteriji iz zahtjeva, kako dalje navodi Narodna skupština, nisu pravno, naučno i stručno osnovani.

24. Definicija službenih jezika u Ustavu Republike Srpske ("Službeni jezici u Republici Srpskoj su: jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda") ne nameće nijednom narodu ime jezika, nego opisno ukazuje na to da su tri "jezika" nerazdvojno povezana s trima konstitutivnim narodima. Lingvistika kao nauka, a posebno leksikologija (nauka o značenju riječi), neki pojam definira na dva načina: opisno i leksički (terminom), kao primjer navodi kada se kaže "francuski jezik" isti sadržaj se izražava i opisno kao "jezik francuskog naroda". U Ustavu Republike Srpske data je opisna definicija triju jezika, pa tako "jezik srpskog naroda" jednako je " jezik kojim govori srpski narod", "jezik bošnjačkog naroda jednako je "jezik kojim govori bošnjački narod" ili terminološki iskazano jednako je "bošnjački jezik" i "jezik hrvatskog naroda" jednako je "jezik kojim govori hrvatski narod" ili terminološki iskazano jednako je "hrvatski jezik". Definicijom se, kako dalje navodi Narodna skupština, na isti način opisno određuje suština sva tri jezika - da su to jezici svakog od naroda, nikom se ne nameće naziv jezika, nego se konstatira činjenica "da svako ima pravo na svoj jezik" i uvodi univerzalno naučno načelo da se ime jezika "izvodi iz imena naroda" jer se tako pokazuje da se taj jezik odnosi na taj narod budući da je jezik identitetski kriterij naroda.

25. Što se tiče "prava na imenovanje vlastitog jezika po vlastitoj volji i želji", Narodna skupština ističe da naučna istraživanja devet međunarodnih dokumenata (u odgovoru na zahtjev taksativno nabrojana), u kojima se pominje i jezičko pravo, pokazuju da se u svim tim dokumentima govori isključivo o jezičkim pravima pojedinaca i pripadnika nacionalnih manjina, a nigdje se ne spominju jezička prava naroda niti država, niti se propisuje pravo naroda da svoj jezik nazove svojim imenom. Ne postoji niti je propisano pravo da bilo koji, pa ni bošnjački narod, svoj maternji jezik naziva onako kako to želi, te je neosnovana tvrdnja podnosioca zahtjeva da pravo na ime jezika po želji i način upotrebe tog jezika "propisuje međunarodno i ustavno pravo". U prilog navedenog tvrdnji Narodna skupština se pozvala na istraživanje koje je proveo u svom radu Miloš Kovačević, te je citiran i stav lingviste Midhata Ridanovića o navedenom pitanju.

26. Upravo na isti način kako je Srbima i Hrvatima u Ustavu Republike Srpske omogućeno pravo na svjetski jedino naučno poznato pravo imenovanja jezika, odnosno veze imena naroda i jezika, tako je omogućeno i bošnjačkom narodu. Definicija jezika odražava načelo veze imena jezika i imena naroda iz čega proizilazi neosnovanost primjedbe podnosioca zahtjeva (da se vrši diskrimi-

nacija bošnjačkog naroda u odnosu na srpski narod jer organi vlasti u Republici Srpskoj različito pristupaju "jeziku srpskog naroda" i "jeziku bošnjačkog naroda" kada je u pitanju njihovo imenovanje) s obzirom da organi vlasti Republike Srpske omogućavaju da se na potpuno ravnopravan i isti način uspostavlja opisna i leksička definicija jezika za sva tri konstitutivna naroda, koja važi za sve jezike u svijetu.

27. Jezičko rješenje u Ustavu Republike Srpske nije, kako tvrdi podnosilac zahtjeva, rješenje legalnih organa i institucija Republike Srpske, nego je nametnuto Amandmanom LXXI o jeziku i pismu tadašnjeg visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu kojim je zamijenjena ranija ustavna norma o jeziku koju je predložila Narodna skupština Republike Srpske upravo da bi se izbjegle nejasnoće oko termina "bosanski jezik" i da bi se sva tri naroda stavila u isti položaj - priznanje njihovih jezika i posredne veze imena njihovog jezika sa njihovim nacionalnim imenima.

28. Podnosilac zahtjeva, kako se dalje navodi u odgovoru, obrazlaže kršenje prava na jezik i obrazovanje na svom jeziku "pripadnika Ostalih" koji pripadaju "bosanskoj jezičkoj zajednici", a nigdje ne objašnjava šta se podrazumijeva pod "bosanskom jezičkom zajednicom", da li je to zajednica triju jezika ili zajednica formirana na osnovu bosanskog kao zemaljskog jezika. Navodi podnosioca zahtjeva da se u konkretnom slučaju ne radi o pokretanju bilo kakvog pitanja u vezi sa sadržajem jezika, njegovim sličnostima i usporedbama sa drugim službenim jezicima u Bosni i Hercegovini, opravdanosti postojanja tri jezika, a što su pitanja za lingvističke nauke "je u kontradiktornosti sa u zahtjevu pomenutom 'Evropskom konvencijom za regionalne jezike i jezike nacionalnih manjina', odnosno Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima (u daljnjem tekstu: Evropska povelja) jer se u Povelji navodi šta se može smatrati jezikom manjina u koje svakako spadaju jezici 'Ostalih' u Bosni i Hercegovini". Narodna skupština u daljnjem tekstu odgovora na zahtjev citira član 2. Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina ("Službeni glasnik RS" broj 2/05), te član 3. Zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina ("Službeni glasnik BiH" broj 12/03) kojima je definiran pojam nacionalne manjine. Također je citiran član 11. Zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina, te član 1. Evropske povelje koji daje definiciju regionalnih ili manjinskih jezika. "Bosanski jezik" kao manjinski ne postoji jer nijedna manjina u Bosni i Hercegovini nije do sada kvalificirala taj jezik ili podnijela nadležnim institucijama Republike Srpske zahtjev za njihovo priznavanje kao manjinskog jezika, te je "čudna konstatacija podnosioca zahtjeva da 'Ostali' identifikuju 'bosanski jezik kao maternji jezik' i da se tada 'ne misli da ti građani biraju jedan od maternjih jezika kojima govore pripadnici konstitutivnih naroda i koji su službeni već se misli na vlastiti maternji jezik'". Iz navedene definicije manjinskih jezika u Strazburškoj povelji jasno je da to nije moguće jer bi takav jezik morao biti različit od triju jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, te je pozivanje podnosioca zahtjeva na "Ostale" u ovom zahtjevu više plod domišljanja nego činjenično utemeljenih tvrdnji podnosioca zahtjeva.

29. Navode iz zahtjeva da se neprihvaćanjem naziva "bosanski jezik" i Bošnjacima i "Ostalim" uskraćuje "pravo na obrazovanje na maternjem jeziku", Narodna skupština smatra netačnim i apsurdnim, te se poziva na stav bošnjačkih lingvista (imena i prezimena navedena u odgovoru) da se bosanski jezik prema kriterijima identiteta jezika ne može smatrati različitim u odnosu na srpski, odnosno da su srpski i bosanski samo različita imena "lingvistički" istog jezika. Također ukazuje da se Evropska konvencija za regionalne jezike i jezike nacionalnih manjina kao i član 27. Međunarodnog pakta odnose na regionalne ili manjinske jezike država članica, a ne na jezike konstitutivnih naroda, te smatra da je pogrešan stav podnosioca zahtjeva da se primjenjuju i na konstitutivne narode.

30. Narodna skupština je naglasila da je izvršeno usklađivanje Ustava Republike Srpske sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom u pogledu prava bošnjačkog naroda na jezik kao i konstitutivnost naroda BiH, a što je potvrdila i Venecijanska komisija. Također je u odgovoru istaknuto da neupotreba termina "bosanski jezik" ne znači negiranje prava na obrazovanje na maternjem jeziku, kako se tvrdi u zahtjevu, jer se to pravo ostvaruje i kada se jezik naziva "bošnjački" ili "srpski" ili "hrvatski" ili pak "bosanski". Neupotreba simboličkog nacionalnog ili državnog naziva jezika ne znači "negiranje mogućnosti korištenja i upotrebe jezika". Narodna skupština postavlja pitanje da li znači da se Amerikancima negira mogućnost korištenja jezika ili obrazovanja na maternjem jeziku zato što se jezik koji upotrebljavaju ne zove američki nego engleski. Republika Srpska, kako se dalje ističe, svim Bošnjacima garantira pravo na maternji jezik u školama i kada se jezik naziva "bošnjački", a ne "bosanski" jer se time ništa ne mijenja u nastavnom planu, programu i sadržaju nastavnog predmeta tog jezika.

31. Narodna skupština navodi da je neosnovana tvrdnja da je sporno–ime jezika “bosansko” zato što ga ne prihvaća Republika Srpska jer im (Bošnjacima) nije onemogućeno da “jezik bošnjačkog naroda” zovu bosanski koji je po imenu naroda bošnjački. Kao primjer gdje jedan narod nije upotrebljavao ime koji je za svoj jezik izabrao drugi narod navodi Srbe i Bošnjake koji “jezik slovenačkog naroda” ne zovu “slovenski”, kako ga zovu Slovenci, nego “slovenački”. Isto je sa “jezikom bošnjačkog naroda” koji u srpskom jeziku prema tvorbenim pravilima može biti samo “bošnjački jezik”.

32. Podnosilac zahtjeva, kako se dalje ističe u odgovoru na zahtjev, neargumentirano i tendenciozno navodi da se opisana diskriminacija dešava samo iz jednog razloga, a to je što “bosanski” jezik podsjeća na državu Bosnu i Hercegovinu, na izraz koji ukazuje na nešto zajedničko, nacionalno i što se konceptualno ne uklapa u politiku Republike Srpske. Suština problema oko “bosanskog jezika” je, kako navodi Narodna skupština, u “nadnarodnom, nadnacionalnom” karakteru “bosanskog jezika” čime se ugrožava ravnopravnost, pa i opstanak srpskog naroda i srpskog jezika u Bosni i Hercegovini. U vezi sa pozivanjem podnosioca zahtjeva na Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini u kome je navedeno da je: “Potpisan u Parizu na dan 14. decembar 1995. godine na bosanskom, hrvatskom, engleskom i srpskom jeziku s tim što je svaki tekst podjednako autentičan...”. Narodna skupština ukazuje da potpisnici Sporazuma nisu nacionalni nego državni (republički) predstavnici, da nisu potpisali u ime Hrvata, Srba i Muslimana, nego u ime Republike Hrvatske, Republike Bosne i Hercegovine i Savezne republike Jugoslavije, pa se postavlja pitanje da li to znači da je svaki od jezika omeđen granicama njegovog potpisnika. Znači li to da potpis Alije Izetbegovića na “bosanskom jeziku” podrazumijeva da je Bosna i Hercegovina republika samo “bosanskog jezika”. Podneseni zahtjev, kao dalje konstatira Narodna skupština, upravo implicira da Bosna i Hercegovina treba da bude republika samo “bosanskog” jezika” sa čime se Srbi u Republici Srpskoj nikada ne mogu složiti.

33. Narodna skupština smatra neprihvatljivim i navode o povredi Preambule Ustava BiH jer u domaćoj pravnoj teoriji ne postoji jedinstven stav o njezinoj pravnoj prirodi, da li je sastavni dio Ustava BiH i da li ima normativno-pravno obavezujući karakter.

34. Narodna skupština dalje ukazuje da je u neusaglašenosti pojmova “Bošnjak” i “bosanski jezik” prepoznatljiva tendencija unitarizacije i centralizacije vlasti na nivou Bosne i Hercegovine i dominacije većinskog naroda i njegovog jezika. Ponovo ističe da prema tvorbenim pravilima srpskog jezika od “srpski narod” izvodi se ekvivalentan naziv “srpski jezik”, od “hrvatski narod” izvodi se naziv “hrvatski jezik”, a od “bošnjački narod” moguće je jedino izvesti “bošnjački jezik”, dok bi naziv “bosanski jezik” odgovarao terminu nepostojećeg bosanskog naroda. Dakle, kako zaključuje Narodna skupština, ime jezika je identično imenu nacije čiji je on proizvod i može da se zove po narodu koji ga govori, a ne po državi. Smatra da je neosnovano i nepravilno da se “jezik bošnjačkog naroda” zamijeni riječima koje garantiraju bosanski jezik bez konotacije na “bošnjački narod” jer bi to predstavljalo poistovjećivanje pojmova nacije i državljanstva. U konkretnom ustavno-sudskom sporu, kako se dalje navodi, termin nacija se odnosi na Bošnjake, ali termin državljanji Bosne i Hercegovine, osim njih, predstavljaju Hrvati, Srbi, Jevreji i Romi, a svi oni su po državljanstvu bosansko-hercegovački državljanji koji govore svojim (nacionalnim) jezikom i zato je ispravno reći “bošnjački jezik” jer je nacionalni jezik samo Bošnjaka, a ne svih ostalih, pa ni pripadnika “Ostalih”.

35. Vođen činjenicom da ne želi biti “dijaspora”, bošnjački narod nameće stav da su oni po nacionalnom određenju “Bosanci” i da im je maternji jezik “bosanski”, što je pokazatelj da prihvatanje naziva “bosanski jezik” ugrožava pravo srpskog naroda, dovodi se u pitanje opstanak ne samo srpskog jezika nego i srpskog naroda u Bosni i Hercegovini. Zahtjev podnosioca zahtjeva da se u Ustavu Republike Srpske zamijeni “jezik bošnjačkog naroda” tako što će se “garantovati bosanski jezik bez konotacije na bošnjački narod” znači da podnosilac zahtjeva želi da “bosanski jezik” nije samo jezik Bošnjaka, već i Srba, Hrvata u Bosni i Hercegovini. Narodna skupština smatra da je neprihvatljivo da “bosanski jezik” predstavlja širi pojam od “bošnjačkog naroda”, da se on ne vezuje samo za jezik Bošnjaka nego za “jezik Bosne i Hercegovine” tako da svojim sadržajem “pokriva” sve konstitutivne narode u Bosni i Hercegovini i da u svijesti priziva “Bosanca” kao integrativni nacionalni pojam. U suodnosu tri naziva za jezik, jednog zemaljskog “bosanskog” i dva nacionalna “srpski” i “hrvatski” bosanski je nužno nadređen i kao “zemaljski jezik” podrazumijeva kao svoje podređene pojmove nacionalne nazive jezika. Ako bi se u Republici Srpskoj prihvatilo bosanski jezik, prema mišljenju Narodne skupštine, diskriminiran bi bio srpski narod i njegov jezik jer bi bosanski jezik bio nadre-

đen srpskom, a ne ravnopravan. Srpski jezik bi bio samo nacionalna varijanta bosanskog kao “zemaljskog jezika”, te srpski narod ne može prihvatiti naziv “bosanski jezik” jer se ne odnosi na “jezik bošnjačkog naroda” nego na jezik svih stanovnika Bosne i Hercegovine. Uvođenje termina “bosanski jezik”, kako zaključuje Narodna skupština, značilo bi prvi korak ka negiranju ravnopravnosti Srba i srpskog jezika sa Bošnjacima i bosanskim jezikom u Republici Srpskoj, ali i u Bosni i Hercegovini. Narodna skupština je na kraju predložila da se zahtjev za ocjenu ustavnosti člana 7. stav 1. prva rečenica Ustava Republike Srpske u dijelu koji se tiče riječi “jezik bošnjačkog naroda” odbije kao neosnovan.

IV. Relevantni propisi

36. Ustav Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Preambula

Oslanjajući se na poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti

[...]

Ubijedjeni da demokratski organi vlasti i pravične procedure najbolje stvaraju miroljubive odnose unutar pluralističkog društva,

[...]

Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici s ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine:

Član II/1.

Ljudska prava i osnovne slobode

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. U tu svrhu postoji Komisija za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, kao što je predviđeno u Aneksu 6 Opšteg okvirnog sporazuma.

Član II/4.

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Član III

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

3. Pravni poredak i nadležnosti institucija

b) Entiteti i sve njihove administrativne jedinice će se u potpunosti pridržavati ovog Ustava, kojim se stavljaju van snage zakonske odredbe Bosne i Hercegovine i ustavne i zakonske odredbe entiteta koje mu nisu saglasne, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine. Opšta načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine i entiteta.

37. Ustav Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske” br. 21/92 - prečišćeni tekst, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02 ispravka, 30/02 ispravka, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05 i 48/11) u relevantnom dijelu glasi:

Član 7.

Službeni jezici Republike Srpske su: jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda. Službena pisma su ćirilica i latinica.

Na područjima gdje žive druge jezičke grupe u službenoj upotrebi su i njihovi jezici i pisma, na način određen zakonom.

38. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima u relevantnom dijelu glasi:

Član 27.

U državama gdje postoje etničke, vjerske ili jezičke manjine, lica koja pripadaju tim manjinama ne mogu biti lišena prava da imaju zajedno sa članovima svoje grupe, svoj posebni kulturni život, da ispoljavaju i upražnjavaju svoju vlastitu vjeru ili da se služe svojim jezikom.

39. Evropska povelja za regionalne i jezike manjina u relevantnom dijelu glasi:

Član 7.

Ciljevi i načela

U pogledu i regionalnih ili manjinskih jezika na područjima na kojima se ti jezici rabe i u skladu sa položajem svakog jezika, ugo-

vorne strane zasnivat će njihovu politiku, zakonodavstvo i praksu na sljedećim ciljevima i načelima

a) priznanje regionalnog ili manjinskog jezika kao izraza kulturnog bogatstva.

40. Konvencija o pravima djeteta u relevantnom dijelu glasi:

Član 30.

U onim državama strankama gdje postoje etničke, vjerske ili jezičke manjine ili osobe starosjedilačkog porijekla, djetetu koje pripada takvoj manjini ili koje je starosjedilačkog porijekla ne smije se uskratiti njegovo pravo, da u zajednici s ostalim članovima njegove grupe uživa svoju kulturu, ispovijeda svoju vjeru i obavlja vjerske obrede ili koristi svoj jezik.

41. Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama u relevantnom dijelu glasi:

Član 8.

1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

2. Javne vlasti se ne smiju miješati u ostvarivanje ovog prava osim ako to nije u skladu sa zakonom i neophodno u demokratskom društvu u interesima nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda ili kriminala, radi zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Član 14.

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj konvenciji osigurava se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

42. Protokol broj 1 uz Evropsku konvenciju u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

Nikome se ne smije uskratiti pravo na obrazovanje. U vršenju svih svojih funkcija koje preuzima u odnosu na obrazovanje i nastavu država poštuje pravo roditelja da osiguraju obrazovanje i nastavu koji su u skladu s njihovim vlastitim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.

V. Dopustivost

43. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je počao od odredaba člana VI/3.(a) Ustava Bosne Hercegovine.

44. Član VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

Da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.

Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

45. U konkretnom slučaju zahtjev je podnio Safet Softić, drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da je predmetni zahtjev dopustiv zato što ga je podnio ovlašteni subjekt, a da ne postoji nijedan razlog za nedopustivost zahtjeva iz člana 19. Pravila Ustavnog suda.

VI. Meritum

46. Podnosilac zahtjeva navodi da prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" nije u skladu sa posljednjom, 10. alinejom Preambule Ustava BiH i njegovim načelom državnosti i konstitutivnosti bošnjačkog naroda, sa članom II/4. Ustava BiH u vezi sa posljednjom, 10. alinejom Preambule Ustava BiH. Pored navedenog smatra da osporena odredba krši treću i desetu alineju Preambule Ustava BiH, član 8. Evropske konvencije, član 27. Međunarodnog pakta, član 30. Konvencije o pravima djeteta, Okvirnu konvenciju o regionalnim jezicima i jezicima manjina, Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i Okvirnu konvenciju o pravima manjina. Također smatra da

osporena odredba Ustava Republike Srpske krši član 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, kao i član 14. Evropske konvencije u vezi sa članom 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

47. Ustavni sud će na početku izlaganja dati opći stav o jeziku, odnosno zašto je pravo na ime jezika ustavno pitanje u konkretnom slučaju. Prilikom ispitivanja zahtjeva, Ustavni sud će se isključivo baviti ustavnim aspektima prava na ime jezika. Ustavni sud se neće baviti stručnim pitanjima i mogućim (stručnim) dilemama u vezi sa službenim jezicima koji se koriste u Bosni i Hercegovini (npr. da li se radi o jednom ili o tri jezika, u kojoj mjeri su oni slični ili različiti, itd.) jer su to pitanja koja treba da riješi struka (lingvistika), a ne Ustavni sud.

48. Kako postoje različiti jezici i različiti narodi/nacije koji njima govore, prirodno se nameće ideja o jeziku kao konstitutivnom elementu narodnosti/nacionalnosti. Jezik i pismo su jedno od bitnih obilježja konstitutivnog naroda koji čine njegov identitet. Kako je jezik, između svega ostalog, (i) izraz slobode izražavanja svoje narodnosti i kulture, sloboda upotrebe svog jezika i ravnopravnost jezika svakog naroda spada u zajamčena prava. Ova sloboda, kako za narode tako i za nacionalne manjine, znači pravo slobodne upotrebe svog jezika i u privatnom govoru, pismu pred državnim organima, u štampi i u drugim oblicima javne upotrebe jezika. Samim tim, svako pitanje koje zadire u ovu oblast evidentno predstavlja pitanje od vitalnog interesa za svaki konstitutivni narod.

49. Ustavni sud je u Odluci o dopustivosti i meritumu broj 10/05 (vidi Ustavni sud, Odluka broj U 10/05 od 22. jula 2005. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 64/05)) dao pojam vitalnog interesa konstitutivnog naroda. Tako je Ustavni sud naveo nekoliko faktora koji oblikuju razumijevanje navedenog pojma. Prvo da je pojam "vitalnog interesa" funkcionalna kategorija i ne može se posmatrati odvojeno od pojma konstitutivnosti konstitutivnih naroda čije vitalne interese štiti član IV/3.e) i f) Ustava Bosne i Hercegovine. Dalje je Ustavni sud u pomenutoj odluci istakao da: "U zadnjoj alineji Preambule Ustava Bosne i Hercegovine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi su definisani kao konstitutivni narod (u zajednici sa ostalim) i građani Bosne i Hercegovine. Ustavni sud je, u svojoj Trećoj djelimičnoj odluci broj U 5/98 (odluka od 7. januara 2000. godine, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", broj 23/00, stav 52) zaključio da „kako god neodređen bio jezik Preambule Ustava BiH zbog ovog nedostatka definicije statusa Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda, ona jasno označava sve njih kao konstitutivne narode, tj. kao narode". Pojam konstitutivnosti naroda, kako je dalje navedeno, nije apstraktan pojam, već on inkorporira određene principe bez kojih jedno društvo, sa ustavno zaštićenim razlikama, ne bi moglo efikasno funkcionirati" (Odluka Ustavnog suda broj U 2/04, tačka 33).

50. U daljnjoj analizi značenja "vitalnog interesa", Ustavni sud je u citiranoj odluci naglasio da je značenje "vitalnog interesa" djelimično oblikovano članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine koji naglašava da je Bosna i Hercegovina demokratska država, odnosno "da demokratski organi vlasti i pravične procedure najbolje stvaraju miroljubive odnose unutar pluralističkog društva" (alineja 3. Preambule). S tim u vezi, interes konstitutivnih naroda da u punom kapacitetu učestvuju u sistemu vlasti i aktivnostima javnih organa vlasti se može posmatrati kao vitalni interes. Također je istakao da: "Vitalni interesi konstitutivnih naroda kao što je već istaknuto u ovoj odluci uključuju zaštitu raznih prava i sloboda koji pružaju značajnu pomoć u osiguravanju da konstitutivni narodi mogu iznijeti svoje interese u okviru kolektivne jednakosti i sudjelovanja u funkcioniranju države. Pored toga što je to ustavno pravo (vidi član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa čl. I/4, II/3.m) i II/5. Ustava Bosne i Hercegovine, Evropsku povelju za regionalne jezike i jezike manjina i Četvrtu djelimičnu odluku Ustavnog suda br. U 5/98 od 18. i 19. augusta 2000. godine, objavljenu u "Službenom glasniku BiH", br. 36/00, tačka 34), sloboda korištenja svog jezika u sudjelovanju i pristupu obrazovanju, informacijama i idejama na tom jeziku spada u vitalne interese" (vidi Odluku Ustavnog suda broj U 8/04, tač. 38-41).

51. Ustavni sud također podsjeća na stav iznesen u citiranoj odluci broj U 5/98 kojim je istaknuto: "Budući da svaka odredba ustava entiteta mora biti konzistentna sa Ustavom BiH, uključujući Preambulu ovog ustava, odredbe Preambule pružaju pravnu osnovu za preispitivanje svih normativnih akata nižeg reda u odnosu na Ustav BiH dok god pomenuta preambula sadrži ustavne principe koji, prema riječima kanadskog Vrhovnog suda, opisuju sfere nadležnosti, doseg prava i obaveza, ili uloge političkih institucija. Odredbe preambule onda nisu samo opisne, već im je također data moćna normativna snaga, te one predstavljaju valjan standard za sudsku kontrolu Ustavnog suda" (stav 26).

52. U kontekstu navedenog Ustavni sud će prvo analizirati kako je pitanje jezika regulirano u ustavno-pravnom sistemu Bosne i Hercegovine.

53. S tim u vezi, Ustavni sud, prije svega, naglašava da Ustav Bosne i Hercegovine nije eksplicitno regulirao pitanje upotrebe službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Međutim, Preambula Ustava Bosne i Hercegovine propisuje načelo konstitutivnosti naroda koje sadrži niz pojedinačnih kolektivnih prava konstitutivnih naroda (u zajednici sa ostalim) i građana Bosne i Hercegovine. Jezik, kako je već navedeno u prethodnim tačkama ove odluke, jedno je od bitnih obilježja konstitutivnog naroda koje čini njegov identitet. To ustavno pravo proizlazi iz poštovanja načela ljudskog dostojanstva iz prve rečenice Preambule Ustava Bosne i Hercegovine. Bilo bi iluzorno govoriti o poštovanju ljudskog dostojanstva iz prve rečenice Preambule Ustava Bosne i Hercegovine ako se ne bi poštovala volja konstitutivnih naroda i ostalih da slobodno upotrebljavaju svoj jezik.

54. Ustavni sud dalje ističe da je pitanje upotrebe službenih jezika u Federaciji Bosne i Hercegovine regulirano članom 6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine tako što je u stavu (1) navedenog člana propisano da su: "Službeni jezici u Federaciji Bosne i Hercegovine: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik", dok je u stavu (2) propisano: "Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave". Službeni jezici su prema prvobitnim odredbama Ustava Federacije BiH bili bosanski i hrvatski, međutim provođenjem odluke o konstitutivnosti sva tri naroda u Federaciji Bosne i Hercegovine, Amandmanom XXIX propisano je da je i srpski jezik službeni jezik.

55. Ustavni sud dalje ukazuje da je Pravilima Ustavnog suda (vidi "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), koja su donesena u skladu sa članom VI/2.b) Ustava Bosne i Hercegovine, pitanje upotrebe jezika i pisma regulirano tako što je u članu 6. stav (1) propisano da: "U radu Ustavnog suda se osigurava ravnopravna upotreba jezika i pisma koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini" dok je stavom (2) propisano da: "Kada u radu Ustavnog suda učestvuju sudije koje je imenovao predsjednik Evropskog suda za ljudska prava, na odgovarajući način se osigurava upotreba engleskog jezika." Članom 17. stav (1) navedenih Pravila dalje je regulirano pitanje upotrebe jezika tako što se: "U postupku pred Ustavnim sudom koriste se službeni jezici i pisma iz člana 6 ovih pravila, a na zahtjev učesnika u postupku, pripadnika drugih naroda, Ustavni sud može dopustiti upotrebu drugog jezika", dok je stavom (2) propisano: "Ustavni sud će osigurati uvjete da svako može efektivno ostvariti pravo iz stava (1) ovog člana." Ustavni sud također napominje da je sastavni dio navedenih pravila i formular apelacije koju je podnosilac dužan popuniti prilikom obraćanja Ustavnom sudu. U tački 10. formulara apelacije kao službeni jezik "na kom apelanti žele da komuniciraju sa Ustavnim sudom" navedeni su bosanski, hrvatski i srpski.

56. Pitanje službenih jezika u Republici Srpskoj regulirano je članom 7. stav 1. Ustava Republike Srpske kojim je propisano da: "Službeni jezici Republike Srpske su: jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda." Stavom 2. navedenog člana je propisano da "na područjima gdje žive druge jezičke grupe u službenoj upotrebi su njihovi jezici i pisma, na način određen zakonom".

57. Ustavni sud, prije svega želi, ukazati da je osporena odredba člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske donesena 19. aprila 2002. godine kada je visoki predstavnik donio odluku o izmjenama i dopunama Ustava Republike Srpske (Amandman LXXI), a radi provođenja četiri djelimične odluke Ustavnog suda broj U 5/98 (odluka o konstitutivnosti). Obrazlažući razloge za donošenje navedene odluke visoki predstavnik je konstatirao da je: "Ustavni sud u svojoj trećoj djelimičnoj odluci u slučaju broj 5/98 od 30. juna i 1. jula 2000. godine, odlučio da je isključenje bilo kojeg konstitutivnog naroda iz uživanja ne samo građanskih nego i prava naroda u cijeloj Bosni i Hercegovini u jasnoj suprotnosti sa pravilima o ne-diskriminacija koja su sadržana u Aneksu 4., a ta pravila su utvrđena u cilju ponovne uspostave multi-etničkog društva koje se temelji na jednakim pravima Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda i svih građana; te imajući na umu da entiteti Bosne i Hercegovine nisu do sada preduzeli nikakve korake u pravcu implementacije pomenu-te četiri djelimične odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u slučaju broj 5/98", te je također istakao "da su neophodne izmjene teksta nekih od amandmana na Ustav Republike Srpske koji su dostavljeni visokom predstavniku".

58. Ustavni sud zapaža da je do donošenja navedenog amandmana u Republici Srpskoj u službenoj upotrebi bio samo "srpski jezik ijekavskog i ekavskog izgovora". Dakle, razlog donošenja navedenog amandmana na Ustav Republike Srpske bilo je usaglašavanje entitetskog ustava sa Ustavom BiH nakon Odluke Ustavnog suda broj U 5/98. Ustavni sud je u citiranoj odluci zaključio "čak

ako su konstitutivni narodi u stvarnosti u većinskom ili manjinskom položaju u entitetima, izričito priznanje Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda u Ustavu BiH može samo značiti da nijedan od njih nije ustavno priznat kao većina, tj. drugim riječima, da oni uživaju jednakost kao grupa. Mora se, stoga, zaključiti, na isti način kao što je švajcarski Vrhovni sud izveo iz priznanja nacionalnih jezika obavezu kantona da ne potiskuju ove jezičke grupe, da priznanje konstitutivnih naroda i ustavni princip koji leži u pozadini—princip kolektivne jednakosti, nameću obavezu entitetima da ne diskriminiraju, u prvom redu, one konstitutivne narode koji su, u stvarnosti, u manjinskom položaju u odgovarajućem entitetu. Stoga, tu nije samo jasna ustavna obaveza da se ne krše pojedinačna prava na diskriminacijski način, koja slijedi iz člana II/3. i 4. Ustava BiH, već također i ustavna obaveza nediskriminacije u smislu prava grupa ako npr. jedan ili dva konstitutivna naroda imaju specijalni povlašteni tretman kroz pravni sistem entiteta" (vidi Treća djelimična odluka Ustavnog suda broj U 5/98 od 1. jula 2000. godine, stav 59, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 23/00 od 14. septembra 2000. godine).

59. Ustavni sud mora da odgovori na pitanje da li se definicijom službenog jezika u članu 7. stav 1. Ustava Republike Srpske nameće bošnjačkom narodu naziv jezika i time mu uskraćuje pravo na imenovanje svoga jezika, a na koji način bi (kako to tvrdi podnosilac zahtjeva) bilo povrijeđeno načelo konstitutivnosti bošnjačkog naroda u odnosu na pravo na ime vlastitog jezika.

60. Ustavni sud zapaža da je u prvoj rečenici člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske data definicija službenih jezika Republike Srpske, pa je tako navedeno da su službeni jezici u Republici Srpskoj "jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda". Ustavni sud smatra da je na ovaj način data opisna - neutralna definicija službenih jezika koji se koriste u Republici Srpskoj, a nije dat naziv jezika konstitutivnih naroda. Naime, kako proizlazi iz same definicije, "jezik bošnjačkog naroda" opisno se određuje da je to jezik kojim govore Bošnjaci (bez ustavnog imenovanja tog jezika). Dakle, za razliku od Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Pravila Ustavnog suda gdje je eksplicitno dat naziv jezika koji su u službenoj upotrebi u Federaciji Bosne i Hercegovine i prilikom komunikacije sa Ustavnim sudom, Ustav Republike Srpske ne imenuje, tj. ne daje naziv jeziku, već ga vezuje za konstitutivni narod tako što propisuje da je u Republici Srpskoj, između ostalog, u upotrebi i "jezik bošnjačkog naroda". Na ovaj način ne nameće se bošnjačkom narodu naziv jezika, već se konstatira da bošnjački narod ima pravo da kao službeni jezik koristi svoj jezik. Dakle, da je službeni jezik u Republici Srpskoj pored "jezika srpskog naroda" i "jezika hrvatskog naroda" i jezik "bošnjačkog naroda".

61. Ustavni sud napominje da je Venecijanska komisija u svom mišljenju povodom implementacije Odluke Ustavnog suda broj U 5/98 i usvojenih amandmana na Ustav Republike Srpske (usvojeno na 52. plenarnom zasjedanju 18-19. oktobra 2002. godine), između ostalog, istakla: "Osjetljivim pitanjem zvaničnih jezika bavi se novi član 7. Zvanični jezici u Republici Srpskoj su jezik Srpskog naroda, jezik Bošnjačkog naroda i jezik Hrvatskog naroda. Ova neodređena formulacija je takva da bi se izbjegle sve nepotrebne rasprave oko tačnih naziva jezika."

62. Ovakav pristup da se svim, pa tako i konstitutivnom - bošnjačkom narodu daje pravo da se sam odredi - opredijeli za naziv svog jezika, po mišljenju Ustavnog suda, u skladu je sa načelom konstitutivnosti naroda. Dakle, osporena odredba ne imenuje službene jezike (ne daje njihove nazive), pa tako ne sadrži ni naziv (ime) jezika koji bi bio suprotan imenu jezika kojim govore Bošnjaci u Republici Srpskoj. Osporena odredba, kada se analizira u apstraktnom smislu bez konkretnih slučajeva, odnosno postupanja javne vlasti u Republici Srpskoj, ne sprečava Bošnjake da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele. Ustavni sud zaključuje da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" kao neutralna odredba koja ne imenuje naziv jezika u skladu sa načelom konstitutivnosti naroda.

63. Međutim, Ustavni sud naglašava da je (suprotno većini navoda iz odgovora na zahtjev) jezik vlasništvo naroda koji ga govori i zato njegovo ime treba da odražava želje što većeg broja ljudi koji ga govore. Ustavno načelo o slobodi upotrebe svog jezika i slobodi imenovanja svog jezika prema vlastitog želji proizlazi iz poštovanja načela ljudskog dostojanstva iz prve rečenice Preambule Ustava Bosne i Hercegovine, te predstavlja izražavanje pripadnosti narodu, posebno izražavanje nacionalne kulture.

64. Ustav Bosne i Hercegovine nigdje ne propisuje da se ime naroda kojim govore konstitutivni narodi moraju vezati za ime konstitutivnog naroda. Ustav Bosne i Hercegovine daje pravo konstitutivnim narodima i Ostalim da jezik kojim govore nazovu imenom kakvim žele. Ovakva odredba na daje pravo javnim vlastima

u Republici Srpskoj da u konkretnim slučajevima određuje ime jezika kojim govore Bošnjaci suprotno od njihovog ustavnog prava da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele. Ime jezika ne može biti uvjetovano ni lingvističkim pravilima zato što je ustavno pravo na ime jezika odvojeno od sadržaja jezika, standarda jezika, itd. Osporena odredba ne sprečava Bošnjake niti bilo koga drugog da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele. Stoga, ovakav koncept osporene odredbe upravo slijedi stav da Ustav Bosne i Hercegovine daje pravo svim konstitutivnim narodima, pa tako i Bošnjacima, kao i drugima koji se tako ne izjašnjavaju, da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele.

65. Ustavni sud dalje treba da odgovori na pitanje da li osporena odredba, zato što ne sadrži naziv "bosanski jezik", krši pravo na obrazovanje i školovanje na maternjem jeziku Bošnjacima kao i onim pripadnicima Ostalih koji smatraju da je "bosanski jezik" njihov maternji jezik i da li se na ovaj način krši načelo zabrane diskriminacije građana iz grupe "Ostalih" koji pripadaju bosanskoj jezičkoj zajednici u vezi sa pravom na obrazovanje na maternjem jeziku.

66. Pravo na obrazovanje koje garantira prva rečenica člana 2. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, po samoj svojoj prirodi, zahtijeva da ga uređuje država, ali se time nikada ne smije povrijediti suština prava, niti smije da bude u suprotnosti s drugim pravima predviđenim u Evropskoj konvenciji ili njezinim protokolima (vidi Evropski sud, Belgijski jezički slučaj, presuda od 23. jula 1968. godine, str. 32, stav 5). U odnosu na njegovu drugu rečenicu Evropski sud je u svojoj presudi Campbell i Cosans protiv Ujedinjenog Kraljevstva objasnio riječi "filozofska uvjerenja" u smislu druge rečenice člana 2. Naime, u svom uobičajenom značenju riječ "uvjerenja" nije sama po sebi sinonim riječi "mišljenja" i "ideje" kako su one upotrijebljene u članu 10. Evropske konvencije kojim se garantira sloboda izražavanja. Ona je sličnija pojmu "vjerovanja" (u francuskoj verziji teksta convictios) koji se javlja u članu 9. kojim se garantira sloboda misli, savjesti i vjeroispovijesti i označava gledišta koja u izvjesnom stepenu mogu biti uvjerljiva, ozbiljna, dosljedna i važna (vidi Evropski sud, Campbell i Cosans protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 25. februara 1982. godine, Serija A, broj 48, str. 16, stav 36).

67. Također, Evropski sud je naveo da "riječ filozofski nije moguće iscrpno definirati", te da "je neophodno uložiti malo truda da bi se došlo do njegovog preciznog značenja". Evropski sud je naveo da "imajući u vidu Evropsku konvenciju kao cjelinu, uključujući i član 17, izraz filozofska uvjerenja u ovom slučaju označava", prema mišljenju Evropskog suda, "takva uvjerenja koja zavređuju da se poštuju u demokratskom društvu (vidi Evropski sud, Young, James i Webster protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 13. augusta 1981. godine, Serija A, broj 44, str. 25, stav 63) i koja nisu u neskladu s ljudskim dostojanstvom". Osim toga, "ta uvjerenja ne smiju biti u suprotnosti sa pravom djeteta na obrazovanje, čemu je posvećen čitav član 2. u kojem dominira prva rečenica" (vidi Evropski sud, Campbell i Cosans protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 25. februara 1982. godine, Serija A, broj 48, str. 16, stav 36).

68. Dalje, prema praksi Evropskog suda, član 2. obuhvaća sve funkcije države koje se tiču obrazovanja i nastave, ne dopušta da se pravi razlika između vjerske nastave i drugih predmeta. On propisuje da država mora poštovati uvjerenja roditelja, i vjerska i filozofska, u cjelokupnom programu državnog obrazovanja.

69. Ustavni sud podsjeća na stav izražen u Odluci broj U 26/13 koja je donesena u postupku ocjene ustavnosti Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju Republike Srpske, Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju Republike Srpske i zakona o osnovnom obrazovanju i odgoju i zakona o srednjem obrazovanju i odgoju svih deset kantona u Federaciji BiH. U navedenoj odluci Ustavni sud je istakao da: "Sve principe i standarde koji su propisani Evropskom konvencijom u pogledu diskriminacije i prava na obrazovanje podržava i Ustavni sud. Dalje, Ustavni sud smatra da je u složenoj državi kakva je Bosna i Hercegovina potrebno da postoji sistem obrazovanja koji neće biti u suprotnosti sa navedenim principima. Naime, neophodno je da sistem obrazovanja ponudi roditeljima i djeci pravo pristupa obrazovanju koje će biti u skladu sa njihovim vjerskim i filozofskim uvjerenjima koja zavređuju da se poštuju u demokratskom društvu bez diskriminacije prema bilo kojem osnovu. Jedino je takva vrsta obrazovanja u demokratskom duhu kojom naravno teži Bosna i Hercegovina a sve ostalo bilo bi iluzorno" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U 26/13 od 26. marta 2015. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 33/15, stav 39).

70. U citiranoj odluci je dalje istaknuto da odredbe spornih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju entiteta Republike Srpske koje propisuje da se nastavni planovi i programi donose u okviru nadležnog ministarstva obrazovanja u saradnji sa pedagoškim zavo-

dima nisu, same po sebi, diskriminirajuće ako bi se postigao cilj da se sporni zakoni, koji obiluju odredbama o zabrani diskriminacije prema bilo kojem osnovu, provode i implementiraju na ispravan način u duhu spornih zakona. Upravo navedeni zakoni, prema mišljenju Ustavnog suda, sadrže opća načela međunarodnog prava, na koje podnosilac zahtjeva upućuje u smislu čl. II/1. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine jer svojim odredbama propisuju i garantiraju veoma visok stepen zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda bez diskriminacije u oblasti obrazovanja. To je bila i obaveza entiteta Republika Srpska prema Okvirnom zakonu koji je postavio opća načela i ciljeve u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine. Međutim, način implementacije odredaba zakona u praksi u okviru nadležnih ministarstava koja donose podzakonske akte, kao i provedba tih akata ne može biti pitanje kojim se Ustavni sud treba baviti prilikom ocjene ustavnosti spornih zakona u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine (stav 57).

71. Ustavni sud ponovo upućuje na praksu iz Odluke broj U 10/05, koja je donesena na osnovu člana IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, u kojoj je Ustavni sud naglasio da se neće baviti implementacijom zakona. Naime, u toj odluci Ustavni sud je naveo da se kao argumenti da je predloženi zakon destruktivan za vitalne interese hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini ne mogu koristiti tvrdnje da su postojeće televizijske stanice Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske navodno de facto televizijske stanice na bosanskom i srpskom jeziku i da zadovoljavaju potrebe samo bošnjačkog i srpskog naroda.

72. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da osporena odredba ne može služiti kao opravdanje da nadležne vlasti u Republici Srpskoj zabranjuju Bošnjacima ili Ostalim da ime maternjeg jezika koji uče u školi bude bosanski jezik. Međutim, samo zato što osporena odredba ne sadrži naziv "bosanski jezik" ona ne krši pravo na obrazovanje na maternjem jeziku Bošnjacima i "Ostalima". Ukoliko se osporena odredba tumači u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine ona daje pravo Bošnjacima i Ostalim na školovanje na bosanskom jeziku. Nadležne javne vlasti u Republici Srpskoj su dužne na ovaj način primjenjivati navedenu odredbu u obrazovnom sistemu, kao što je i navedeno u prethodnom dijelu obrazloženja prilikom ocjene ustavnosti sporne odredbe u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

73. Sljedeće pitanje na koje Ustavni sud treba da odgovori je da li osporena odredba ima za posljedicu da se pripadnici "Ostalih" koji pripadaju "bosanskoj jezičkoj zajednici" automatski ne mogu identifikirati ni sa jednim od službenih jezika u Republici Srpskoj (u identitetskom smislu), čime se, kako navodi podnosilac zahtjeva, krši njihovo pravo na privatni i porodični život iz člana 8. Evropske konvencije, odnosno da li na ovaj način i onim pripadnicima Ostalih koji smatraju da je bosanski jezik njihov maternji jezik uskraćuje pravo na identitet u smislu člana 8. Evropske konvencije.

74. Ustavni sud, prije svega, podsjeća da je pravo "Ostalih" da budu jednaki u uživanju svojih ljudskih prava i sloboda, kako individualnih tako i kolektivnih, utvrđeno u presudama Evropskog suda za ljudska prava u slučaju Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine od 22.12.2009. godine i Zornić protiv Bosne i Hercegovine od 15. jula 2014. godine (dostupne na www.mhrr.gov.ba). U obje presude jasno je identifikiran zaključak da "Ostali" moraju biti jednaki u uživanju ustavnih prava i sloboda, te da se kolektivna jednakost konstitutivnih naroda ne može ostvariti na račun pripadnika "Ostalih". U kontekstu navedenog, kao i zaključka Ustavnog suda, da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" u skladu sa načelom konstitutivnosti bošnjačkog naroda u odnosu na pravo na jezik iz Preambule Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud smatra da ovakav pristup ne pravi razliku između konstitutivnih naroda i "Ostalih", odnosno niko nije u privilegiranom niti u podređenom položaju u pogledu upotrebe jezika, pa tako ni "Ostali". Osporena odredba, kao što je naglašeno u prethodnim stavovima ove odluke, ne daje pravo javnoj vlasti da određuje ime jezika, već je to isključivo pravo konstitutivnih naroda i Ostalih. Osporena odredba ne zabranjuje pripadnicima Ostalih (kao ni Bošnjacima) da jezik kojim govore zovu "bosanski" i nadležne vlasti u Republici Srpskoj dužne su im to omogućiti. Javne vlasti u Republici Srpskoj ne mogu osporenu odredbu tumačiti na neustavan način niti mogu određivati ime jezika mimo volje naroda koji ga govori. Činjenica je da osporena odredba kao službene jezike propisuje samo jezike konstitutivnih naroda. Međutim, podnosilac zahtjeva ne osporava odredbu člana 7. Ustava Republike Srpske zato što nije kao službeni jezik propisala jezik kojim govore "Ostali", već neustavnost vidi u tome što osporena odredba ne sadrži naziv bosanski jezik što, samo po sebi, nije razlog za njezinu neustavnost.

75. Ustavni sud dalje treba da odgovori na pitanje podnosioca zahtjeva da li javna vlast u Republici Srpskoj de facto diskriminira

Bošnjake u odnosu na Srbe zato što u praksi "jezik srpskog naroda" naziva "srpski", dok isti takav pristup ne primjenjuje na Bošnjake jer "jezik bošnjačkog naroda" ne naziva "bosanskim".

76. Ustavni sud zapaža da je u kontekstu navedenog podnosilac zahtjeva naveo primjere ocjene u školskim knjžicama u kojima se upisuje ocjena iz "srpskog jezika" a ne iz "jezika srpskog naroda", te primjer Osnovne škole "Petar Kočić" u Kravicama (Konjević Polje) i Osnovne škole u Kozarcu gdje se prema odlukama Republičkog pedagoškog zavoda u nastavu uvodi jezik bošnjačkog naroda mada su djeca bošnjačke nacionalnosti prije toga godinama pohađala nastavu na "bosanskom jeziku". Pored navedenog, podnosilac zahtjeva navodi primjere da zvanična stranica Vrhovnog suda Republike Srpske koristi "srpski jezik", da se na zvaničnoj stranici Pedagoškog zavoda Republike Srpske "jasno ukazuje da se u Republici Srpskoj uči srpski jezik dok bosanskog jezika i nema" i sl.

77. U vezi s navedenim, Ustavni sud ističe da je u prethodnim tačkama ove odluke osporenu odredbu ocijenio apstraktno i da je zaključio da postojeća odredba sledi stav da Ustav Bosne i Hercegovine daje pravo svim konstitutivnim narodima kao i drugima koji se tako ne izjašnjavaju da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele. Ustavni sud ne može ispitivati sve slučajeve u kojima javna vlast u Republici Srpskoj tumači osporenu odredbu i primjenjuje je u praksi. Svaki pojedinačni slučaj može biti predmet nekog posebnog postupka, pa na kraju i postupka pokrenutog na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud ponovo naglašava da je ustavno pravo konstitutivnih naroda i ostalih koji se tako ne izjašnjavaju da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele i svako suprotno postupanje u praksi vodilo bi kršenju Ustava Bosne i Hercegovine, ali i Ustava Republike Srpske. Ustavno pravo na ime jezika prema želji onog naroda koji govori taj jezik ne može biti uvjetovano lingvističkim pravilima jer ustavno pravo na ime jezika ima prevagu nad lingvističkim pravilima. Osporena odredba ne daje pravo javnim vlastima u Republici Srpskoj da u konkretnim slučajevima određuju ime jezika, konkretno jezika kojim govore Bošnjaci, suprotno od njihovog ustavnog prava da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele. Prilikom postupanja u takvim slučajevima sva nadležna tijela (sudovi i upravni organi) trebaju imati u vidu stav Ustavnog suda da svi konstitutivni narodi, kao i Ostali koji se tako ne izjašnjavaju, imaju ustavno pravo da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele i da je samo takvo tumačenje i primjena u praksi u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

78. Ustavni sud zaključuje da prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" kao neutralna odredba koja ne imenuje naziv jezika nije u suprotnosti sa načelom konstitutivnosti bošnjačkog naroda i Ostalih u odnosu na pravo na jezik iz Preambule Ustava Bosne i Hercegovine. Također, Ustavni sud zaključuje da prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" nije u suprotnosti s odredbom člana 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, kao i člana 14. Evropske konvencije u vezi sa članom 2. Dopunskog protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, člana 8. Evropske konvencije, člana 27. Međunarodnog pakta, člana 30. Konvencije o pravima djeteta, Okvirnom konvencijom o regionalnim jezicima i jezicima manjina, Međunarodnom konvencijom o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i Okvirnom konvencijom o pravima manjina.

VII. Zaključak

79. Ustavni sud zaključuje da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu "jezik bošnjačkog naroda" neutralna odredba koja ne određuje naziv jezika, već sadrži ustavno pravo konstitutivnog bošnjačkog naroda da, kao i svi konstitutivni narodi i Ostali koji se tako ne izjašnjavaju, jezik kojim govori nazove imenom kojim želi, što je u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i svako suprotno postupanje u praksi vodilo bi kršenju Ustava Bosne i Hercegovine, ali i Ustava Republike Srpske.

80. Na osnovu člana 57. stav 2. alineje b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, člana 61. st. 1. i 3. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

81. U smislu člana 43. Pravila Ustavnog suda, aneks ove odluke čini izdvojeno mišljenje predsjednika Mirsada Čemana suprotno odluci, kojem se pridružila sutkinja Seada Palavrić.

82. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda BiH,
Mirsad Čeman, s.r.

Izdvojeno mišljenje predsjednika
Mirsada Čemana u predmetu U 7/15

(Član 43. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH" broj 94/14)).

Na prvi pogled nije se teško složiti sa stavom većine u Ustavnom sudu iz obrazloženja odluke "da osporena odredba ("prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda"), kada se analizira u apstraktnom smislu, ne sprečava Bošnjake da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele", te je, kao takva, neutralna odredba koja ne određuje naziv jezika, već sadrži ustavno pravo konstitutivnog bošnjačkog naroda da, kao i svi konstitutivni narodi i Ostali koji se tako ne izjašnjavaju, jezik kojim govori nazove imenom kojim želi, što je, kako eksplicitno zaključuje Ustavni sud, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, te da bi svako suprotno postupanje u praksi vodilo kršenju Ustava Bosne i Hercegovine, ali i Ustava Republike Srpske" (tačka 79. odluke).

Pogotovo se nije teško složiti sa pristupom koji je Ustavni sud imao u ovom slučaju, tj. da "... će se isključivo baviti ustavnim aspektima prava na ime jezika ... da se neće baviti stručnim pitanjima i mogućim (stručnim) dilemama u vezi sa službenim jezicima koji se koriste u Bosni i Hercegovini (npr. da li se radi o jednom ili o tri jezika, u kojoj mjeri su oni slični ili različiti, itd.) jer su to pitanja koja treba da riješi struka (lingvistika), a ne Ustavni sud" (tačka 47).

Međutim, dublja analiza navoda iz odgovora Narodne skupštine na zahtjev za ocjenu ustavnosti sporne odredbe entitetskog ustava (tač. 21-35. odluke), a posebno ranije ustanovljena, a povodom ovog zahtjeva, obnovljena i poštrena neustavna praksa javnih vlasti (obrazloženih i drugih) u entitetu Republika Srpska upućuju na to da je Ustavni sud u konkretnom slučaju spornu odredbu mogao i morao sagledati u širem kontekstu koji nauka konstitucionalizma na određeni način ohrabruje. Jer Ustav u susptancionalnom smislu, pored same norme, čine opći i posebni društveni odnosi, ciljevi i vrijednosti koji se njim promoviraju kao dostignuto stanje, ali i projekcija kojoj se legitimno teži - moralni, ideološki i programski ciljevi. Naime, pravila odnosno metodologija tumačenja pravne norme općenito ne samo da poznaju ovakav pristup (evolucionistički, u razumnoj mjeri) nego se radi o razvijenijoj praksi širom demokratskog svijeta koji istinski teži afirmaciji konstitucionalizma i uloge ustavnih sudova u njima, te efektivnoj zaštiti ljudskih prava i sloboda otklanjanjem svih oblika diskriminacije.

Uostalom i Evropski sud za ljudska prava kada kroz svoje odluke tumači i primjenjuje Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, čije odredbe su nerijetko dosta uopćene (a Konvencija je, da podsjetim, sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine - član II 2), to čini na način što u tzv. operativnom dijelu (dispozitivu) i obrazloženju odluka sporno pitanje rješava kroz sasvim konkretne stavove i poruke kojima, u pravilu, ne treba dodatno tumačenje.

Stoga, ukoliko se određena ustavna norma ili institut iz bilo kojeg razloga počnu razumijevati, tumačiti i primjenjivati suprotno od njihovog pravog (?) značenja ili nastane dilema o njihovom pravom značenju i smislu onda, prije svega, ustavotvorac mora intervenirati i otkloniti razloge koji tome vode, odnosno, kao u ovom slučaju, kada je ustavotvorac/Narodna skupština taj koji normi daje sporno značenje i smisao, to mora biti otklonjeno na drugi ustavan način. U okvirima postojećeg ustavno-pravnog poretka u Bosni i Hercegovini to znači kroz jasnu i nedvosmisleno obrazloženu odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Međutim, u predmetu U 7/15 ovaj Ustavni sud je ocjeni ustavnosti osporene odredbe pristupio apstrahujući realni kontekst iz kojeg je ustavni spor zapravo proistekao, kao i mogućnosti koje su mu stajale na raspolaganju u okviru široko prihvaćenog modernog shvaćanja konstitucionalizma prema kojem je Ustavni sud ipak posljednje i realno uporište ne samo formalnog nego i suštinskog tumačenja smisla ustavne norme.

Zbog toga što je apstraktna ocjena ustavnosti u pravilu i po definiciji dosta kompleksna, a odluke vrlo često slojevite, te i same zahtijevaju dosta umijeća i ustavnopravnog znanja (pogotovo iskrene volje) u postupku njihove implementacije, to je dodatni razlog i obaveza da, kada budu donesene, odluke budu u svemu i u cjelini jasne i konkretne. Ova odluka, sasvim sam uvjeren, u cjelini posmatrano, to ipak NIJE.

Naime, prema mom mišljenju, obrazloženje i dispozitiv Odluke u predmetu broj U 7/15 nisu kompatibilni, pa to ovu odluku čini slabom odlukom koja, kao i sporna ustavna odredba, može i vjerovatno će biti podložna različitim razumijevanju. Samo na prvi pogled u konkretnom slučaju se radi o "neutralnoj odredbi" koja bi, istina, mogla biti tako okvalificirana, ali u drugom društvenom kontekstu i razvijenijoj pravnoj i političkoj kulturi. Kontraargumentacija Narodne skupštine, međutim, jasno pokazuje da u konkretnom slučaju

ju ne postoji niti takav "neutralan" društveni kontekst, a ni pravna, pogotovo ne politički tolerantna kultura i namjera. Odgovornost Ustavnog suda Bosne i Hercegovine je bila da to prepozna i na to adekvatno odgovori.

Zato su očigledna suzdržanost i oprez (iako po sebi najčešće ne moraju biti sporni) koje je Ustavni sud ispoljio u konkretnom slučaju, ja bih rekao s varljivim uvjerenjem da će ovako koncipirana odluka proizvesti očekivani pravni efekat i ustavno-pravne i praktične konsekvence, po mom mišljenju, bili pogrešni i proizveli su nekoliko bitnih slabih karakteristika ove odluke koje će se u pravoj mjeri i s velikom vjerovatnoćom pokazati tek u postupku njezine provedbe (doduše ne samo zbog toga):

1. S formalnog stajališta odluka je ipak nejasna, protivrječna je (bez obzira što pojam "odluka" podrazumijeva sve njezine dijelove) jer su dispozitiv i obrazloženje nekompatibilni i ne slijedi u dovoljnoj mjeri standard "obrazložena odluka" koji i ovaj Ustavni sud primjenjuje kada tretira odluke redovnih sudova u apelacionom postupku. Uopredno, uvjeren sam da bi odluku s ovako protivrječnim dispozitivom i obrazloženjem svaki žalbeni sud u redovnom sudskom postupku, upravo primjenom standarda "obrazložena odluka", osporio i takvom je okvalificirao.

2. Ustavni sud mora u suštini razriješiti ustavnopravno pitanje, te svojim stavom i odlukom rasvijetliti spornu normu kako s formalnog stanovišta (npr. moguće jezičko značenje ili značenja), ali jednako tako mora otkloniti mogućnost njezinog različitog tumačenja i faktičkog produženja spora. U protivnom, Sud devalvira ne samo ustavnu odredbu o obaveznosti njegovih odluka (član VI.5 Ustava) nego i svrshodnost samog postupka ocjene ustavnosti koji bi, kroz odluku i njezino prihvaćanje, morao doprinijeti harmonizaciji prakse s Ustavom.

3. Iako je implementacija, tj. provedba odluka bilo kojeg organa, pa i ove odluke Ustavnog suda, pitanje za sebe, ona se ne može odvojiti od kvaliteta odluke. Ako odluka, kao takva, ostavlja prostora za voluntarizam onda to nije dobra niti kvalitetna odluka. Voluntarizam se u konkretnom slučaju ne može isključiti jer je Ustavni sud za tako nešto, suštinskom, ako ne formalnom neusklađenošću dispozitiva i obrazloženja odluke, ostavio odškrinuta vrata.

Dakle, bez obzira što je kao jedno od bitnih pitanja na koja mora odgovoriti apostrofirao i pitanje "da li javna vlast u Republici Srpskoj de facto diskriminira Bošnjake u odnosu na Srbe zato što u praksi "jezik srpskog naroda" naziva "srpski", dok isti takav pristup ne primjenjuje na Bošnjake jer "jezik bošnjačkog naroda" ne naziva "bosanskim" (tačka 75. odluke), Ustavni sud se nije do kraja vodio stvarnom težinom nalaza i ustavno-pravnih konsekvenci potvrđenog odgovora nego se, kako sam ističe, ograničio isključivo na "apstraktnu" ocjenu usprkos tome što je našao i zaključio da diskriminacija de facto postoji. To će, po svemu sudeći, veoma teško doprinijeti realnom otklanjanju neustavnog stanja u konkretnom slučaju bez obzira što odluka, i ovakva kakva jeste (ako se tako može čitati), na to ipak obavezuje.

S druge strane, nekonzistentno je u ovom kontekstu i pozivanje na mišljenje Venecijanske komisije iz 2002. godine (tačka 61. odluke) u kome se pitanje zvaničnih jezika u Republici Srpskoj uistinu kvalificira tek kao "osjetljivo pitanje" kojim se bavi "novi član 7. Ustava" ovog entiteta i zaključuje da je ova neodređena formulacija takva "da bi se izbjegle sve nepotrebne rasprave oko tačnih naziva jezika". Ustavni sud zanemaruje da ovo pitanje u međuvremenu (prošlo je više od 13 godina) nije ostalo niti je postalo na ravni pukog lingvističkog spora i akademskih "prepucavanja" (zašto to i tako ne nazvati), nego se sve vrijeme, očigledno mimo očekivanja, ispoljava prije svega kao prvorazredno ustavno-pravno i praktično pitanje koje se tiče elementarnih ljudskih prava i sloboda, pojedinačnih i kolektivnih. Naime, upravo Venecijanska komisija, ali i Evropski sud za ljudska prava u brojnim mišljenjima i odlukama insistiraju ne samo na formalnom sadržaju i značenju norme nego i na njihovoj praktičnoj provedbi (praksi) kao relevantnom kriteriju. Zato se Ustavni sud u konkretnom slučaju mogao, zapravo morao je ?!, umjesto što se u tački 49. odluke pozvao na predmet broj U 10/05, pozvati na svoju praksu u drugim slučajevima, ali i na praksu Evropskog suda za ljudska prava prema kojoj "nevažno je da li je diskriminacija posljedica različitog zakonskog tretmana ili primjene samog zakona" (vidi Evropski sud za ljudska prava, Irska protiv Velike Britanije, presuda od 18. januara 1978. godine, Serija A, broj 25, stav 226). Ovo je standard koji nije izmislio ovaj Ustavni sud nego tekovina principijelnog i u okviru uzusa modernog konstitucionalizma razumijevanja Evropske konvencije (pogotovo, već sam napomenuo, što je Evropska konvencija sastavni dio Ustava BiH, što je za naše prilike izuzetno važno). Konačno, siguran sam da ni Venecijanska komisija pod "neutralnom/neodređenom" formulacijom sporne norme entitetskog Ustava nije podrazumijevala pravo da se bilo kojem konstitutivnom narodu (u ovom slučaju bošnjačkom) uskrati pravo na imenovanje svog jezika kako sam želi umjesto što

mu se to nameće pod neosnovanim izgovorima i obrazloženjima poduprtim samo naučnim ili kvazinaučnim mišljenjima lingvista koja im "idu u prilog", ne osvrćući se na jednako tako referentna drugačija mišljenja.

Iz navedenih razloga, iako podržavam stajališta i interpretaciju (tj. odluku) u onim dijelovima obrazloženja u kojima Ustavni sud eksplicitno zaključuje da sporna odredba člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske "... sadrži ustavno pravo konstitutivnog bošnjačkog naroda (naravno i bilo kojeg drugog) da, kao i svi konstitutivni narodi i Ostali koji se tako ne izjašnjavaju, jezik kojim govori nazove imenom kojim želi...", nisam se mogao složiti i podržati dispozitiv ove odluke jer u društvenom i ustavnopravnom kontekstu, kakav je još uvijek u Bosni i Hercegovini, a koji je trebalo uzeti u obzir, za takav stav nema uvjerljive argumentacije. Barem ne dovoljno uvjerljive. Naprotiv!

Po mom mišljenju, Ustavni sud je stavove iz obrazloženja morao sasvim eksplicitno izraziti i u dispozitivu odluke, a ne samo kroz obrazloženje, što dalje znači dispozitiv i obrazloženje međusobno uskladiti, tako što će:

- utvrditi da sporna odredba nije "neutralna" odredba, i

- usvojiti zahtjev za ocjenu ustavnosti i utvrditi da "prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda" nije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine".

Tek ovako strukturirana i argumentirana odluka bi, makar na formalnoj ravni, imala više šanse da ne ostane u kategoriji ius nudus (golo pravo).

Iako su u odgovoru Narodne skupštine na zahtjev za ocjenu ustavnosti navedeni kao dio navodne stručne argumentacije, navodi i tvrdnje u tač. 34. i 35. odluke, na koje se Ustavni sud nije posebno osvrnuo, primarno su političke naravi, pa se na njih neću detaljnije osvrtni. Ipak, riječ je o neosnovanim tezama i tvrdnjama koje bi analiza legislativne, ali i prakse po tim pitanjima jasno demantirala.

Proizlazi, u suštini, da se u ovom slučaju radi o mom djelimičnom neslaganju sa stavom većine, što sa žaljenjem, ali i dužnim poštovanjem prema mojim kolegicama i kolegama i njihovom mišljenju, odnosno stavu o ovom pitanju smatram potrebnim konstatirati.

Čini mi se, u ovom kontekstu uputnim podsjetiti, nakon svega, da je npr. u predmetu broj U 9/09 ovaj Ustavni sud (tačka 70. navedene odluke) konstatirao, odnosno zaključio da: "Ustavni sud mora uzeti u obzir svoje vlastito znanje i razumijevanje situacije u Bosni i Hercegovini. Budući da je mnogo bliži i upućeniji u društvene i političke uslove života u Bosni i Hercegovini u današnjem vremenu nego što je to slučaj (čak i - dodao MC) sa Evropskim sudom...".

Većina u Ustavnom sudu ponekad "zaboravi" na vlastite standarde koje je Sud ranije izgradio. Odluka broj U 7/15 je, očigledno, jedan takav primjer.

Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine

Na osnovu člana 4. stav (3) tačka a) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i člana 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), postupajući po Zahtjevu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u vezi s Programom utroška sredstava trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo za dugoročno finansiranje projekata dodjelom kredita za 2014. godinu, Vijeće za državnu pomoć BiH, na 44. sjednici, održanoj 29.6.2016. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Po podnesku podnosioca Zahtjeva, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, ne može se postupati zato što podnosilac Zahtjeva nije otklonio nedostatke u određenom roku i smatra se da podnesak nije ni podnesen.

2. Ovaj zaključak je konačan i bit će objavljen u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 24.11.2014. godine, pod brojem: UP/I 06-26-1-14/14, Zahtjev Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, akt broj: 07-02-2888/14, od 13.11.2014. godine, u vezi s Programom utroška sredstava trajnog revolving fonda kod Union banke d.d. Sarajevo za dugoročno finansiranje projekata dodjelom kredita za 2014. godinu.

2. Vijeće, u skladu s članom 10. stav (1) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12), (u daljnjem tekstu: Zakon), osim drugih nadležnosti, ima isključivu nadležnost za odobravanje programa/shema državne pomoći i

pojedinačne državne pomoći, za odlučivanje o povratu nezakonito dodijeljene državne pomoći, te za uspostavljanje i upravljanje popisom programa/shema državne pomoći započetim prije osnivanja Vijeća.

3. U skladu s navedenim, Vijeće nema nadležnost da daje mišljenje o prijedlozima pojedinačnih pomoći i programima državne pomoći.

Organi za provođenje, i to: Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH, Vlada Republike Srpske i Vlada Brčko Distrikta BiH, posredstvom svojih nadležnih tijela, u skladu s članom 14. stav (1) Zakona, daju konsultativno mišljenje o prijedlozima pojedinačnih pomoći i programima državne pomoći.

4. Nakon uvida u podneseni zahtjev, Vijeće je aktom broj: 06-26-1-14-1/14, od 28.11.2014. godine, zatražilo dopunu Zahtjeva.

5. U navedenom aktu, kojim se traži dopuna Zahtjeva, Vijeće je istaklo da je, u skladu s odredbom člana 3. stav (1) Uredbe o načinu i procedurama prijavljivanja državne pomoći u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 104/13), Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, kao davalac državne pomoći, dužno prije dodjele državne pomoći podnijeti prijavu državne pomoći Federalnom ministarstvu finansija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Shodno odredbi člana 4. spomenute uredbe, prijava se podnosi Ministarstvu na Obrascu za prijavljivanje programa državne pomoći, koji je u prilogu ove uredbe i čini njen sastavni dio (Prilog 1), a može se preuzeti na internetskoj stranici Ministarstva.

6. Podnosilac Zahtjeva nije dostavio dopunu Zahtjeva.

U svrhu ocjenjivanja navedene prijave i donošenja Odluke Vijeća, u skladu s članom 12. stav (3) Zakona, davalac državne pomoći dužan je da se pridržava Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13) i da priloži svu neophodnu dokumentaciju ili ovjerene kopije dokumentacije kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u prijavi, u smislu odredbe člana 5. st. (1) i (2) spomenute uredbe.

7. Vijeće je na 44. sjednici, održanoj 29.6.2016. godine, uvidom u podneseni zahtjev Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, utvrdilo da podnosilac Zahtjeva nije dostavio odgovor na dopunu Zahtjeva, pa se zbog toga po podnesku ne može postupiti.

U skladu s članom 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku BiH, smatrat će se da podnesak nije ni podnesen.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovaj zaključak je konačan u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog zaključka.

Broj: UP/I 06-26-1-14-2/14
29. juna 2016. godine
Istočno Sarajevo

Zamjenik predsjedavajućeg
Vijeća za državnu pomoć BiH,
Alija Aljović, s.r.

Na osnovu člana 4. stav (3) tačka a) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i člana 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), postupajući po Zahtjevu Općine Orašje, akt broj: 06-14-1-11/14, od 28.8.2014. godine, za odobrenje državne pomoći korisniku Poskom d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, Vijeće za državnu pomoć BiH, na 44. sjednici, održanoj 29.6.2016. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Po podnesku podnosioca Zahtjeva, Općine Orašje, ne može se postupiti zato što podnosilac Zahtjeva nije otklonio nedostatke u određenom roku i smatra se da podnesak nije ni podnesen.

2. Ovaj zaključak je konačan i bit će objavljen u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 1.9.2014. godine, pod brojem: UP/I 06-26-1-4/14, Zahtjev Općine Orašje, akt broj: 06-14-1-11/14, od 28.8.2014. godine, za odobrenje državne pomoći korisniku Poskom d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 40.000,00 KM.

2. Nakon uvida u podneseni zahtjev i priloge, Vijeće je utvrdilo da on nije kompletan, odnosno da ne sadrži sve akte neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz člana 12. stav (3) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12)

(u daljnjem tekstu: Zakon), te je aktom broj: UP/I 06-26-1-4-2/14, od 12.9.2014. godine, putem Federalnog ministarstva finansija od Općine Orašje zatražilo dopunu prijave.

3. Obrazac prijave državne pomoći nije pravilno popunjen i nepotpun je jer ne sadrži sve relevantne podatke u skladu s Odlukom o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), (u daljnjem tekstu: Odluka).

Naime, davalac državne pomoći nije pravilno popunio prijavu u tački 5. Obrasca prijave, jer je pod 5.1. navedeno da se prijava odnosi na program/shemu državne pomoći, a pod 5.2. navedeno je da se prijava odnosi na pojedinačnu državnu pomoć.

U tački 15. Obrasca prijave nisu navedena poglavlja i članovi Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13) na osnovu kojih je izrađena navedena prijava državne pomoći.

4. U svrhu ocjenjivanja navedene prijave i donošenja Odluke Vijeća, u skladu sa članom 12. stav (3) Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini, davalac državne pomoći dužan je Obrazac prijave dopuniti u cijelosti i ispraviti uočene nepravilnosti.

5. U skladu sa članom 2. stav (6) Odluke, podnosilac Zahtjeva nije dopunjen obrazac prijave dostavio Vijeću u roku od 15 dana od dana prijema Zahtjeva, odnosno nije ga nikako dostavio.

6. Vijeće je na 44. sjednici, održanoj 29.6.2016. godine, razmatralo Zahtjev Općine Orašje za odobrenje državne pomoći korisniku Poskom d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 40.000,00 KM.

Uvidom u podneseni zahtjev Općine Orašje, Vijeće je zaključilo da Općina Orašje nije otklonila nedostatke u određenom roku, pa se zbog toga po podnesku ne može postupiti.

U skladu sa članom 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku BiH, smatrat će se da podnesak nije ni podnesen.

7. Na osnovu člana 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku, postupajući po Zahtjevu Općine Orašje za odobrenje državne pomoći korisniku Poskom d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, Vijeće je, u skladu s navedenim, odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog zaključka.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovaj zaključak je konačan u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog zaključka.

Broj: UP/I 06-26-1-4-3/14
29. juna 2016. godine
Istočno Sarajevo

Zamjenik predsjedavajućeg
Vijeća za državnu pomoć BiH,
Alija Aljović, s.r.

Na osnovu člana 4. stav (3) tačka a) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i člana 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), postupajući po Zahtjevu Općine Orašje, akt broj: 06-14-1-11/14, od 28.8.2014. godine, za odobrenje državne pomoći korisniku Posavka d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, Vijeće za državnu pomoć BiH, na 44. sjednici, održanoj 29.6.2016. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Po podnesku podnosioca Zahtjeva, Općine Orašje, ne može se postupiti zato što podnosilac Zahtjeva nije otklonio nedostatke u određenom roku i smatra se da podnesak nije ni podnesen.

2. Ovaj zaključak je konačan i bit će objavljen u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 1.9.2014. godine, pod brojem: UP/I 06-26-1-8/14, Zahtjev Općine Orašje, akt broj: 06-14-1-11/14, od 28.8.2014. godine, za odobrenje državne pomoći korisniku Posavka d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 40.000,00 KM.

2. Nakon uvida u podneseni zahtjev i priloge, Vijeće je utvrdilo da on nije kompletan, odnosno da ne sadrži sve akte neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz člana 12. stav (3) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12), (u daljnjem tekstu: Zakon), te je aktom broj: UP/I 06-26-1-8-1/14, od 12.9.2014. godine, putem Federalnog ministarstva finansija od Općine Orašje zatražilo dopunu prijave.

3. Obrazac prijave državne pomoći nije pravilno popunjen i nepotpun je jer ne sadrži sve relevantne podatke u skladu s Odlukom o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), (u daljnjem tekstu: Odluka).

Naime, davalac državne pomoći nije pravilno popunio prijavu u tački 5. Obrascu prijave, jer je pod 5.1. navedeno da se prijava odnosi na program/shemu državne pomoći, a pod 5.2. navedeno je da se prijava odnosi na pojedinačnu državnu pomoć.

4. U svrhu ocjenjivanja navedene prijave i donošenja Odluke Vijeća, u skladu s članom 12. stav (3) Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini, davalac državne pomoći dužan je Obrazac prijave dopuniti u cijelosti i ispraviti uočene nepravilnosti.

5. U skladu s članom 2. stav (6) Odluke, podnosilac Zahtjeva nije dopunjen obrazac prijave dostavio Vijeću u roku od 15 dana od dana prijema Zahtjeva, odnosno nije ga nikako dostavio.

6. Vijeće je na 44. sjednici, održanoj 29.6.2016. godine, razmatralo Zahtjev Općine Orašje za odobrenje državne pomoći korisniku Posavka d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 40.000,00 KM.

Uvidom u podneseni zahtjev Općine Orašje, Vijeće je zaključilo da Općina Orašje nije otklonila nedostatke u određenom roku, pa se zbog toga po podnesku ne može postupiti.

U skladu s članom 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku BiH, smatrat će se da podnesak nije ni podnesen.

7. Na osnovu člana 60. stav (2) Zakona o upravnom postupku, postupajući po Zahtjevu Općine Orašje za odobrenje državne pomoći korisniku Posavka d.o.o. za poticanje zapošljavanja lica koja se teže zapošljavaju ili lica s invaliditetom, Vijeće je, u skladu s navedenim, odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog zaključka.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovaj zaključak je konačan u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog zaključka.

Broj: UP/I 06-26-1-8-2/14
29. juna 2016. godine
Istočno Sarajevo

Zamjenik predsjedavajućeg
Vijeća za državnu pomoć BiH,
Alija Aljović, s.r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta BOR banka d.d. Sarajevo, Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo, i privrednog subjekta Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, Alipašina 6, 71000 Sarajevo, zaprimljenoj 17. juna 2016. godine pod brojem: 05-26-1-018-II/16, na 131. (sto trideset prvog) sjednici, održanoj 14. jula 2016. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracijom na tržištu pružanja usluga univerzalnog bankarstva u Bosni i Hercegovini, koja će nastati pripajanjem privrednog subjekta Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, Alipašina 6, 71000 Sarajevo, privrednom subjektu BOR banka d.d. Sarajevo, Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo.

2. Ovo rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.

3. Ovo rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo Prijavu koncentracije (u daljem tekstu: Prijava), dana 17. juna 2016. godine pod brojem: 05-26-1-018-II/16, kojom privredni subjekt BOR banka d.d. Sarajevo, Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Podnosilac prijave ili BOR banka), namjerava pripojiti privredni subjekt Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, Alipašina 6, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: PBS).

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna, u smislu člana 30. stav (1) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te je zatražilo dopunu iste, u skladu sa članom 31. Zakona (akt broj: 05-26-1-018-II/10, od 20. juna 2016. godine).

Podnosilac prijave u skladu sa zahtjevom Konkurencijskog vijeća je dopunio Prijavu traženom dokumentacijom (podnesak broj: 06-26-1-018-4-II/16, od 23. juna 2016. godine).

Po prijemu tražene dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo Prijavu kompletnom i izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona (akt broj: 05-26-1-018-5-II/16, od 12. jula 2016. godine).

Podnosilac prijave je naveo, u smislu člana 30. stav (2) Zakona, da nema obavezu podnijeti zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu za konkurenciju izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, je izdalo Obavijest o dostavljenoj Prijavi (akt broj: 05-26-1-018-2-II/16, od 21. juna 2016. godine) u dnevnoj štampi Bosne i Hercegovine (dnevni list "Oslobodenje", dana 23. juna 2016. godine), u kojoj je objavilo podatke o namjeravanoj koncentraciji te pozvalo sve direktno zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara glede provedbe iste. Na predmetno Obavještenje nisu dostavljeni komentari zainteresovanih strana.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije je utvrdilo slijedeće činjenice:

Predmetna Prijava je podnesena pravovremeno, u skladu sa članom 16. stav (1) Zakona.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekt BOR banka d.d. Sarajevo, Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo, i privredni subjekt Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, Alipašina 6, 71000 Sarajevo.

1.1. Privredni subjekt BOR banka

Privredni subjekt BOR banka d.d. Sarajevo, Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo, je registrovan na Općinskom sudu u Sarajevu pod brojem: 65-02-0004-12 (JIB: 4200293230009), (Rješenje broj: 65-0-RegZ-16-002741 od dana 13. aprila 2016. godine), s upisanim osnovnim kapitalom od 29.166.960,00 KM (ukupan broj dionica 265.147 nominalne vrijednosti 110,00 KM).

Vlasnička struktura privrednog subjekta BOR banka, na dan 31. decembra 2015. godine:

Tabela 1.

Br.	Vlasnička struktura /pravna i fizička lica	Vlasnički udio %
1.	Pobjeda Rudet d.d. Goražde	12,996
2.	Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo	8,736
3.	Pršeš Hamid, Sarajevo	8,231
4.	Deljo Zijad, Sarajevo	5,895
5.	Unis Fagas d.o.o. Sarajevo	5,690
6.	Dozo Hasan, Sarajevo	5,533
7.	Ostali dioničari	52,919
	UKUPNO	100,00

Izvor: Podaci iz Prijave.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta BOR banke su pružanje usluga univerzalnog bankarstva.

1.2. Privredni subjekt PBS

Privredni subjekt Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, Alipašina 6, 71000 Sarajevo, je registrovan na Općinskom sudu u Sarajevu pod brojem: 65-02-0042-11 (JIB: 420099280002) (Rješenje broj: 065-0-RegZ-16-002147 od dana 23. ožujka 2016. godine), s ukupnim upisanim osnovnim kapitalom od 16.879.700,00 KM (ukupan broj dionica 411.700 nominalne vrijednosti 41,00 KM).

Vlasnička struktura privrednog subjekta PBS, na dan 31. decembra 2015. godine:

Tabela 2.

Br.	Vlasnička struktura /pravna i fizička lica	Vlasnički udjel %
1.	Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo	17,250
2.	Unis Fagas d.o.o. Sarajevo	10,320
3.	BOR banka	9,884
4.	Unigradnja d.d. Sarajevo	7,103
5.	Aquareumal d.o.o. Fojnica	6,792
6.	Ostali dioničari	48,651
	UKUPNO	100,00

Izvor: Podaci iz Prijave.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta PBS su pružanje usluga univerzalnog bankarstva sektora.

Privredni subjekt PBS poslovne aktivnosti obavlja preko podružnica /filijala - Sarajevo, Bugojno (i ekspoziture - Gornji Vakuf, Donji Vakuf, Jajce), Brčko, Mostar (i ekspozitura Konjic), Tešanj, Gorazde, Zenica i Maglaj.

2. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata, u smislu člana 14. stav (1) t. a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije ostvareni prodajom robe i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvareni prodajom robe i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udio učesnika koncentracije na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika predmetne koncentracije, na dan 31. decembra 2015. godine, iznose:

Tabela 3.

(KM)	BOR banka	PBS
Svijet	-	-
Bosna i Hercegovina	(..)**1	(..)**

Izvor: Podaci iz Prijave.

Budući da su ispunili uslove ukupnog godišnjeg prihoda (Tabela 3.), u smislu člana 14. stav (1) tačka b) Zakona, odnosno da su najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije u Bosni i Hercegovine imala ukupan godišnji prihod najmanje 8.000.000,00 KM (u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji), privredni subjekti učesnici koncentracije su obavezni podnijeti Prijavu.

Godišnji prihodi učesnika koncentracije (Tabela 3.) predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

3. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provedbi postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije je primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Konkurencijsko vijeće je koristilo, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavještenja Evropske komisije o izračunu ukupnog prihoda u skladu sa Uredbom Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekata.

4. Pravni osnov i oblik predmetne koncentracije

Skupština privrednog subjekta BOR banka je usvojila, dana 8. juna 2016. godine broj: S-15/16, a Skupština privrednog subjekta PBS, dana 8. juna 2016. godine broj: 01-2997-11/16, Odluku o namjeravanoj reorganizaciji (pripajanju) Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo – BOR banci d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Odluka).

U članu 1. predmetne Odluke je utvrđeno da privredni subjekt BOR banka namjerava izvršiti reorganizaciju i pripajanje privrednog subjekta PBS, a članom 2. iste Odluke je utvrđeno prenošenje cijele imovine privrednog subjekta PBS, bez provođenja postupka likvidacije, a privredni subjekt BOR banka će preuzeti prava i obaveze privrednog subjekta PBS. Članom 4. iste Odluke je utvrđeno da će privredni subjekt PBS nakon provedenog postupka prestati postojati, a privredni subjekt BOR banka (kojoj je izvršeno pripajanje) postaje pravni sljednik pripojene banke pod nazivom privredni subjekt Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo, sa sjedištem Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo.

U članu 5. iste Odluke je utvrđeno da se pripajanje vrši povećanjem dioničkog kapitala privrednog subjekta BOR banka (kao banke sljednika) na način da će privredni subjekt BOR banka izvršiti emisiju 57.188 dionica nominalne vrijednosti 110,00 KM, i sve dionice će biti redovne, a ove dionice će zamijeniti 411.700 dionica privrednog subjekta PBS u omjeru 1 : 7,2 (odnosno 1 dionica privrednog subjekta BOR banka za 7,2 dionice privrednog subjekta PBS). Nadalje, postojeća Uprava privrednog subjekta BOR banka nakon provođenja pripajanja će rukovoditi privrednim subjektom PBS.

Nakon provođenja koncentracije (odnosno nakon primjene omjera zamjene dionica) vlasnička struktura privrednog subjekta PBS:

Tabela 4.

Dioničari	Nominalni dionički kapital iz redovnih dionica	Broj dionica	Vlasništvo %
PBS	(..)**	(..)**	(..)**

BOR banka	(..)**	(..)**	(..)**
UKUPNO	29.193780,00	265.398	100,00

Izvor: Podaci iz Prijave.

Konkurencijsko vijeće je prihvatilo Odluku kao pravni osnov predmetne koncentracije, u smislu člana 16. stav (1) Zakona, a u vezi sa članom 30. stav (1) tačka a) Zakona i članom 9. tačka f) alineja 2. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

U smislu člana 12. stav (1) tačka b) Zakona, pravni oblik predmetne koncentracije je pripajanje nezavisnog privrednog subjekta, uključujući i djelimično i član 12. stav (1) tačka b) pod 3) Zakona, kojim je utvrđeno da se sticanje kontrole provodi i odredbama posebnih zakona koji regulišu upravljanje privrednim subjektima.

Agencija za bankarstvo Federacije BiH dala je prethodno odobrenje za statusnu promjenu – pripajanje privrednog subjekta PBS privrednom subjektu BOR banka (Rješenjem, broj: 04-3-1937-4/16, od 7. juna 2016. godine).

5. Relevantno tržište koncentracije

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju je tržište univerzalnog bankarstva (podrazumijeva pružanje različitih usluga u segmentu maloprodajnog i korporacijskog bankarstva) budući da privredni subjekt PBS djeluje na ovom relevantnom tržištu.

Budući da privredni subjekt PBS djeluje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, relevantno tržište u geografskom smislu smatrat će se cijela teritorija Bosne i Hercegovine.

Sljedom navedenoga, pod relevantnim tržištem predmetne koncentracije smatra se pružanje usluga na tržištu univerzalnog bankarstva na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

5.1. Analiza relevantnog tržišta koncentracije

Ukupna aktiva i tržišni udjeli privrednih subjekata sudionika predmetne koncentracije i tržišnih konkurenata u Bosni i Hercegovini, na dan 31. decembra 2015. godine, iznose:

Tabela 5.

Br.	Privredni subjekt	Aktiva	Tržišni udjel %
1.	UniCredit banka d.d. (Banja Luka, Mostar)	(..)**	(..)**
2.	Raiffeisen d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
3.	Nova banka a.d. Banja Luka	(..)**	(..)**
4.	Sberbank d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
5.	NLB Banka d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
6.	Bosna Bank International d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
7.	Union Banka d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
8.	Pro Credit bank d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
9.	Vakufska banka d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
10.	Ostale banke	9.753.661.412,00	40,92
11.	BOR banka	(..)**	(..)**
12.	PBS	(..)**	(..)**
	UKUPNO	23.835.644.000,00	100,00
	Ukupno (11+12)	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci iz Prijave, Agencije za bankarstvo Federacije BiH, Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Prema podacima (Tabela 5.) učesnici koncentracije na osnovu kriterija ukupne aktive na tržištu Bosne i Hercegovine imaju (..)**% tržišnog udjela.

Također, učesnici koncentracije na osnovu kriterija depozita i plasiranih neto zajmova imaju tržišni udio ispod (..)**%

6. Ocjena predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće analizom podataka i kriterija, u smislu člana 17. Zakona, je ocijenilo da provođenjem namjeravane koncentracije neće doći do značajnog povećanja tržišnog udjela (prema analizi podataka o ukupnoj aktivni) sudionika koncentracije.

Konkurencijsko vijeće prilikom analize koncentracije je uzelo u obzir i Elaborat Podnosioca prijave, a koji se odnosi na:

- proces reorganizacije, konsolidovanja kapitala, jačanje solventnosti, povećanje sigurnosti deponata kroz ulazak u sistem osiguranja depozita kod Agencije za osiguranje depozita;

- razvoj novih proizvoda na tržištu za fizička lica i privredne subjekte, te povećanje volumena poslova platnog prometa u zemlji, što treba osigurati i dalji razvoj i stabilnost privrednog subjekta PBS

Slijedom navedenoga, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo dopuštenom predmetnu koncentraciju, u smislu člana 18. stav (2) tačka a) Zakona.

7. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovo rješenje je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist budžeta institucija Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11).

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

(..)** - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji.

Broj: 05-26-1-018-7-II/16
14. jula 2016. godine
Sarajevo

Predsjednica
Mr. **Arijana Regoda - Dražić**, s.r.

SADRŽAJ

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

1155 Zakon o javnim tužilaštvima Republike Srpske 1

VLADA REPUBLIKE SRPSKE

1156 Odluka o davanju saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova 6

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

1157 Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih štetnih organizama u registriranim rasadnicima u Republici Srpskoj u 2016. godini 6

1158 Program posebnog nadzora nad prisustvom TSWV (engl. Tomato spotted wilt virus) na području Republike Srpske u 2016. godini 9

MINISTARSTVO RADA I BORAČKO-INVALIDSKE ZAŠTITE

1159 Rješenje broj: 16-04-020-180/16 12

MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE

1160 Rješenje o razrješenju vršilaca dužnosti članova Upravnog odbora Javne ustanove Narodna biblioteka Gradiška 12

1161 Rješenje o imenovanju Upravnog odbora za privremeno upravljanje JU Narodna biblioteka Gradiška 13

REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE

Rješenje o potvrđivanju katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Derventa 1, općina Derventa, broj: 21.04/951-1887/13 13

Rješenje o potvrđivanju katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Miškovci, općina Derventa, broj: 21.04/951-1903/15 13

Rješenje o potvrđivanju katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Labucka, općina Lopare, broj: 21.04/951-1117/16 13

Rješenje o potvrđivanju katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Butmir, općina Istočna Ilidža, broj: 21.04/951-510/16 14

Rješenje o potvrđivanju katastra nepokretnosti za dio katastarske općine Butmir, općina Istočna Ilidža, broj: 21.04/951-1285/16 14

AGENCIJA ZA BANKARSTVO REPUBLIKE SRPSKE

Odluka o imenovanju lica koje rukovodi Ombudsmanom za bankarski sistem Republike Srpske 14

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI REPUBLIKE SRPSKE

Rješenje broj: 01-UP-52-492-3/16 15

Rješenje broj: 05-UP-51-575-2/16 15

Rješenje broj: 05-UP-51-576-3/16 15

SINDIKAT UPRAVE REPUBLIKE SRPSKE

Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske 15

USTAVNI SUD BiH

Odluka o dopustivosti i meritumu, broj: U 7/15 19

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POMOĆ BiH

Zaključak broj: UP/I 06-26-1-14-2/14 28

Zaključak broj: UP/I 06-26-1-4-3/14 29

Zaključak broj: UP/I 06-26-1-8-2/14 29

KONKURENCIJSKO VIJEĆE BiH

Rješenje po Prijavi koncentracije privrednog subjekta Bor banka d.d. Sarajevo i privrednog subjekta PBS d.d. Sarajevo 30

OGLASNI DIO ..... 8 strana

